

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ФАХІВЦІВ ІЗ ПРАВА

Матеріали
Х Міжвузівської науково-практичної інтернет-конференції
(Київ, 30 квітня 2020 року)

Київ
2020

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ФАХІВЦІВ
ІЗ ПРАВА

Матеріали
Х Міжвузівської науково-практичної інтернет-конференції
(Київ, 30 квітня 2020 року)

Київ 2020

УДК 410(07):351.745
ББК ШІ
І746

Редакційна колегія:

Черній В. В., ректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Гусарев С. Д., перший проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Чернявський С. С., проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Галдецька І. Г., завідувач кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Василенко О. В., професор кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ, кандидат педагогічних наук, доцент;

Корольчук В. В., провідний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.

Рекомендовано до друку на зсіданні кафедри іноземних мов Національної академії внутрішніх справ 6 лютого 2020 року (протокол № 10).

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ від 16 березня 2020 року (протокол № 7)

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за їх якість, а також відсутність у них відомостей, що становлять державну таємницю та службову інформацію, несуть автори

I746 **Іншомовна** підготовка працівників ОВС та фахівців із права [Текст] :
тези доп. Х Міжузівської наук.-практич. Інтернет конф. (Київ, 30 квіт. 2020 р.) /
[ред. кол. : В.В. Черній, С.С. Чернявський, І.Г. Галдецька та ін.] – К.:
Нац. акад. внутр. справ, 2020. –148 с.

УДК 410(07):351.745
ББК ШІ
© Національна академія внутрішніх справ, 2020

ВСТУПНЕ СЛОВО

ВОЛОДИМИР ЧЕРНЄЙ,

доктор юридичних наук, професор,
ректор Національної академії внутрішніх
справ

Шановні колеги й гості!

Від імені ректорату і Вченої ради Національної академії внутрішніх справ вітаю всіх гостей та учасників наукового зібрання на Х Міжвузівській науково-практичної інтернет-конференції «Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів та фахівців із права».

Слід зазначити, що тематика конференції є науковою відповіддю на зміни, які відбуваються в українському суспільстві. Сьогодні ми працюємо у досить складних умовах. Нині відбувається процес приведення національного законодавства відповідно до визнаних європейських стандартів сприяє його гармонізації з нормами міжнародного права, уніфікації та реалізації на внутрішньодержавному рівні. Дійсно, в умовах євроінтеграції та збільшення потреби українського суспільства у висококваліфікованих і конкурентоздатних спеціалістах проблема системної організації професійної іншомовної підготовки працівників правоохоронних органів та фахівців із права, безумовно, є актуальною.

Зазначене потребує також суттєвого вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації правоохоронців, які уповноважені співпрацювати з іноземцями. До виконання відповідних заходів долучено й безпосередньо Національну академію внутрішніх справ як найбільший відомчий виш зі специфічними умовами навчання.

На базі НАВС на оновлених засадах, з урахуванням європейських стандартів і міжнародної практики, кваліфіковано забезпечується підготовка персоналу різних фахових груп. Спільно з міжнародними експертами запроваджені цільові програми підвищення кваліфікації щодо іноземної складової не тільки персоналу поліції, а й правоохоронців, державних службовців та посадових осіб місцевого

самоврядування всіх регіонів України.

За скоригованими планами академією організаційно удосконалено всі напрями діяльності, у тому числі оптимізовано структуру і штат, проведено профілізацію іноземної кафедри (створено нові механізми адміністрування, інформаційних технологій та методичного забезпечення). За підтримки керівництва МВС та Національної поліції України розпочато добір правоохоронців до груп підготовки спеціалістів з мовної підготовки, які використовуватимуть свої зняння під час міжнародного співробітництва.

Викладання блоків прикладних дисциплін з набуттям і закріпленням курсантами і слухачами професійних навичок (зокрема іншомовних спеціальних навчань і вчень) забезпечується досвідченими атестованими фахівцями спеціальних кафедр за безпосередньою участі практичних іноземних працівників.

Знання іноземних мов – це не лише можливість вдалого працевлаштування чи просто можливість вільного пересування Європою і світом, насамперед – це зміна світогляду. Сьогодні неможливо уявити вищу професійну освіту без якісної іншомовної підготовки. Виклики сучасного світу спонукають нас до перегляду й удосконалення пріоритетів та напрямів професійної підготовки майбутніх поліцейських і фахівців правової сфери, до формування необхідних навичок, серед яких особливе місце посідає знання іноземної мови.

Отже, сподіваємося, що спільними зусиллями зарубіжних партнерів, депутатського корпусу, урядовців, керівників зацікавлених відомств ми спроможні забезпечити системну роботу щодо реалізації державної іншомовної політики в освітянській і науковій сферах. Готові до обговорення можливих варіантів коригування і розширення формату такої співпраці.

Бажаємо всім учасникам заходу плідної роботи, активного обміну думками, досвідом та здобутками.

Дякую за увагу й бажаю всім творчих успіхів і наслаги.

НАУКОВІ ДОПОВІДІ

Avdieva A.,

*Higher Education Applicant of the
Dnepropetrovsk State University of Internal Affairs*

Scientific adviser: Skiba E.K.,

*Doctor of Philosophy Sciences, Associate Professor,
Professor of the Department of
Social and Humanitarian Disciplines
Dnepropetrovsk State University of Internal Affairs*

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND RESOURCES IN FOREIGN LANGUAGES TEACHING

In the twenty first century, there has been a steady tendency towards a reorientation of the higher education system to new values, where humanization of the pedagogical process and democratization of interpersonal relations takes the place [2, p. 10]. Nowadays, a high school graduator must be competitive in the labor market, which implies a high level of his or her self-development, the informational and communicative competence, high level of professionalism, the ability to make independent decisions, work with non-standard thinking and productive adaptation to all conditions [1, p. 3].

All these demands lead to the fact that nowadays pedagogical activity must be innovative, which is one of the essential factors of successful educational activity of any educational institution. Reality is such that it is innovative activity that determines the directions of professional growth of teaching staff, creative search of every teacher and really promotes the personal growth of students [2, p.67].

An analysis of the activities of Ukrainian higher education institutions shows that they today focus on the principle of variability, which contributes to the construction of a pedagogical process of any educational model. The process of developing different content options for education offers a wide range of new ideas, as well as introducing the concept of pedagogical technology into the philosophy of education. This concept is interpreted as a set of psychological and pedagogical units that determine the special set and layout of forms, methods, methods, educational means that form the organizational and methodological tools of the pedagogical process [1, p. 90]. In view of this, a list of different pedagogical technologies has been formed as following: multilevel training; cooperative learning; individual and differentiated approach to learning; method of projects [1, p.23].

All of them contribute to the development of innovations in education, which involve the improvement of pedagogical technologies and related methods, schemes and learning tools that develop students' ability to self-motivate and cooperate with the information received, the formation of creative thinking and the disclosure of their natural abilities. Pedagogical methods are associated with the widespread use of new information technologies, which make it possible to fully realize their potential educational opportunities.

As we can see, all possibilities of access to scientific, cultural and information centers on the world are being created in order to form their own independent opinion in the framework of a comprehensive study of a problem. This process is most successful through the use of information and communication technologies of learning, including specific methods and techniques (computers, audio and video, telecommunication networks) for working with information.

Consequently, favorable conditions for students should be created for the use of technological capabilities of modern communication tools both to search and receive information, and to develop communicative abilities and to form the ability to make quick decisions in complex situations.

In this regard, in recent years, the use of information technologies in higher education institutions, which represent not only modern technical means, but also new approaches to the learning process, has become increasingly widespread. This is caused by the main purpose of teaching foreign languages: the formation and development of students' communicative culture, the practical acquisition of their foreign language.

This aim requires choosing the kind of training that would allow him to show his activity and creativity. Modern innovative technologies related to the use of various information technologies and Internet resources are aimed at this. Considering the technological aspect of education in universities, it is worth noting that currently the most widely used personally-oriented and information-based learning technologies.

The main forms of use of information technology are the following: multimedia lessons, which are conducted on the basis of computer training programs; lessons based on the author's computer presentations during lectures, seminars, lab work, student reports; testing on computers; telecommunication projects, work with audio and video resources online; distance learning, which includes all forms of educational activity, carried out without personal contact of the teacher and the student [2, p. 52]. All this is aimed at creating a foreign-language environment in

the process of learning foreign languages, which is why technical training is used.

Having analyzed this material, we can conclude that in recent years, the use of information technologies in universities, which represent not only modern technical means, but also new approaches to the learning process, has become increasingly widespread. This is caused by the main purpose of teaching foreign languages: the formation and development of students' communicative culture, the practical acquisition of their foreign language. The task of the teacher is to create all conditions for practical mastering of the language of each student. It involves choosing the kind of training that would allow him or her to show their activity and creativity. Modern innovative technologies related to the use of various information technologies and Internet resources are aimed at this.

References

1. Сиразеева А.Ф., Валеева Л.А., Морозова А.Ф. Инновационные технологии обучения иностранному языку в вузе. *Современные проблемы науки и образования*. 2015. № 3.
2. Антонова К.Н., Башмакова Н.И. Интерактивное обучение иностранному языку в вузе. СПб.: ГПА, 2006. 96 с.

Богуцький В. М.

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

ОБ'ЄКТИВНІ ЧИННИКИ УСКЛАДНЕННЯ РОЗУМІННЯ МОВИ ПРАВА

Проблема складності, заплутаності, архаїчності мови закону стара, як світ, і чекає свого розв'язання. Ось чому дослідження причин такого стану речей є воїстину актуальним, так як воно веде до більш повного розуміння системи права, системи освіти, і, в кінцевому підсумку, мови. Відкриття світу мови, що вивчається, "ареалу її існування" допоможе краще зрозуміти закони її розвитку, способи й форми сучасного функціонування, має стати початковим етапом педагогічної діяльності для будь-якого викладача LSP (мови для спеціальних цілей). Можна з упевненістю сказати, що таке знання буде сприяти більш ефективному процесу навчання.

Сучасні критики мови права розкрили цілий ряд факторів, які безпосередньо впливають на сучасний розвиток професійної мови юристів:

- *Соціологічні / Семіотичні*. Кожна професія створює свою систему кодів і символів, щоб відрізнятися від усіх інших.
- *Професійні*. Усе навчання майбутніх юристів направлене на підготовку дослідників у галузі прецедентів, законів і доктрин.
- *Матеріальні*. Ринкові відносини вимірюються обсягом виконаної роботи.
- *Юридичні*. Стабільність закону забезпечується частково консерватизмом і архаїчністю мови.
- *Економічні*. Незрозуміла мова юристів піднімає їх в очах клієнтів, та відповідно, і їхні гонорари.
- *Історичні*. У системі прецедентного права спадкоємність має першорядне значення, тому наступні покоління юристів вчиняють так само як попередні.
- *Ритуальні*. Віра населення у велич закону підтримується її специфічною, сформованою споконвіку мовою.
- *Науково-технічні*. Сучасні технології, що дозволяють зберігати "в пам'яті" стародавні закони і їх мову, теж частково несуть відповідальність.
- *Організаційні*. Організація юридичної справи залишає бажати кращого, оскільки не вистачає часу на ретельне доопрацювання мови поточних і нових документів.
- *Детерміністські*. Високі цілі законів виправдовують ті кошти, якими вони створюються.
- *Педагогічні*. Майбутніх студентів не вчать говорити й писати грамотно.
- *Культурні*. Юристи мало читають, не знайомі з класичною літературою, на прикладі якої вони могли б учитися говорити й писати краще.
- *Психологічні*. За заплутаною мовою легше приховати власне "Я".
- *Інтелектуальні*. Здатність ясно висловлюватись (усно чи письмово) відображає здатність ясно мислити, але в жодній професії цим не можуть похвалитися всі 100 відсотків її представників.

Таке докладне обговорення необхідне для з'ясування причин існуючих лінгвістичних явищ об'єктивного і суб'єктивного характеру, щоб при навчанні мови права викладач міг пояснити перші й спробувати впоратися з останніми. Крім того, перераховані вище чинники були узагальненні по цілому ряду робіт визнаних юристів і лінгвістів, які займаються цією проблематикою. Адже тільки глибоке проникнення в культуру мови права й знання об'єктивних законів, що впливають на формування її як системи, здатні допомогти нам виважено поставитися до того мовного матеріалу, який ми вивчаємо, з

яким ідемо в аудиторію, ретельніше здійснювати його відбір, намагатися недоліки юридичних текстів перетворити на позитивні якості в процесі навчання.

Список використаних джерел

1. Aiken R. J. Let's not oversimplify legal language. *Rocky Mountain Law Review*. 1960. P. 32. URL: <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/ucollr32&div=30&id=&page> (дата звернення: 17.04.2020).
2. Swales J. M. and Bhatia V. K. An approach to the linguistic study of legal documents. *Fachsprache*. 1983. Vol. 3/4. P. 106–111. URL: <https://pascal-francis.inist.fr/vibad/index.php?action=getRecordDetail&idt=11788227> (дата звернення: 17.04.2020).

Biskub I.,

Doctor of philology, Full Professor,
Head of the Applied Linguistics Department

Danylchuk A.,

PhD, Associate Professor, Lesya Ukrainka
Easetrn European National University

EU EXPERIENCE: TRAINING LAWYER-LINGUISTS

The official website of the European Union provides the definition of the EU as “a unique economic and political union between 27 EU countries that together cover much of the continent” [1]. What began as a purely economic union in 1958, has evolved into an organization spanning policy areas, from climate, environment and health to external relations and security, justice and migration.

Some of the European Union goals include promotion of peace, its values and the well-being of the EU citizens; freedom, security and justice without internal borders. The unity of the European Union is based on tolerance, justice, solidarity and non-discrimination guaranteed by the EU Law.

Shared EU values are the integral part of life in this supranational organization:

1. Freedom of movement gives citizens the right to move and reside freely within the Union. Individual freedoms such as respect for private life, freedom of thought, religion, assembly, expression and information are protected by the EU Charter of Fundamental Rights [2].

2. The functioning of the EU is founded on representative democracy. Being a European citizen also means enjoying political rights.

Every adult EU citizen has the right to stand as a candidate and to vote in elections to the European Parliament. EU citizens have the right to stand as candidate and to vote in their country of residence, or in their country of origin.

3. Equality is about equal rights for all citizens before the law. The principle of equality between women and men underpins all European policies and is the basis for European integration. It applies in all areas.

4. Human rights are protected by the EU Charter of Fundamental Rights [2]. These cover the right to be free from discrimination on the basis of sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation, the right to the protection of your personal data, and or the right to get access to justice. These goals and values form the basis of the EU and are laid out in the Lisbon Treaty and the EU Charter of fundamental rights.

5. The EU is based on the rule of law. Everything the EU does is founded on treaties, voluntarily and democratically agreed by its EU countries. Law and justice are upheld by an independent judiciary. The EU countries gave final jurisdiction to the European Court of Justice which judgments have to be respected by all.

Effective functioning of the European Union is both, based and guaranteed by the EU Law. Every action taken by the EU is founded on the treaties. These binding agreements between EU member countries set out EU objectives, rules for EU institutions, how decisions are made and the relationship between the EU and its members. Treaties are the starting point for EU law and are known in the EU as primary law. The body of law that comes from the principles and objectives of the treaties is known as secondary law; and includes regulations, directives, decisions, recommendations and opinions.

The exceptionality of the EU legal system stems from the fact that the Union ensures the respect of its cultural and linguistic diversity embodied in 24 official languages. Similar provision respecting cultural, religious and linguistic diversity is guaranteed in the Charter of Fundamental Rights of the EU. Thus, in multilingual Europe it has become exceptionally important train the new generation of translators, known as “lawyer linguists”. They are not pure translators, they are responsible for the quality of the EU legislation. The primary task of a lawyer linguist is to reinstate that any legislation adopted by the EU is legally coherent, factually correct, but also linguistically coherent. All language versions of the EU documents should be equally authentic.

Training lawyer linguists has been experimentally provided by the Department of Applied Linguistics at the Lesya Ukrainka Eastern European University (Lutsk, Ukraine). The training process aims at teaching students

to reach the highest possible quality of the legislative texts of the EU. The training process presupposes following legislative procedures from the beginning to the end, i.e. from the time that the European Commission proposal arrives at the EU Parliament until the publication of the law in the official journal.

Another task of a lawyer linguist is to look through the drafts of laws to ensure that every language version of a legal document says the same thing. They also have to attend the EU delegates meetings in order to negotiate the final versions of the papers and discuss all the changes that were suggested for the documents. All these skills need to be trained and refined during the education process of Applied Linguistics students.

Doczekalska [3, p. 344] points out the EU multilingualism enables citizens to communicate with EU institutions in their own language. Furthermore, they can understand the law if they are bound by it and they can enforce their rights conferred by EU legislation before EU courts in their own language. Thus, the issue of translation becomes even more important in such a multilingual and multilegal environment [4, p. 61].

References

1. The EU in Brief. URL: https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en
2. Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>
3. Doczekalska A. Drafting and Interpretation of EU Law — paradoxes of legal multilingualism / Günther Grewendorf and Monika Rathert (eds). *Formal Linguistics and Law*. Berlin: de Gruyter, 2009, P. 339–370.
4. Čavoški A. Interaction of law and language in the EU: Challenges of translating in multilingual environment, Issue 27, University of Birmingham, 2017, P. 58-74.

Бондаренко В. А.
кандидат юридичних наук,
Львівський державний
університет внутрішніх справ

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ УСНОГО ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ З ПРАВА

Всі люди протягом життя здатні опанувати кількома мовами. Якщо рідна мова спонтанно засвоюється в ранньому дитинстві, то навчання іноземної мови полягає в тому, щоб сформувати вміння іншомовної мовленнєвої діяльності завдяки оволодінню системою

мови через мовлення в процесі цілеспрямованого спілкування. Незважаючи на досягнення методичної науки і постійну роботу з уdosконалення системи мової освіти в нашій країні, проблема розвитку вмінь усного мовлення здобувачів вищої освіти залишається актуальною.

Усне мовлення як складний процес складається з концептуалізації (осмислення), формулювання думки, виголошення думки, контролю (включаючи корекцію) і містить такі навички: використання граматики, лексики і функцій мовлення (пояснення, прохання, погодження з думкою, висловлювання своєї думки тощо); використання відповідного стилю мовлення (офіційного, неофіційного); використання маркерів зв'язаного мовлення (інтонація, наголос, темп, поєднані елементи тощо); формування різноманітних висловлювань (розмова, дискусія, презентація, розповідь тощо); використання інтерактивних стратегій (візуальний контакт, жести, почерговий вступ у бесіду, перефразування тощо); формування вільного мовлення [1, с. 73–74].

У навчанні усного мовлення мовцю необхідно брати до уваги такі аспекти: враховувати мету, ситуацію, тип співрозмовника. Якщо видно результат того, що у здобувачів не виникає труднощів з цим, то з повною впевненістю можна сказати, що у них вже сформовані комунікативні або комунікативно-мовленнєві вміння.

Володіти таким умінням – це вміти правильно вибрати стиль мовлення, підпорядкувати форму висловлювання завданням спілкування, вжити найефективніші (для цієї мети і ситуації) мовні (і немовні) засоби.

Зимняя І. О. дає таке визначення вмінню говорити іноземною мовою: це «здатність людини виражати думки або сприймати висловлювання мовою, що вивчається» [2].

В іноземній мові виділяють такі вміння: читання, аудіювання, письмо та говоріння. Якщо коротко, вміння читання – це сприйняття писемного мовлення. Уміння аудіювання – це здатність сприйняти іншомовне усне мовлення. Уміння письма – це передача думок в письмовій формі. Уміння говоріння – це здатність передати власну думку, причому виділяють діалогічне і монологічне мовлення.

Звідси випливає наявність ще двох умінь, одне з яких – вміння логічного зв'язку всіх частин тексту, а друге – вміння миттєвої реакції на репліки співрозмовника.

Основою всіх умінь завжди виступають навички і знання. Зміст висловлювання – це база умінь, а форма – фундамент навичок. Якщо здобувач досконало володіє і лексичними, і граматичними, і

фонетичними засобами, то він може відключитися від форми побудови висловлювання і приділити всю увагу змісту. Навички – це автоматизований компонент уміння. Уміння завжди носить тільки творчий характер.

На підставі вищевикладеного можна сформулювати низку педагогічних умов, які сприятимуть підвищенню рівня вмінь усного мовлення:

- забезпечити якомога більш насичене мовне середовище на заняттях з іноземної мови;
- створити на занятті теплу, оптимістичну атмосферу доброзичливої підтримки і віри в успіх;
- враховувати індивідуальні особливості здобувачів;
- навчати іноземної мови на комунікативній основі;
- будувати процес навчання, орієнтуючись на сучасні досягнення лінгводидактики і лінгвопсихології.

Хоча це далеко не повний перелік педагогічних умов, але в сукупності з іншими чинниками навчання іноземної мови вони можуть сприяти підвищенню рівня вмінь усного мовлення.

Необхідно забезпечити значно більше практики в сприйнятті усної мови, бажано, в супроводі мотивуючого відеоряду, перш ніж здобувач буде готовий створити власне висловлювання. Важливим моментом є й те, щоб застосовувати вправи, які зможуть забезпечувати мотивацію до вирішення життєвих завдань засобами іноземної мови (наприклад, рольові ігри «На суді», «Затримання злочинця» тощо), творчо добирати додатковий матеріал насамперед мультимедійного характеру. Це можуть бути відеофрагменти, продукти інформаційно-комунікаційних технологій, зміст яких більше пов'язаний з нагальними питаннями, що цікавлять здобувачів. Завдяки залученню додаткових мультимедійних ресурсів будуть створені сприятливі педагогічні умови, про які йшлося вище.

Отже, можна стверджувати, що деякі недоліки наявних навчально-методичних комплексів не повинні стати перешкодою на шляху до формування умінь іншомовного мовлення. Спеціально створені педагогічні умови і використання додаткових матеріалів сприятимуть ефективному оволодінню іншомовним усним мовленням.

Список використаних джерел

1. Зеленська, О. П. Навчання усного іншомовного мовлення здобувачів вищої освіти в нелінгвістичній магістратурі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип.

62. С. 72–76.

2. Зимняя И. А. Педагогическая психология. Учебник для вузов. Москва: Издательская корпорация «Логос», 2000. 384 с.

Васильєва Д. В.,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Науковий керівник: Стрюк Є. В.
старший викладач кафедри
українознавства та іноземних мов,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СПІВРОБІТНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Тема дослідження є актуальною сьогодні, можна сказати, що на тому рівні на який виходить Національна поліція України усі поліцейські повинні знати іноземну мову. Так як, англійська є мовою усього світу, варто сказати, що до її вивчення слід підійти більш поглиблено та вивчати саме її профільно, для сприянняття поліцейським потрібної для нього інформації у своїй роботі. По-перше, англійська мова допомагає досягнути прогресу у міжнародному співробітництві, що є досить важливим, по друге, поліцейський неодноразово стикається з ситуацією, коли йому слід пояснити порушнику причину зупинки, або ж для швидкої та оперативної допомоги жертви, яка стала заручником певних обставин і звернулась може тільки до поліцейського. Не менш важливо допомагати іноземцям знайти дорогу у потрібне місце, а така потреба виникає доволі часто, зважаючи на прийняті нещодавно Україною Євро 2012 та Євробачення, під час яку Україну відвідали десятки тисяч туристів, багато з яких потребували кваліфікованої допомоги.

Відповідно до нестабільної економічної ситуації та реформування системи правоохоронних органів, підвищуються вимоги до кваліфікованості співробітників поліції. Впроваджуються нові форми та методи підготовки фахових поліцейських із застосуванням інформаційних технологій, та нових методів комунікативного підвищення у сфері ведення діалогів безпосередньо самого поліцейського з громадою. Іноземна мова – це значна частина

вербального методу ведення переговорів з людьми, яку слід вмотивовано розвивати серед кола поліцейських. В досліженні над цією темою беруть участь такі науковці як, Д. Демченко, В. Лапіна, Ю. Марченко, К. Мелкомуков, І. Ставицька та ін [4].

Для поліцейського, робота котрого є одна з найважливіших у світі: служити та захищати людей, знання іноземної мови є невід'ємною частиною професійного виконання завдань. Бувають такі випадки, коли поліцейські борються зі злочинністю та стикаються з багатьма носіями англійської мови [1]. Одні можуть вчиняти злочини, а інші можуть бути жертвами злочину. В обох випадках потрібно задавати і відповідати на питання англійською мовою. Час може бути ключовим фактором у вирішенні злочину або врятування життя. Не завжди можна чекати перекладача. Тож системі потрібно підійти до цього питання більш глибоко і спрямувати бажання поліцейського на сумлінне вивчення мови для набуття вищого рівня кваліфікації. Так для ефективного навчання слід заливати інновації. Це означає, що прийняття певної інновації є досить суб'єктивним процесом, який передбачає вибір того, який конкретний метод, інструмент чи процес буде впроваджений як інновація. Однак, приймаючи рішення про впровадження інновацій у викладанні та вивчені мови, слід враховувати потенційний показник успіху, інакше кажучи, ступінь, в який курсанти досягають більшого прогресу. Крім того, інновації повинні бути розроблені таким чином, щоб сприяння та поважати як реальність місцевих аудиторій, так і широку національну культуру. У цьому відношенні Wedell (2009) стверджує, що нам потрібно поставити людей і контексти в основу інноваційного процесу. Тому нам потрібно адаптувати інновації у викладанні та навчанні мов під реальність конкретного контексту, в якому викладаємо англійську мову. Наприклад, реалії можуть стосуватися наявності чи недоступності технологій, технологічної грамотності і вчителів, і учнів, або контекст до різноманітності англійської мови, яку ми навчаємо, наприклад, ESP (англійська мова для конкретних цілей). Як такий, необхідний збалансований підхід у впровадженні інновацій у мовну освіту. Насправді, інновація в мовній освіті може розгорнатися за двома аспектами – педагогічним та технологічним. Педагогічний аспект стосується нових підходів до викладання, таких як навчання на основі завдань, CLIL (Інтегроване навчання з вмістом і мовою), CBI (Інструкція, заснована на змісті), навчання з переорієтованим навчанням тощо, зміни в навчальних матеріалах з навчальних посібників до використання альтернативного навчання такі ресурси, як автентичні матеріали, відео- або аудіозаписи, інші Інтернет-ресурси.

Відповідно до цих впроваджень, у 2016 році було створено курси англійської мови для поліцейських за підтримки Британської Ради спільно з Посольством США в Україні. Специфікою проекту є те, що поліцейські мають можливість безоплатно вивчати англійську мову завдяки цьому проекту. Завдяки курсу патрульні зможуть ефективніше спілкуватися англійською та надавати допомогу іноземним гостям Києва. Навчальна програма передбачає 120 годин роботи в класі та завдання для самостійного виконання вдома. Курс націлений не тільки, щоб покращити рівень англійської мови загалом, але й розвинути уміння використовувати спеціалізовану професійну лексику в реалістичних ситуаціях [3].

Отже, хочеться сказати, що впровадження нових методів та застосування інноваційно-технологічних систем є доцільною сьогодні для формування у свідомості поліцейського, прагнення до вивчення іноземної мови та прогресивного впровадження її у своїй діяльності для вирішення практичних питань та збільшення їхнього спектру, шляхом взаєморозуміння з членами усіх спільнот з усього світу. Варто сказати, що у сучасних умовах процес навчання іноземним мовам відбувається в межах загальноприйнятої соціокультурної моделі навчання, яка розглядається як основа здійснення професійної міжкультурної комунікації, тобто спілкування мовних особистостей з різних мовних та культурних середовищ. Тому поліцейський повинен вміти не тільки правильно формульювати думки, а й дотримуватися культурної норми, прийнятої у носіїв мови. Цьому він може навчитися на тренінгах міжнародного спілкування та на заняттях із застосуванням інтерактивних завдань на заняттях [2].

Список використаних джерел

1. Бочевар А. Г. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вищий юридичній школі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. 2017. Вип. 147(2). С. 272-275.

2. Як навчаються поліцейські. URL:
<http://www.britishcouncil.org.ua/year-of-english/updates/blog/Taking-Police-to-School> (Дата звернення: 21.03.2020)

3. English for Police. URL: <https://www.englishclub.com/english-for-work/police.htm> (Дата звернення: 22.03.2020)

4. Pielmus C. G. Innovation in teaching english for law enforcement: a technology-integrated approach. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. International Scientific Conference. Vol. III, May 25th-26th, 2018. P. 566-579.

Ващук А. О.,
викладач кафедри іноземних мов
Національна академія внутрішніх справ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В останні роки перед нами постає питання про використання нових інформаційних технологій в освітніх установах. Це передбачає створення та застосування нових технічних засобів, форм, методів та методик викладання, а також вимагає нового підходу до процесу навчання в цілому. У такий спосіб процес навчання стає більш різноманітним та індивідуальним.

Основною метою у викладанні іноземних мов для викладача є формування комунікативних здібностей студентів ВНЗ та навчання практичному володінню іноземною мовою. З цією метою мають бути обрані конкретні методи навчання, що дозволяють насамперед активізувати пізнавальну діяльність студента. У наш час все більшої популярності набувають такі технології як інтерактивний метод, технологія співпраці, проектна методика, використання сучасних комп’ютерних технологій та Інтернет-ресурсів.

Інтерактивний метод є одним із найпоширеніших методів, який передбачає співпрацю студентів із викладачем через бесіду, діалог. Інтерактивне навчання відбувається за допомогою діалогу, під час якого взаємодіють викладач зі студентом. Їхньою метою є спільне вирішення навчальних завдань, взаєморозуміння та розвиток особистісних якостей студентів.

До сучасних технологій також відноситься технологія співпраці. Основна її ідея полягає у створенні умов для активної спільної діяльності студентів у різних навчальних ситуаціях. Дано технологія працює наступним чином: студенти об'єднуються у групи по 3-4 людини, їм дається одне завдання, при цьому визначається роль кожного. Кожен представник групи відповідає не тільки за результат своєї роботи, але і за результат всієї групи. Тому слабкі студенти намагаються з'ясувати у сильних те, що їм незрозуміло, а сильні, в свою чергу, зацікавлені в тому, щоб слабкі досконало розібралися в завданні, бо від цього залежить результат групи в цілому. Таким чином, спільно заповнюються всі прогалини, а, отже, завдання виходить дуже продуктивним.

До найбільш ефективних форм парної та групової роботи можна віднести: внутрішні (зовнішні) кола (inside / outside circles); мозковий штурм (brain storm); обмін думками (think-pair-share); парні

інтерв'ю (pair-interviews) тощо. За допомогою цих видів роботи розширяються знання та навички студентів. Спілкуючись, студенти намагаються вирішити поставлені перед ними завдання на основі аналізу відповідної інформації, а також висловлювати альтернативні думки, приймати рішення, спілкуватися з різними людьми, брати участь у дискусіях, обговореннях матеріалу, намагатися вирішити поставлені питання.

Однією з технологій, що забезпечує особистісно орієнтоване навчання, є проектна методика як спосіб розвитку творчої та пізнавальної діяльності студента. Проекти можуть поділятися на монопроекти, колективні, усно-мовні, письмові та Інтернет-проекти. Робота над проектом включає в себе читання, говоріння, аудіювання та граматику, тим самим представляє собою багаторівневий підхід до вивчення мови. Метод проектів сприяє розвитку активного самостійного мислення студентів та спрямовує їхню діяльність на спільну дослідницьку роботу. Студенти працюють з довідковою літературою, словниками, комп'ютером, отже вони взаємодіють безпосередньо з мовою, чого неможливо зробити лише за допомогою підручника на занятті.

Не менш важливим засобом інноваційного навчання є використання мультимедійного комплексу (МК) в складі інтерактивної дошки, персонального комп'ютера і мультимедійного проектора. Такий комплекс поєднує всі переваги сучасних комп'ютерних технологій і виводить процес навчання на якісно новий рівень. Використовуючи інтерактивну дошку, збільшується ефективність навчання студентів в університеті. Мультимедійний комплекс є унікальним засобом і невід'ємною частиною роботи викладача та надає можливість студентам опанувати матеріал у найзручніший для них спосіб. Мультимедійним комплексом нескладно управляти, хоча його використання не тільки дозволяє активно зачутати студентів до навчального процесу, але й збільшує мотивацію до навчання, стимулює творчу активність і сприяє розвитку особистості студента. МК є потужним інструментом, який може бути пристосований для використання у вивченні іноземної мови з широким діапазоном тем [2].

Окрім цього, прикладом започаткування чогось нового в освітній діяльності є розвиток та популяризація дистанційних занять, в яких використовуються сервіси для спілкування. Такі інноваційні методи зацікавили велику кількість населення через свою неприналежність до часу чи графіку, тобто гнучкість до вашого ритму життя, адже це набагато комфортніше, аніж переносити зустрічі з

викладачами, тим самим завдавати незручностей вам обоюм. Слід зауважити на тому, що обравши подібні методи вивчення мови, ви зобов'язуєте себе самоконтролем та самомотивацією, тому що під час проходження будь-якого курсу тільки ви можете контролювати свій прогрес та час, відведений на навчання.

Популярності набув новий метод, що передбачає вивчення мови з носіями мови. Тобто, можливості спілкування рідною мовою в даному випадку немає, через подібну безвихід студента має подолати мовний бар'єр та спілкуватися більш вільно та впевнено мовою, яку вивчає.

Таким чином, можна виділити наступні переваги інноваційного навчання:

- встановлення дружньої атмосфери і взаємозв'язків між учасниками спілкування;
- порівняно більша незалежність та впевненість студентів у своїх силах;
- заохочення, мотивація студентів викладачем, залучення їх до співпраці;
- подолання мовного бар'єру;
- використання набутих раніше знань у конкретних мовленнєвих ситуаціях.

Отже, впровадження інноваційних технологій у вивчення іноземної мови значно урізноманітнює процес сприйняття і обробки інформації. Наразі дослідники-лінгвісти звертають свою увагу на функціональність та ефективність нових методів вивчення мови у зв'язку з тим, що саме метод викладання мови займає найважливішу позицію в реалізації комунікативного процесу між викладачем та студентом.

Список використаних джерел

1. Дядюн С.В. Методологічні аспекти створення і впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. *Проблеми вищої математичної освіти: виклики сучасності*. Матеріали міжнародної науково-методичної Інтернет-конференції «Проблеми математичної освіти: виклики сучасності (2018)» [Електронне мережеве наукове видання]: збірник матеріалів. – Вінниця: ВНТУ, 2018.

2. Якименко С.С. Інноваційні освітні технології у вивченні англійської мови, СІШ № 17, м. Харків. <http://journal.osnova.com.ua/article/52127>.

Василенко В. А.,
кандидат філологічних наук, доцент,
Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ
Черненко Я. О.,
курсант 1 курсу
Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ

ЖАРГОН ЯК ОДИН ІЗ СОЦІОЛЕКТІВ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ КУРСАНТІВ

Лексика обмеженого вживання була предметом наукових пошуків таких зарубіжних і вітчизняних учених, як В. Телія, А. Швейцер, Л. О. Ставицька. Для лінгвістів та соціологів зараз характерний підвищений інтерес до вивчення молодіжного сленгу – С. А. Мартос, П. М. Грабовий, І. І. Щур, В. А. Василенко [1; 2; 3]. Наразі для аналізу курсантських жаргонів, особливостей вживання та типології зверталися лише декілька науковців, зокрема Т. В. Рєвякіна, Я. В. Садчікова. Загалом феномен власне курсантського, а не молодіжного чи військового жаргону залишається невивченим.

Для того, щоб розібратися з даною темою, потрібно визначити, що ж таке соціолекти та жаргон. Отож соціолекти – це лексичні спроби описати реалії буття, дійсність в усій її різноманітності. Жаргон – це переважно такі специфічні, емоційно забарвлені назви понять і предметів, які мають нормативні відповідники в літературній мові та, відступаючи від неї, надають процесу сплкування атмосфери невимушеності, іронічності тощо[4]. Жаргон курсантів відомих закладів вищої освіти України як один із видів соціального жаргону є мовним способом вираження картини світу курсантів, їх життєдіяльності у всій повноті. Для того щоб зрозуміти особливості формування та функціонуванню курсантського жаргону, необхідно вивчити риси соціокультурного середовища, що посприяли його формуванню. Соціокультурне середовище навчального закладу – це простір, на якому через постійну комунікацію та співробітництво проходить процес соціалізації та еволюції культурного досвіду курсантів. Саме воно є його історією, традиціями які сприяють формуванню субкультури майбутнього офіцера. Взагалі жаргон курсантів відомих закладів освіти України має власну історію. Своїм корінням він сягає у минуле століття. Раніше курсантами першого курсу були не школярі, які тільки-но залишили рідний дім і вперше опинилися в казармі, а достатньо дорослі, фізично та морально

підготовлені молоді люди, які вже знали, що таке служба та армійська дисципліна. Кожен колишній солдат, вступивши до закладу, приносив свій територіальний жаргон, що змішувався і взаємодоповнював інші. Саме цей жаргонний сленг і став підґрунтям курсантського жаргону в закладах внутрішніх справ. Прикладами таких жаргонів були: *подменка* – повсякденний робочий формений одяг для господарських робіт; *армієць* – курсант, який вступив на навчання після армії; *бойовка* – бойовий одяг; *земеля* – земляк [1, с. 1564].

У сучасному світі курсантський колектив – це замкнений мікросоціум із суверим внутрішнім розпорядком та ієрархією відносин. Для курсантів, які знаходяться у соціальній ізоляції на території свого навчального закладу, використання жаргонів є одним із способів адаптації у новому середовищі. Як попередньо було зазначено, основи жаргону курсантів відомчих закладів України було закладено «армійцями» – так званими курсантами, які вступали до навчального закладу після військової служби. Вживання жаргонізмів вносить таємничості у процес комунікації, адже курсанти не мають на меті приховати якусь інформацію, а лише налагодити контакт із носіями цього жаргону. Саме тому однією з функцій жаргону колишніх та сучасних курсантів є його фактичність [1, с. 1569].

На сьогоднішній день отриманий у спадок від перших курсантів-армійців жаргон розширив свій запас за рахунок молодіжного сленгу, жаргонів користувачів смартфонів та комп’ютерної техніки, рекламних слоганів. Прикладами жаргонізмів, які вживаються нині, є: *курсач* – курсова робота, курсовий керівник; *літвоха* – лейтенант; *самовол* – самовільне покидання території без відома начальства; *увал* – звільнення в місто. Зрозуміло, що курсанти не вживають жаргонізми поза межами своїх соціальних груп: вдома, із викладачами, друзями, адже як слушно зауважують лінгвісти, спілкування вимагає постійного «переключання кодів». Це означає, що курсанти використовують різний набір мовленнєвих форм відповідно до мовленнєвих потреб мовних груп, а також різні форми мовлення – літературна мова, розмовне мовлення, офіційно-діловий тип мовлення, побутове мовлення, жаргон, сленги та ін. – залежно від типу комунікативної взаємодії та конкретного комунікативного середовища [3, с. 73-77].

Отже, жаргон як один із соціолектів часто називають корпоративним діалектом, адже жаргонізми відносяться до розмовної лексики груп людей, об’єднаних спільною ідеєю, професією тощо. Курсантський жаргон не є симбіозом військового, студентського жаргонів. Він формується під впливом зовнішніх лінгвістичних та

екстраполінгвістичних факторів, оскільки курсанти живуть автономно всередині замкненої групи однолітків у системі жорстких ієархічних відносин. Вплив соціокультурних факторів проявляється не лише у зміні притаманної їм раніше манери поведінки, способу життя, а й власне мовлення [2, с. 205-211].

Переконані, що інтерес українських філологів та соціологів до галузі курсантської жаргонології підвищиться, що допоможе в подальшому прогнозувати особливості розвитку національної мови в цілому.

Список використаних джерел

1. Ахраменко К.В. Военный жаргон сквозь призму корпоративной культуры военных. *В мире научных открытий: научный журнал*. 2011. № 11.6.C.1561–1571. URL:<http://naukarus.com/voennyy-zhargon-skvoz-prizmu-korporativnoy-kultury-voennyh>
2. Василенко В.А. Изменение понятий речевой нормы и языковой культуры молодежи в современном обществе. Concepts changes of speech standards and language culture of the youth in contemporary society Transformations in Contemporary Society: Social Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017; ISBN 978-8362683-95-6; pp.380, illus., tabs., bibls, P. 205-211.
3. Василенко В.А. К вопросу о трансформации лингвокультуры современной молодежи Украины. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції* (21 квітня 2017 р). Харків: ХНУВС, 2017 С. 73-77.
4. Жаргон. *Словари, энциклопедии и справочники. Лингвистический энциклопедический словарь.* Slovar.cc. URL: <https://slovar.cc/rus/lingvist/1465762.html>

Vasylenko O. V.,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Professor of the Foreign
Languages Department,
National Academy of Internal Affairs

METHOD OF BLENDED LEARNING IN TEACHING ENGLISH

The education process is a daily challenge for many students and teachers. So, English as a foreign language (EFL) teachers must be facilitators who help students to go through different stages during the

learning of a foreign language and get them aware of the importance of the resources around them to learn a foreign language. Nowadays there is not only printed material but also a wide range of technological resources, thanks to the invention of the Internet and technological devices used all over the world. These are virtual resources such as wikis, blogs, podcasts, emails, websites, video links, iPods, third screen devices, etc., which facilitate foreign language learning. In this context, the foreign language teacher must organize all the technological resources in a methodological way to make them work for students in their learning process.

So, blended learning (BL) has become one of the most common ways to teach English as a foreign language due to its double component, which integrates face-to-face classes with virtual learning in order to offer students a wide range of materials and resources organized in a methodological way. Blended learning is an innovative teaching method which combines different learning approaches supported by flexible interactive platforms and resources that offer new environments to improve skills and upgrade competences. According to the concept of blended learning, under current conditions the educational system methods of traditional education can be optimally combined with the advantages of remote technologies.

Apart from that, as the ultimate goal for any language-learning student is communication, the blended learning process should facilitate authentic communication. A communicative approach to language teaching serves to expose students to authentic language, and includes assignments that simulate real-life tasks, requiring students to use English in real-life situations. The idea behind this approach is that the circumstances of learning a second or foreign language should be very similar to the way an individual learns his or her first language. Therefore, when learning a new language, skills should not be learned and practiced separately, but simultaneously due to BL [1].

Therefore, BL is a tool available to students in order for them to go beyond the classroom and work on different interactive activities as an extension of the direct teaching classes. Through all the technological resources they have around them, students can learn about different subjects and cultures, surf the internet and utilize technological devices they have access to, such as iPods, ipads, laptops, Mp3s and Mp4s, among others.

Blended learning refers to a language instruction approach that combines online (i.e., computer-based) and offline, face-to-face (i.e., teacher-led classes and course books) components to best meet the specific learning needs of an individual or group of individuals. Such an approach to language instruction provides learners with more varied, interesting, and

authentic learning environments, and allows learners to doubly benefit from the independent computer-based work (which is necessary to reach today's generation of students), and the time-tested teacher-led method that provides learners with the structure and guidance they need.

However, the implementation of a blended learning must have a pedagogical foundation for each setting where it is planned in order to be developed. When introducing blended learning, it is important to consider, among other things, the students' needs and preferences, their foreign language level, and educational background. Considering the previous aspects, EFL teachers have the challenge of planning virtual learning environments that are appealing to their students. In this way, foreign language teachers are in charge of the methodological planning of BL courses which could be used to empower the EFL learners [2].

When planning blended learning courses, it is important to take into account all the aspects involved in them, as stated by researchers [3]. The first element teachers have to consider is the institutional aspect since it depends on the institutional policies about the curriculum, the layout of the material, and the administration and financial area. The second component, the technological one, is the main consideration when teachers plan both the offline and online activities. Teachers need to have a wide range of technological resources in order to attract their students' attention: It is necessary to display topics and exercises which are appealing to them. The third variable to bear in mind is the pedagogical component, which no doubt is the most important one in these hybrid courses. If teachers have a methodological plan to organize both their face-to-face classes and the online aspect, it will lead the language learners to succeed in their learning process and obtain better results since they properly organize both components.

The fourth component is the interface design that entails the different ways teachers can display online and offline material by choosing the design and activity for each unit. To keep improving the virtual and Face-to-Face aspects of a class, it is necessary to evaluate them constantly in order to check which are appropriate and which are not, taking into account students' needs and preferences, the institutional policies and curriculum guidelines for teaching EFL. The fifth component is management. It is important to have all the learning management system ready to work and to train students to deal with this system: How to log in, how to work on the different assignments and, of course, apply learning strategies suitable to virtual environments so that students can surf the net and have links to different web sources around the world.

Blended learning is the integration of face-to-face classes with a virtual component where students have a practice opportunity to go beyond

what is taught in the classroom. So far, this hybrid learning offers students a lot of materials, resources, offline and online activities, the integration of what they learn in the classroom with what they learn on their own through the use of a virtual platform. Moreover, one of the most important aspects is the fact that students can develop autonomy towards the English learning process. Thus, EFL teachers can guide students during the process and also give them extra activities to complete on their own; in this way, they are freer to choose what to see in a lesson at their own pace.

Another benefit that a BL course provides is the technological literacy students get through the use of virtual resources. Likewise, they can explore their topics in depth, look for information in English on the Internet, and reinforce their learning process through websites related to EFL learning with a wide range of exercises. Additionally, they can peruse different databases and blogs to contact people around the world, chat with other students and learning communities, construct cooperative learning environments, and organize their own virtual learning environment, among other benefits.

So, as it should be assumed, blended learning is an education program that combines online digital media with traditional classroom methods. It requires the physical presence of both teacher and student, with some element of student control over time, place, path, or pace. So, face-to-face classroom practices are combined with computer-mediated activities regarding content and delivery.

BL include online components which provide learners with stimulating sources of authentic language, including videos, listening passages, and reading texts, and then engage students in the independent work made up of valuable and practical activities that allow them to practice all language skills in meaningful contexts, and to receive immediate feedback on all work – including pronunciation and writing.

By combining online components with offline components – in other words, by implementing a blended approach to language instruction – students will benefit from the autonomous approach to learning (through the computer-based instruction) and also from the chance to partake in communicative, interactive pair-work and group activities, with guidance and feedback from peers and teachers, leading to more effective learning processes and achieving more significant results.

References

1. Alexander S. Flexible Learning in Higher Education. *International Encyclopedia of Education (Third ed.)*. Oxford: Elsevier, 2010. PP. 441–447.

2. Alpala C., Flórez E. Blended Learning in the Teaching of English as a Foreign Language: An Educational Challenge. URL: <https://www.howjournalcolombia.org/index.php/how/article/view/57>

3. Blended Learning is Not the Only Way to Personalize Learning. URL: www.personalizelearning.com.

Вінницька Т. М.,

старший викладач кафедри романо-германських мов, Національна академія Служби безпеки України

ІНШОМОВНА ОСВІТА ДОРОСЛИХ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Поступова інтеграція України в європейський простір спричиняє певні зміни в українському суспільстві. Перед ним постає нова вимога, а саме володіти іноземними мовами. Сучасний ритм життя та робочий графік значно ускладнюють можливість дорослим вивчати мови, відвідуючи курси або заклади післядипломної освіти. У зв'язку з цим з'являються нові, нетрадиційні форми навчання дорослих. Варто зазначити, що під поняттям «дорослий» в цій роботі ми розуміємо фахівця, який має вищу освіту, досвід роботи за фахом та має потребу у вивченні іноземної мови здебільшого через необхідність підвищення кваліфікації. Дистанційне навчання набуває популярності у контексті іншомовної освіти дорослих.

Дистанційне навчання є особливою індивідуальною гуманістичною формою навчання і базується на використанні інформаційно-телекомунікаційних технологій з метою організації повноцінного освітнього процесу незалежно від того, на якій відстані знаходиться викладач та здобувач [1]. Така форма навчання дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладення матеріалу, що сприяє кращому вивченням іноземних мов. Завдяки дистанційній формі навчання дорослі можуть опановувати іноземними мовами, налаштовуючи свій навчальний графік так, щоб вдало поєднувати його з роботою.

Одним із засобів організації дистанційного навчання іноземній мові дорослих є дистанційний курс, що являє собою комплекс навчально-методичних матеріалів, структурованих в електронному вигляді, які зберігаються на спеціальній електронній платформі. Курс призначений для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій під керівництвом викладача і вимагає активного спілкування за принципом викладач—здобувач,

здобувач–здобувач [2]. Дистанційний курс з вивчення іноземної мови дає змогу забезпечити доступ дорослому здобувачу до всього необхідного навчального матеріалу і завдань на одній електронній платформі.

Платформа Moodle є найбільш поширеною навчальною платформою для розробки дистанційних курсів. За допомогою ресурсів та інтерактивних елементів курсу даної платформи, викладач може завантажувати навчальні матеріали та створювати завдання різного формату. Наприклад, під час вивчення граматики іноземної мови, для розміщення теоретичного матеріалу, викладач може скористатись таким ресурсом як *Книга*. Він дозволяє викладачу створювати необхідну кількість розділів та підрозділів, щоб більш детально структурувати теоретичний матеріал. Ресурс *Книга* підтримує функцію завантаження відео- та аудіо файлів, зображень, таблиць, текстів та посилань на інші додаткові джерела в мережі Інтернет. Вправи для засвоєння теоретичного матеріалу з граматики викладач може створити за допомогою такого інтерактивного елементу курсу як *Тест*. Платформа пропонує наступні типи питань тестів: Множинний вибір, Правильно/Неправильно, Відповідність, Коротка відповідь, Вбудовані відповіді (пропущені слова), Визначення пропущених слів, Перетягування слів в тексті. За допомогою налаштувань викладач зазначає кількість спроб виконання кожного тесту, можливе навіть обмеження в часі для його виконання, в кінці кожної спроби здобувач одразу отримує оцінку за виконання тесту і, в разі неправильних відповідей, відображаються правильні. Тобто, здобувач може сам проаналізувати рівень та якість засвоєння навчального матеріалу. Якщо є необхідність, здобувач ще раз опрацьовує потрібний матеріал і виконує завдання. Наприклад, для створення завдань, що сприятимуть вивченню іншомовної лексики, викладач може скористатися таким ресурсом дистанційного курсу як *Глосарій*. За його допомогою можна створювати словники, наповнені лексикою теми, що вивчаються, який викладач наповнює самостійно. Глосарії можуть бути як двомовними, так і одномовними, залежно від рівня володіння іноземною мовою здобувачів. Інтерактивний елемент курсу *Тест* є також зручним та ефективним під час створення завдань для вивчення іншомовного лексичного матеріалу. Такий елемент курсу як *URL (веб-посилання)* забезпечить доступ здобувачам до автентичних відео- та аудіо матеріалів.

Варто зауважити, що весь процес іншомовної підготовки дорослих на платформі Moodle постійно контролює викладач. Викладач і здобувач можуть спілкуватись у зручний для кожного час:

здобувач звернутись за необхідною консультацією, викладач – надати її. Такий зв'язок забезпечують ресурси курсу *Чат, Форум*. Також здобувачі можуть спілкуватись один з одним, розвиваючи навички комунікації.

Отже, дистанційний курс з вивчення іноземної мови для дорослих здобувачів є зручним способом іншомовної підготовки в сучасних умовах. Оскільки дистанційне навчання характеризується гнучкістю, модульностю, економічністю, паралельністю, віддаленістю, дидактичною оперативністю, воно відповідає всім вимогам сучасної дорослої вмотивованої людини, яка вміє самоорганізовуватись, та прагне саморозвитку і самовдосконалення. Така форма навчання уможливлює поєднання роботи з опануванням іноземних мов. Подальших наукових розробок та досліджень, на нашу думку, потребують інші засоби дистанційного навчання дорослих під час іншомовної підготовки.

Список використаних джерел

1. Буркіна Н. В. Проектування методичної системи дистанційного навчання математики у вищих навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Донец. нац. ун-т.. Донецьк, 2009. 243 с.
2. Морзе Н.В., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В. Методика створення електронного навчального курсу (на базі платформи дистанційного навчання Moodle 3): навч. посіб. Київ, 2016. 40 с.

Галдецька І. Г.

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Юридична мова - це мова юристів з їх конкретною термінологією та особливим лінгвістичним стилем, який значно відрізняється від повсякденної мови. Перекладач повинен знати правову систему країни вихідної мови, термінологію і стиль, які використовуються в даній мові, а також мати поняття про правову систему країни, на мову якої здійснюється переклад. Юридичні документи, поряд з іншими видами вузькоспеціалізованої документації, відносяться до числа тих, що представляють для перекладу особливу складність. Це пов'язане з високим ступенем відповідальності, покладеної на перекладача за якість роботи, яка вимагає високого ступеня точності та правильності перекладу.

Помилки, допущені при перекладі юридичних текстів, можуть привести до неприпустимих наслідків. При перекладі тексту юридичного змісту діє принцип заборони зміни початкового тексту, тому перекладачеві забороняється усувати двозначність тексту. Проблема полягає в тому, що в текстах законів або інших юридичних документах зустрічається двозначності або неясності, а перекладач прагне знайти точне значення і передати його. Виникає питання про те, чи існують які-небудь відмінності в правовій культурі, які зробили б переклад юридичних текстів неможливим або, принаймні, дуже складним. Труднощі перекладу правового тексту полягають не у відсутності термінології цільової мови, а скоріше в культурній різниці між джерелом і цільовою системою. Така неможливість перекладу буде існувати, наприклад, якщо в правовій системі країни, на мову якої перекладається текст, відсутній юридичний інститут чи установа, яка є в первісній правовій системі. Юридичні тексти характеризуються високим ступенем абстракції, складним понятійним апаратом, а також стилем, не завжди зрозумілим для непрофесіонала. На додаток до латинських термінів і abreviaтур часто незвичайні або застарілі слова ускладнюють розуміння правових текстів [1, с. 85-86]. Юридичний переклад є одним із видів спеціального перекладу, об'єктом якого є передача засобами іншої мови правових письмових чи усних текстів. Юридичний переклад має ряд особливостей, з якими повинен бути обізнаним перекладач юридичного тексту, оскільки помилки у перекладі можуть привести до конфлікту між сторонами юридичного дискурсу, судових позовів чи припинення співпраці. Цей тип перекладу не може бути здійснено без використання спеціальних пізнань у відповідній галузі права, без знання специфіки конкретного виду правовідносин [2, с. 12].

Перекладач повинен орієнтуватися у чинному законодавстві, а також володіти спеціальною лексикою і знати особливості використання іноземної юридичної термінології в конкретному контексті. До особливостей юридичних текстів можна віднести вживання спеціальної юридичної лексики, основну частину якої складають юридичні терміни та реалії; загальновживаної лексики зі спеціальним вузькогалузевим значенням; скорочень, більшість яких зустрічається тільки в юридичних текстах; синонімів (парних та потрійних), що використовуються для позначення одного поняття [3, с. 12], з метою уникнення двозначності; кліше та сталих виразів; запозичень з латинської та французької мов (які часто не перекладаються); слова давньоанглійського походження, які вийшли із загального вжитку; ідіоматичних виразів та фразеологічних сполучень,

які не вживаються чи рідко вживаються в літературній мові. При перекладі юридичних термінів з англійської мови на українську важливе значення має взаємодія терміну з контекстом, завдяки чому виявляється значення терміну. Так, наприклад переклад термінів *indemnity, to indemnify, guarantee, warranty* нерідко викликає труднощі в перекладі через їх велику контекстуальність. Перекладаються ці терміни просто як «компенсація збитку». Проте *indemnity* залежно від контексту може перекладатися « положення/норма/заява про звільнення від відповідальності / гарантія від виникнення матеріальної відповідальності / про гарантію компенсації виникнення шкоди/збитку» [4, с. 432].

Загалом юридичні терміни мають такі самі шляхи передачі з англійської мови на українську як і всі інші терміни. Головною проблемою перекладу юридичних термінів та термінів-словосполучень є їхня багатозначність не тільки серед різних галузей науки але й всередині самої юридичної галузі тексту.

Юридичні терміни можуть мати інше значення на відміну від однакових за звучанням загальнозвживаних слів. Так, наприклад, іменник «*verification*» у загальнозвживаній мові означає «перевірка», «звіряння», а в юридичних текстах - «підтвердження під присягою». Аналізуючи семантичну структуру іменника «*sentence*» можна встановити, що він багатозначний і встановлює велике коло предметів та понять, залежно від сфери вживання. Але кожному значенню, в свою чергу, відповідає декілька українських слів, які в англо-українському словнику даються просто через кому. Так, перше значення – вирок, рішення (судове); друге – речення, фраза (грам.); третє значення – сентенція, вислів. [5, с. 25]

Переклад юридичних термінів вимагає від перекладача достатнього рівня обізнаності у відповідній галузі знань та чіткого дотримання мовних норм. Найбільш прийнятними для функціонування в термінології юридично-правової вважаються ті слова, які визнані більшістю спеціалістів, зрозумілі всім та які відображають суть явища або предмета. Смислове значення терміна в юриспруденції лише тоді стає загальним надбанням, коли воно зафіксовано за допомогою чіткого терміна, що не припускає різних тлумачень, є простим та однозначним. Те саме стосується і його перекладу.

Список використаних джерел:

1. Сорокіна Г.М. Особливості перекладу юридичної термінології / Сорокіна Г.М., Томах Т.І. // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Термінологічні проблеми перекладу та навчання фахових мов». –

Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. - 11.03.2015. - С. 85-87.

2. Вагапов А. С. Выбор адекватного лексико-фразеологического соответствия при переводе английских правоведческих текстов [Електронний ресурс] / А. С. Вагапов – Режим доступу до ресурсу: http://zhurnal.lib.ru/w/wagapow_a_s/my_art.shtml

3. Шумило І. І. Особливості перекладу юридичних текстів / І. Шумило, Т. Сніца // Філологічний дискурс. – 2016. – Вип. 4. – С. 266-272

4. Бесараб Т. П. Особливості перекладу юридичної термінології США та Великобританії [Текст] / Бесараб Т. П., Павлюк М. М. // Сборники наукових работ НТУ «ХПІ»: Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти № 28-НТУ «ХПІ», 2010. – С. 421-437.

5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури : лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2001. – Ч. 2. – 304 с.

Гафісова А. Е.,

курсант,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних
дисциплін та психології поліцейської
діяльності, Дніпропетровський

державний університет внутрішніх справ

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

На сьогодні проблема вивчення іноземної мови співробітниками поліції є достатньо актуальною, адже ці знання допомагають розширити комунікативні можливості працівників Національної поліції і відкривають нові горизонти професійної компетентності. Високий рівень владіння іноземною мовою у наш час є запорукою професіоналізму та кар'єрного зростання.

Проте, попри очевидні переваги владіння кількома мовами, і всупереч тому, що Україна взяла курс на Євроінтеграцію, котрий передбачає обмін досвідом роботи, зокрема, й у сфері Національної поліції, можна констатувати збільшення кількості людей, які стверджують: «Українці повинні знати та вивчати саме рідну мову».

Комунікативна політика в українському суспільстві стає дедалі більш спекулятивною, перебуваючи в центрі уваги засобів масової інформації, використовуючись у конкурентній боротьбі між політиками та політичними силами. Можна констатувати неоднозначне ставлення у суспільстві до комунікативної компетентності, яке з урахуванням гуманітарної політики, глобалізації та Євроінтеграції не завжди позитивно впливає на формування національної свідомості української молоді [2, с. 24].

Саме тому слід розуміти переваги, як вивчення української мови, так і опанування іноземної, адже кожен громадянин повинен свідомо розуміти, які можливості відкриваються перед людиною, що володіє декількома мовами. Дослідження показують, що люди, які вивчають іноземні мови, мають більш розвинені когнітивні здібності, увагу і пам'ять. Перераховані складові сприяють успішному навчанню, покращують засвоєння інформації, що надзвичайно корисно для співробітників поліції у зв'язку з особливостями професійної діяльності. Зокрема, здатність швидко переключати увагу при переході між завданнями лежить в основі «багатофункціональності», яка надзвичайно цінується в підрозділах Національної поліції України.

Вивчення іноземних мов курсантами покращує їх здібності при засвоєнні матеріалу, а також підвищує рівень культури та толерантності до традицій інших народів, а отже – і до громадян своєї країни.

Однією з найактуальніших проблем сучасної методології вивчення іноземних мов є переорієнтація навчального процесу на самостійну роботу студентів, створення умов для їхнього самовираження та саморозвитку, забезпечення відповідного освітнього середовища для особистої активності [1, с. 151]. Курсанти мають безліч можливостей вивчати мову шляхом участі у різних міжнародних конференціях, написання робіт та виконання завдань, спрямованих на самостійне опанування іноземної мови та усвідомлення її значимості в подальшому житті.

Серед принципів, якими має керуватися сучасний поліцейський та курсант при вивченні іноземної мови, можна зазначити: пріоритет самостійного навчання; принцип спільнотної діяльності; ґрунтування на досвіді того, хто навчається; індивідуалізація; системність; контекстність; актуалізація результатів; ефективність навчання; розвиток освітніх потреб; свідоме навчання [3, с. 37].

Підсумовуючи, можна констатувати, що співробітники поліції, курсанти та студенти, які вивчають іноземну мову, мають значно більше можливостей, які використовуватимуть під час навчання та у

професійній діяльності. Отже, опанування іноземної мови є одним із компонентів професійної компетентності поліцейського, який не тільки покращує виконання службових обов'язків, але й позитивно впливає на самореалізацію, котра, як відомо, є шляхом профілактики професійного вигорання особистості.

Список використаних джерел

1. Коряковцева Н.Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык. М. : АРКТИ, 2002. 176 с.
2. Панова Л. Виховання людини культури у муніципальному полікультурному просторі. *Українознавство*. 2007. № 1. С. 135–139.
3. Протасова Н.Г. Теоретичні основи навчання державних службовців у системі підвищення кваліфікації. К.: УАДУ, 2000. 158 с.

Гдакович М. С.,
кандидат філологічних наук, доцент,
Львівський державний університет
внутрішніх справ

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ – ЯК ОДНА З ПЕРШОЧЕРГОВИХ ЗАСАД ЛІНГВОДИДАКТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Патріотизм характеризує ставлення особистості до своєї Батьківщини, є також проявом особистісної зрілості людини і визначає рівень соціальної зрілості громадянського суспільства загалом. Проблемам, пов’язаним із формуванням національно-патріотичних цінностей у молоді, присвячено чимало студій. Провідною ідеєю творчості і діяльності культурної еліти XIX-XX ст. (маємо на увазі видатних українських культурних та політичних діячів у різних галузях соціального та духовного життя) було формування національної свідомості як домінанти у становленні особистості й умови постання Української держави. Теоретичний аспект національно-патріотичного виховання вивчають також сучасні дослідники, з-поміж яких – В. Андрущенко, І. Бех, П. Вербицька, П. Ігнатенко, В. Коваль, В. Кульчицький, В. Мірошніченко, А. Погрібний, Н. Снопко, О. Шестопалюк, П. Щербань та ін.

Формування національно-патріотичних цінностей має стати одним з провідних векторів освіти й гуманітарної політики держави. Недостатня увага у навчально-виховному процесі до національно-патріотичного виховання призводить до деградації особистості,

нездатності виконувати професійні обов'язки і становить загрозу національній безпеці держави в цілому.

Важливим компонентом особистісної зрілості є почуття громадянського обов'язку. Зрозуміло, що духовна і громадянська зрілість людини не завжди корелюється з віковою зрілістю. Сучасна українська історія це уприявлює: українські вісімнадцяти-, двадцятирічні герої нинішньої «гібридної» російсько-української війни виявляють безмежну любов і відповідальність перед Батьківщиною і нацією, і, водночас, є значно доросліші за віком чоловіки, які, уникаючи від обов'язку захищати Батьківщину, знаходять чимало виправдань для своєї позиції.

У силу вищесказаного особливо важливим є добір і підготовка працівників силових структур (Збройних сил України, СБУ, МВС, підрозділів ДСНС). У сьогоднішніх умовах збройної агресії з боку Російської федерації становлення патріотизму, національної самосвідомості громадян має стати центральним нервом підбору й підготовки правоохоронців, військовиків, співробітників служби цивільного захисту, а також головним напрямом усієї діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що готують майбутніх силовиків. Це, зрештою, і є реалізацією Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, в якій особливу роль відведено піднесенням престижу військових професій: «Системна організація військо-патріотичного виховання молоді має бути спрямована на підготовку її до оволодіння військовими професіями, формування психологічної та фізичної готовності до служби в Збройних Силах, задоволення потреби підростаючого покоління у постійному вдосконаленні своєї підготовки до захисту Вітчизни» [3].

Зрозуміло, що виховний процес є невід'ємною частиною навчального процесу, метою якого є виховання самостійно мислячого інтелектуала і свідомого громадянина. Першочергове місце посідає навчання української мови, спрямоване на виховання мовної особистості – людини, яка любить, знає і береже рідну мову, з повагою ставиться до неї як до мови нашої держави, користується нею у своїй професійній діяльності й у повсякденному житті, адже саме українська мова як рідна і як державна в усіх типах вищих навчальних закладів є засобом формування й розвитку національно свідомого громадянина України. Удосконалення мовної підготовки здобувачів є фундаментом гуманітарної складової освіти. Мовна освіта забезпечує розвиток людської особистості як духовної істоти, сприяє національній самоідентифікації особистості. Як засвідчують сучасні українські реалії, недостатня увага до мовного чинника зумовлює не лише

поглиблення духовної кризи серед молоді чи суспільства в цілому, а й загрожує існуванню держави. Тому вважаємо, що однією із домінант (поруч із знанням мовою системи та самої діяльності спілкування) у формуванні комунікативної компетенції типу є система світоглядних переконань, а мовний фактор – знання й повага до державної мови – повинен посісти одне з головних місць у військово-патріотичній системі виховання серед таких складників як, виховання громадянських почуттів і свідомості, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи; формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, досягнення відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості.

Отож сьогодні ставлення українців до української мови не лише характеризує ставлення особистості до своєї Батьківщини, а є проявом особистісної зрілості людини, а також визначає рівень соціальної зрілості громадянського суспільства. Формування національно-патріотичних цінностей має стати одним з провідних векторів гуманітарної освіти й гуманітарної політики держави в цілому. Відтак національно-патріотичне виховання, яке становить цілісну систему дій щодо створення умов для відродження в українському суспільстві патріотизму, громадянських якостей, готовності до виконання громадянського і військового обов'язку повинне стати домінантним під час оволодіння військовими професіями у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Список використаних джерел

1. Будак В. Військово-патріотичне виховання як складова національно-патріотичного виховання молоді. *Науковий вісник МНУ ім. В. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2016. № 4 (55). С.212-215.
2. Гонський В. Патріотизм – інструмент національної ідеї. – <http://www.pravda.com.ua/columns/2010/10/28/5520018/>.
3. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (Дод. до наказу МОН України № 641 від 16.06.2015 р.). – <https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKYkJ2bWRiRmxFcms/iew>.

Головач Т. М.,

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та
культури фахового мовлення,
Львівський державний університет
внутрішніх справ

Кузьо Л. І.,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов та
культури фахового мовлення,
Львівський державний університет
внутрішніх справ

НАВЧАННЯ ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННЮ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В умовах глобальної модернізації всієї системи освіти та розширення міжнародних зв'язків актуальню залишається підготовка кваліфікованого фахівця, готового до професійного розвитку, що володіє іноземною мовою.

Курс викладання іноземної мови за професійним спрямуванням орієнтований на набуття здобувачами вищої освіти фахової комунікативної компетентності, рівень якої дозволив би використовувати іноземну мову для професійної діяльності в контексті міжкультурного спілкування.

Очевидним є той факт, що спілкування здійснюється як в усній, так і в писемній формі. Однак практика свідчить, що навчанню писемному спілкуванню, зазвичай, приділено недостатньо уваги. Отже, метою нашої розвідки є з'ясування наявних підходів до визначення поняття «писемне мовлення» та обґрунтuvання значущості письма у процесі навчання іноземної мови.

Загальновідомо, що існує чотири види мовленневої діяльності: слухання, говоріння, читання та письмо. Варто зазначити, що всі види мовленневої діяльності, так чи інакше, тісно пов'язані між собою. Читання, приміром, дає можливість вправлятися у вимові та удосконалювати розмовну практику. Актуальність навчання писемному мовленню зумовлена, зокрема, появою нових інформаційних технологій, що значно розширює можливості спілкування та відкриває доступ до нових ділових контактів.

Сучасні дослідники (Москалець 2012, Чистякова 2010, Загорулько 2007) розглядають письмо як вид мовної діяльності, яка об'єднує навчання техніці письма і писемне мовленнєве уміння.

Зауважимо, що письмо вважають найскладнішим видом мовленнєвої діяльності, оскільки воно здійснюється за умов неможливості використання адресантом позамовних засобів спілкування, таких як міміка, жести, інтонація. Однак, писемне висловлення думок має й певні переваги. Приміром, в адресанта є достатньо часу для ретельного опрацювання та аналізу написаного, вживання більш складних граматичних конструкцій та лексики. Таким чином, писемне мовлення повинне бути обґрунтоване, розгорнуте, логічне та послідовне.

Відомо, що письмо як вид мовленнєвої діяльності включає навчання техніці письма і, власне, писемної мовленнєвої діяльності. Техніка письма є засобом розвитку писемної мовленнєвої діяльності. Оволодіння навиком, який скерований на висловлювання думок у писемній формі, є метою вивчення іноземної мови. Поділяючи думку А. Чистякової, під технікою письма розуміємо діяльність, скеровану на графічну фіксацію мови та її елементів. Навчання техніки письма охоплює навчання каліграфії, графіки, орфографії та пунктуації

Писемна діяльність характеризується певною логічною схемою: мотив-мета-предмет-адресат. Ці ланки відображаються в семантико-сintаксичній та лексико-граматичній структурі тексту. Навчання писемному мовленню здійснюється поетапно. Насамперед, навички й уміння писемної мовленнєвої діяльності розвиваються з письмового переказу, комплексної вправи з граматики, лексики і стилістики [3, с. 259].

Поряд з мовними вправами необхідно використовувати мовленнєві завдання репродуктивного характеру: написання ключових слів; виклад змісту прочитаного або прослуханого тексту, частини переглянутого фільму; переклад діалогу в монолог, монологу в діалог і т.д. Необхідно зазначити, що пропоновані тексти повинні відповідати певним дидактичним вимогам: бути фабульними, автентичними, підходити віковим особливостям здобувачів вищої освіти, рівню їх навченості та здатності до навчання.

Важливою є також роль викладача на якого покладена велика відповідальність – забезпечити здобувачів вищої освіти необхідними навичками для розуміння та оцінки автентичних текстів, навчити мислити професійно, виховати в них прагнення до професійного самовдосконалення.

Таким чином, можемо стверджувати, що навички писемного мовлення набувають не лише академічного, а й практичного значення, позаяк допомагають здобувачам вищої освіти вести листування іноземною мовою, заповнювати анкети, подавати заявки на отримання стипендій та грантів.

Список використаних джерел

1. Загорулько І.В. Роль письма у процесі навчання іноземної мови. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/1599/1/17.pdf>
2. Москалець О. О. Етапи навчання іншомовного писемного мовлення як засобу спілкування. URL: [www.irbis-nbuv.gov.ua › cgi-bin › cgiirbis_64](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/cgiirbis_64).
3. Чистякова А.Б. Методичні засади навчання іноземних студентів письма у вищому навчальному закладі. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти*. Харків, 2010. № 16. С. 255–266.

Hrabovska N. A.,

Lecturer, the Department of Foreign Languages,
National Academy of Internal Affairs

METHOD “EYEWITNESS TESTIMONY CHARTS” IN THE TEACING ENGLISH

An Eyewitness Testimony Chart is a three-column graphic organizer that prompts students to imagine events in their reading as if they were physically present themselves. It is an effective strategy for the law enforcement training. That is to say, one important application of research into memory is eyewitness testimony. It is used as evidence in criminal trials in countries all over the world.

Many people believe that memory works something like a videotape. Storing information is like recording and remembering is like playing back what was recorded, with information being retrieved in much the same form as it was encoded. However, memory does not work in this way. It is a feature of human memory that we do not store information exactly as it is presented to us. Rather, people extract from information the gist, or underlying meaning. In other words, people store information in the way that makes the most sense to them. We make sense of information by trying to fit it into schemas, which are a way of organising information. Schemas are general purpose 'packets' of knowledge that correspond to frequently encountered people, objects or situations. They allow us to make sense of what we encounter in order that we can predict what is going to happen and what we should do in any given situation.

Moreover, schemas are a very effective way of processing information. Besides making the world more predictable, they remove the need to store similar information more than once. Begin with a preplanned live interaction with another person, with your students as witnesses. Follow three main steps.

Ask a colleague to walk into your classroom and initiate a short but spirited argument with you. After your collaborator leaves, turn to your students and ask them to quickly write down their eyewitness accounts of what they just observed. Caution them not to share their recollections but to draw exclusively on their personal memories.

Ask students to exchange their accounts with a partner, again without conversation. As they read their partners' statements, ask students to be alert for specifics their partners included that they omitted and for any discrepancies between these individual versions of the event. Finally, allow them an opportunity for conversation to clarify with each other what they agree they observed.

With the entire class, solicit the elements of a reliable eyewitness account. As they talk about their experiences with this activity, students will likely relate that some witnesses were more discerning and noticed more details. Acknowledge that eyewitnesses might disagree in their interpretations but should agree on the facts of the event. Inform students that accounts that are inconsistent with the facts are deemed unreliable.

All things considered, have students read a selection, and then distribute three-columns. The first column ("I Was There") identifies the aspects of the selection that form the focus of the eyewitness testimony. The middle column ("The Author's Words") represents the facts that each testimony should be based on. The third column ("My Version") is reserved for how each individual student imagined this part of the author's message.

In conclusion, *Eyewitness Testimony Charts* isn't just about classroom strategy for interactive learning. People always try to recall things in a way that is consistent with our schemas and that memory is the imaginative reconstruction of experience.

References

1. Buehl D. *Classroom strategies for interactive learning* (4th ed.). Newark, DE: International Reading Association. 2014. URL: <https://www.amazon.com/Classroom-Strategies-Interactive-Learning-4th/dp/0872070026>
2. Eyewitness Testimony – Simply Psychology.URL: https://mafiadoc.com/eyewitness-testimony-simply-psychology_5a1e31031723dd7a7b77a9be.html

Shevchenko T. V.,
a cadet of Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Hrynberh O. S.,
a cadet of Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Scientific adviser: Bolkarova O.V.,
Senior Teacher of Department
of Ukrainian Studies and Foreign Languages,
Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF ENGLISH LANGUAGE FOR LAWYERS AT THE PRESENT STAGE

Ukraine moves to Europe with great speed. The integration covers all areas of our life, including legal activity. With the pace of European integration new possibilities are opening for Ukraine. As the European Union expands and as more and more companies, organizations, institutions and firms all over the world are confronted with the multi-nationalization of business with its commercial and legal aspects, the English language required of us to communicate becomes more professional and more specialized [1]. So, our country needs more and more well-prepared professionals in various spheres, particularly in legal activity.

That's why future specialists of law should be highly-qualified, competent and be ready to use foreign languages efficiently in their sphere.

Lawyers combat crime and impunity. This struggle consists not only in punishing but also in reeducating offenders. Huge work is carried on by the lawyers in rooting out the causes and in eliminating the conditions creating these phenomena. Lawyers also do a lot to prevent crimes.

For the success of work employees need a high general education level and good professional training. Each of us realizes that to become a lawyer one must know the legislation in force.

Mastering foreign languages greatly contributes to the general education and cultural advance. Legal English it is one of the many forms of English that is used in law. Lawyers need to learn legal English from a technical context to work successfully. Learning legal terms is important for you if you are studying law independently of your country [2].

When you enter the market as a professional lawyer, you face many different clients in the country you have shifted to. Of course, you will have to use all the legal terminologies that other lawyers use in that region. English is a second language for many people. Learning professional law

means, that you should learn all English terminologies in the same area. Because it's necessary to learn written and also spoken law, you should pay to it special attention.

The lawyer should be able to read some authentic magazines, websites or books to find out some new information or experience. So to say, to be in the subject of what is happening in the world and to know the world practice in the area of law disciplines. What's more, to be able to speak with their foreign counterparts on the work issues.

To sum up, we'd like to say that foreign languages have a significant role in our life, inclusively for legal activity.

References

1. The Importance of Legal English by William Yeago. URL: https://www.tesol-france.org/uploaded_files/files/Coll08-Yeago.pdf

2. The importance of learning legal English for lawyers. URL: <https://indianinstituteoflegalenglish.com/the-importance-of-learning-legal-english-for-lawyers>

Драмарецька Л. Б.,
старший викладач
Національна академія внутрішніх справ

ЩОДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ІНШОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ

Іноземна мова є дієвим чинником соціально-економічного, науково-технічного й загальнокультурного прогресу суспільства, що підвищує її статус як галузі освіти. Предмет «Іноземна мова» в системі вищої професійної освіти посідає сьогодні відповідне своєму призначенню місце серед інших дисциплін. Випускники вищих юридичних навчальних закладів готуються до життя в умовах діалогу культур і народів, міжнаціонального спілкування, підвищеної ролі приватного життя. Адаптація до цих умов вимагає від них практичного володіння іноземними мовами, навичками спілкування, знання народних звичаїв і спроможності інтеграції особистості у систему світових і національних культур.

Для викладачів іноземної мови важливим в процесі підготовки майбутніх фахівців до такої адаптації є приділення уваги навчанню усного іншомовного мовлення. Досвідчені педагоги пропонують різні види діяльності, які зроблять студентів більш активними в процесі навчання, а сам процес – більш дієвим та цікавим.

Навчати усному іншомовному мовленню значить вчити студентів: створювати звуки іноземної мови; правильно вживати

наголос в словах та реченнях, застосовувати інтонаційні моделі та відтворювати мелодику іноземної мови; обирати слова та конструкції відповідно до стилю та ситуації; передавати думки в змістовній та логічній послідовності; використовувати мову як засіб вираження своїх суджень та цінностей; вживати мову швидко і впевнено, без зайвих пауз, що називається – вільно.

Натепер більшість лінгвістів та викладачів іноземної мови погоджуються, що навчання усному мовленню потребує інтерактивного підходу. Для цього найкращим є комунікативність у викладанні та спільність у вивченні іноземної мови. Комуникативний метод у навчанні іноземної мови базується на створенні ситуацій з реального життя, які потребують спілкування. Застосовуючи цей метод на заняттях, викладач надає студентам можливість спілкуватися один з одним у межах цільової (фахової) мови. Коротко кажучи, викладач повинен створити в аудиторії атмосферу, в якій студенти мають спілкування в рамках реальних ситуацій, справжню діяльність, ефективні завдання, що, все разом, спонукає до усного мовлення. Таке можливо, якщо для досягнення цілі або виконання завдання студенти співпрацюють в групах.

Змусити студентів більше розмовляти іноземною мовою на заняттях не значить лише змусити їх розмовляти. Це потребує гарної підготовки відповідного матеріалу, застосування якого має бути систематичним, що вимагає від викладача наполегливої роботи, аби успішно виконати свою роль.

Поради досвідчених викладачів в процесі навчання усного іншомовного мовлення можна узагальнити наступним чином:

зменшуйте свій (викладача) час мовлення в аудиторії (Teacher Talking Time). Давайте прості та лаконічні інструкції; щоб впевнитись, що студенти зрозуміли завдання, запитайте одного-двох; запропонуйте дати відповідь на питання студента його одногрупникам. Викладач іноземної мови – це не лектор.

Збільшуйте час мовлення студента (Student Talking Time). Знов таки, пропонуючи відповідати на питання одного студента, іншим. Можна застосовувати показ карток-малюнків, фото по темі, не дублюючи їх вербально, щоб спонукати студентів до розмови.

Уникайте загальних питань; віддавайте перевагу питанням, які спонукають студентів пояснювати свої думки.

Будьте уважними в способі виправлення мовленнєвих помилок студентів. Інколи, навіть, якщо ви просто намагаєтесь допомогти студенту, можна погіршити ситуацію. Наприклад, якщо ви хочете пояснити певну помилку, замість «Oh! This is not correct ...» або «You

made a mistake ...» або «Oops! don't say this or that,...», краще скажіть «Maybe you should change this or that ...» або «Why don't you use ...», або «Well, it may be even better if you do/say ...» або «Very good try, but you'd better say/do ...» або «Nice try/beginning. Now why don't you ...?» або «Good participation/answer, now I will make it better...» тощо.

Коли звертасте увагу на помилку студента, намагайтесь не стояти близько до нього і не дивитися йому в очі, щоб він не ніяковів. Краще будьте поодаль і поглядом звертайтесь до всієї аудиторії. У такій ситуації студенти будуть почуватися комфортніше, що сприятиме їх мовленню.

Коли студенти спілкуються на вільні теми, не під час опрацювання правил фонетики чи граматики, ніколи не виправляйте їх невеличкі помилки. Дайте їм говорити! Нехай вони відчувають, що можуть спілкуватись, незважаючи на граматичні, фонетичні чи інші помилки. Хваліть їх за іншомовне спілкування. Покажіть своє задоволення.

Спонукайте студентів дивитись іншомовні фільми, але давайте їм поради, щодо вибору матеріалу. Крім того, пропонуйте їм робити нотатки під час перегляду: записувати певні фрази і міркувати, в якій ситуації їх можна вживати (з друзями, викладачем, в родині, тощо).

Ніколи не забувайте, що участь в спілкуванні – найважливіша. Якщо студент спілкується (відповідає на питання, пояснює, допомагає іншим з мовою, сперечається, доводячи свою точку зору, тощо), сприймайте це, як добрий процес, незважаючи на правоту чи помилковість його думки, інакше ви ризикуєте засмутити свого студента і примусите його мовчати.

Такі види роботи, як обговорення в групах, дебати (теми мають бути в рамках професійної спрямованості студентів чи загальних інтересів), опис місць, подій, людей в парах для здогадування, визначення невідомого тощо, дійсно спонукають студентів говорити. Але не ставайте при цьому «мисливцем за помилками» («mistake hunter»)!

Розвиток усного іншомовного мовлення сприяє формуванню у студентів здатності сприймати, інтерпретувати культуру і ефективно взаємодіяти зі світом, тобто розвиває їх мовну особистість.

Список використаних джерел

1. Шмотіна О. В. Проблеми професійної іншомовної підготовки майбутніх юристів. *Правове життя сучасної України* : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (м. Одеса, 16-17 травня 2013 р.) / відп. за вип. В. М. Дръомін ; НУ "ОЮА".

Півд. регіон. центр НАПрН України. - Одеса : Фенікс, 2013. Т. 1. С. 675-677.

2. Comments on improving students' speaking skills. URL: https://www.researchgate.net/profile/gilberto_vaz
3. Communicative Competence in English as a Foreign Language: Its Meaning and the Pedagogical Considerations for its Development. Sabri T.S.Ahmed. URL: <http://www.researchgate.net/publication/324392820>
4. Indoor activities for speaking skills improving. URL: https://www.researchgate.net/profile/agustinus_bandur
5. Listening – Speaking Skills. URL: <https://youtu.be/WsGOofMJ4>.
6. Teaching Speaking: Activities to Promote Speaking in a Second Language. Hayriye Kayi. The internet TESL Journal, Vol.XII, No.11, November 2006. URL: <http://unr.edu/homepage/hayriyek>

Zapotichna R. A.,
Lecturer, Lviv State
University of Internal Affairs

FILMS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING OF LAW ENFORCEMENT STUDENTS

The objective of the article is to explore the interconnection between learning a foreign language by law enforcement students and watching films.

The acquisition of a foreign language is arguably one of the most cognitively challenging undertakings a person may experience in his or her lifetime. Recently, many language instructors, material designers, and scholars have been interested in investigating the effectiveness of a variety of strategies and methods that can be employed in the EFL classes to facilitate the learners' mastery of language skills and optimize the teaching and the learning process. A number of studies have revealed that films can become an integral part of the curriculum due to their significant effect on the development of the basic language skills: reading, listening, speaking, and writing [1, p. 248].

A review of the literature on the integration of films in the EFL/ESL classrooms provides that films are greatly effective in the language classroom for a number of ends.

A. J. Hoge mentions that when you learn English with films or TV, you are learning the real English used by native speakers. In films, you'll hear natural pronunciation, everyday vocabulary, spoken grammar, common

idioms, and slang. Even better, you will learn these from interesting and emotional stories. Films are a powerful way to improve your English [2].

Kieran Donaghy, who won the British Council's Teaching English blog award tells why film is such a good resource. Language teachers have been using films in their classes for decades, and there are a number of reasons why film is an excellent teaching and learning tool.

Learning from films is motivating and enjoyable. Motivation is one of the most important factors in determining successful second-language acquisition. Films and TV shows are an integral part of students' lives so it makes perfect sense to bring them into the language classroom. Film, as a motivator, also makes the language learning process more entertaining and enjoyable.

Film provides authentic and varied language. Another benefit of using film is that it provides a source of authentic and varied language. Film provides students with examples of English used in 'real' situations outside the classroom, particularly interactive language – the language of real-life conversation. Film exposes students to natural expressions and the natural flow of speech. If they are not living in an English-speaking environment, perhaps only film and television can provide learners with this real-life language input.

Film gives a visual context. The visuality of film makes it an invaluable language teaching tool, enabling learners to understand more by interpreting the language in a full visual context. Film assists the learners' comprehension by enabling them to listen to language exchanges and see such visual supports as facial expressions and gestures simultaneously. These visual clues support the verbal message and provide a focus of attention.

Variety and flexibility. Film can bring variety and flexibility to the language classroom by extending the range of teaching techniques and resources, helping students to develop all four communicative skills. For example, a whole film or sequence can be used to practise listening and reading, and as a model for speaking and writing. Film can also act as a springboard for follow-up tasks such as discussions, debates on social issues, role plays, reconstructing a dialogue or summarising. It is also possible to bring further variety to the language learning classroom by screening different types of film: feature-length films, short sequences of films, short films, and adverts.

Given the benefits of using film in the language learning classroom, it is not surprising that many teachers are keen to use film with their students, and an increasing number of them are successfully integrating film into the language-learning syllabus. Until quite recently it was difficult to

find pedagogically sound film material to help students improve their language through watching film, and teachers had to spend many hours creating their own materials. However, with the advent of the internet there is now a wealth of online resources for both language teachers and their students. With so many resources, it's sometimes difficult for teachers to see the wood for the trees [3].

However, films should be chosen with educational objectives in mind. The theme and content should be such that they should not prove to be purely entertainment for the cadets rather rich in content while being enticing and motivating for the cadets to watch [1, p. 249].

In conclusion, major findings of the article have shown that watching English films has positive impact both on improving listening skill and speaking skill. Correct pronunciation is also enhanced by watching English films. English films also help to increase law enforcement vocabulary. According to our findings, all these impacts could have long term effect on the cadets. Those who watch regularly, could have further benefits like speaking according to context, practice listening skill and release fear of learning English. In our opinion, all cadets, who want to upgrade their knowledge of law enforcement vocabulary have to watch films in English in their spare time for additional practice that might be inside or outside classroom.

References

1. Kabooha1 R. Using Movies in EFL Classrooms: A Study Conducted at the English Language Institute. *English Language Teaching*. Vol. 9. No. 3. 2016.
2. Hoge A. Learn English with Movies. 2015. URL: <https://effortlessenglishclub.com/learn-english-with-movies-using-this-movie-technique>
3. Donaghy K. How can film help you teach or learn English? 2014. URL: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-can-film-help-you-teach-or-learn-english>

Заяць О. В.,

курсант другого року навчання,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Тема дослідження на сьогоднішній день є достатньо актуальною, адже співробітникам Національної поліції України доводиться працювати в умовах невизначеності, реформування та постійного посилення вимог щодо їхніх компетенцій. Зараз вважається, що поліцейські повинні знати іноземну мову (в першу чергу, англійську), оскільки вона є «мовою всього світу». По-перше, знання англійської мови допомагає досягти прогресу у міжнародному співробітництві, що є досить важливим для програм обміну досвідом; по-друге, співробітнику поліції часто доводиться, наприклад, пояснювати порушникам причину зупинки, надавати оперативну допомогу жертвам злочину (в тому числі, громадянам інших країн), або виступати з роз'ясненнями для іноземних туристів (зокрема й тому, що Україна останні роки приймає великий міжнародні культурні та спортивні події: «Євро-2012», «Євробачення» тощо).

Багато дослідників, серед яких: Д. Демченко, В. Лапіна, Ю. Марченко, К. Мелкомуков, І. Ставицька та ін. [4], зазначають, що зараз впроваджуються нові форми підготовки поліцейських із залученням інформаційних технологій та нових методів навчання у сфері ведення діалогів безпосередньо самого поліцейського з громадою. Ми погоджуємося з фахівцями в тому, що вивчення іноземної мови – це питома частина вербального досвіду ведення перемовин із людьми, яку співробітникам поліції слід вмотивовано розвивати.

Для співробітника НПУ, чия робота – служити та захищати людей – можна сказати, є однією з найважливіших у світі, знання іноземної мови являє собою невід’ємну частину професійної компетентності. Кожного дня, протидіючи злочинності та швидко приймаючи рішення в умовах надзвичайних ситуацій, поліцейському треба вміти спілкуватися з носіями іноземної мови [1].

У зв'язку з цим для ефективного навчання слід залучати інновації. Проте, засвоєння певної інновації є досить суб'єктивним процесом, що передбачає вибір того, який конкретний метод, інструмент чи процес буде впроваджений як інновація [3]. Приймаючи рішення про впровадження інновацій у викладанні та вивченні іноземної мови, слід враховувати потенційний показник успіху, інакше кажучи, ступінь, в якому курсанти досягають більшого прогресу в навчанні, ніж перед тим, як інновації були реалізовані. Крім того, інновації повинні бути розроблені з урахуванням умов для навчання та національної культури в цілому. У цьому відношенні Wedell стверджує, що в основу інноваційного процесу потрібно поставити як людей, так і контексти. Наприклад, слід враховувати доступність чи недоступність технологій, технологічну грамотність вчителів та учнів, а також змістовий контекст англійської мови, відповідно до задач навчання, наприклад, ESP (англійська мова для конкретних цілей) тощо [3].

Впровадження інновацій у мовну освіту необхідно здійснювати з урахуванням збалансованого підходу. Інновація у мовній освіті може розгорнатися за двома аспектами – педагогічним та технологічним. Педагогічний аспект включає в себе нові підходи викладання, такі як навчання на основі завдань, CLIL (Інтегроване навчання за вмістом і мовою), CBI (Інструкція, заснована на змісті), навчання з «переорієнтованим навчанням» тощо. Зміни в технологічному підході полягають у переході від матеріалів навчальних посібників до використання альтернативних способів навчання за допомогою таких ресурсів, як автентичні матеріали, відео- або аудіозаписи, Інтернет-ресурси тощо. Наприклад, відповідно до цих нововведень, у 2016 р. було створено курси англійської мови для поліцейських за підтримки Британської Ради спільно з Посольством США в Україні [2]. Проект здійснюється на безкоштовній основі. Завдяки курсу слухачі зможуть ефективніше спілкуватися англійською та надавати допомогу іноземним гостям Києва. Навчальна програма передбачає 120 годин роботи в класі та завдання для самостійного виконання вдома. Курс покликаний не тільки підвищити рівень англійської мови в цілому але й розвинути уміння використовувати спеціалізовану професійну лексику в різних ситуаціях [2].

Висновок. Отже, слід сказати, що впровадження нових педагогічних методів та інноваційно-технологічних систем сьогодні є доцільним у зв'язку з формуванням у поліцейського відповідальності, мотивації до вивчення іноземної мови та прогресивного використання отриманих знань у своїй діяльності для вирішення практичних питань, зокрема, для крос-культурної взаємодії. Варто зазначити, що у сучасних

умовах процес навчання іноземним мовам відбувається в межах загальноприйнятої соціокультурної моделі навчання, яка розглядається як основа здійснення професійної міжкультурної комунікації, тобто спілкування з урахуванням мовних особистостей та культурних середовищ. Тому поліцейський повинен вміти не тільки правильно формулювати думки, а й дотримуватися культурної норми, прийнятої у носіїв мови. Цьому він може навчитися на тренінгах міжнародного спілкування.

Список використаних джерел

1. Як навчаються поліцейські. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/year-of-english/updates/blog/Taking-Police-to-School> (21.03.2020)
2. English for Police.URL: <https://www.englishclub.com/english-for-work/police.htm> (22.03.2020)
3. Pielmus C. G. Innovation in teaching english for law enforcement: a technology-integrated approach. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION.* International Scientific Conference. Vol. III, May 25th-26th, 2018. Р. 566-579.
4. Бочевар А. Г. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вицій юридичній школі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт.* 2017. Вип. 147(2). С. 272-275.

Звєгінцева А. М.,
здобувач вищої освіти 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Подворчан А. З.,
старший викладач кафедри українознавства
та іноземних мов,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ЗАКОНОДАВСТВО ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ

З початку заснування незалежної України у Конституції була закріплена державна мова, але мало хто розмовляв на цій мові. З часом усе більше людей почало розмовляти на українській мові, але самого закону не було, який закріплював державну мову у сфері праці та інших.

В Україні з 16 липня 2019 року набув чинності закон, який закріпив українську мову як єдину державну на території країни. Відтепер українська мова стає обов'язковою для органів центральної та місцевої влади і в суспільному житті. Дія закону не поширюється на приватне спілкування і здійснення релігійних обрядів. Українська мова повинна використовуватися в освітній сфері і трудових відносинах, в медичних установах, в обслуговуванні споживачів і в рекламі. Газети і журнали можуть видаватися і на інших мовах, але повинні мати й україномовні версії. У бібліотеках, книгарнях і газетних кіосках не менше 50% продукції має бути державною мовою.

Закон передбачає створення «мовної комісії», в обов'язки якої входитиме контроль за застосуванням української мови. Також планується ввести іспити для чиновників, що визначають рівень знання мови. Закон не передбачає кримінальної відповідальності за його порушення. При цьому порушення прав громадян в питанні отримання послуг українською мовою будуть каратися штрафом.

Закон також передбачає організацію безкоштовних курсів української мови для дорослих. У той же час передбачається, що володіння українською мовою стане обов'язковим для осіб, які мають намір отримати українське громадянство. Для цього потрібно буде скласти іспит на рівень володіння державною мовою. Іноземні військовослужбовці, які проходять службу у Збройних Силах України та мають державні нагороди, де набуття ними українського громадянства становить національний інтерес, зможуть отримати його без посвідчення на знання державної мови. Їм потрібно буде опанувати мову протягом року після отримання громадянства.

Закон передбачає, що супровід культурно-мистецьких, розважальних і видовищних заходів в Україні має здійснюватися державною мовою. При цьому достатньо бажання одного учасника заходу, щоб зобов'язати організаторів забезпечити його переклад.

У багатьох країнах Європи використання мов регулюється на законодавчому рівні, причому часто, хоча і не завжди, – з метою зміцнити знання і застосування однієї офіційної або державної мови. При всій правомірності цієї мети нерідко влада, не погоджуючи це належним чином з представниками мовних меншин і не враховуючи їх права та потреби, порушує їх права. Іноді закони про використання мов супроводжуються примусовими заходами щодо їх реалізації. Законодавство про використання мов має відповідати реальним потребам суспільства, наприклад, покращувати володіння учнів офіційною мовою, спрощувати взаємодію з державними органами представників національних меншин, полегшувати їх доступ на ринок

праці, забезпечувати їм можливість зберігати свої мову і культуру, залишаючись при цьому повноцінними членами суспільства.

Важливо, щоб всі заходи щодо зміцнення використання державної мови супроводжувалися надійними гарантіями для представників національних меншин, дозволяючи їм реально користуватися своєю рідною мовою, у тому числі в системі освіти.

Дотримання мовних прав представників меншин здатне стимулювати їх до вивчення та використання державної мови, оскільки при таких обставинах це, швидше за все, вже не буде сприйматися ними як посягання на їх власну культурну і мовну ідентичність. Час також є істотним компонентом збалансованої та справедливої мовної політики. Законодавчі реформи і зміна мовної політики повинні проводитися поступово, щоб у людей була можливість без негативних наслідків набути необхідних навичок. Це в першу чергу стосується реформ у сфері освіти, коли ні в якому разі не можна допускати, щоб порушувались права учнів – представників мовних меншин. Тому, щоб не було проблем під час реформ, ми повинні не забувати про людей, які живуть в нашій країні, у процесі вивчення нашої рідної мови.

На наш погляд, потрібно залишити певну кількість шкіл, які створенні для різних мовних меншин. Але з умовою, щоб там було багато уроків з української мови та літератури. Українська література потрібна мовній меншині, щоб вони більш розуміли, яка вона була, етапи її розвитку і показати оригінали творів геніїв українського народу, яких переклали на різні мови.

Для цього повинні бути безкоштовні школи, які будуть навчати всіх людей, які хочуть вивчити українську мову, незалежно від віку, статті, кольору шкіри, національності та ін. Це покаже, що наша країна сприяє та допомагає народу для вивчення мови.

Отже, зараз українська мова стала офіційною і більш розповсюдженою. За це боролися видатні українські політичні діячі, наприклад, Шевченко, Франко, і це нарешті здійснилося. Можемо зробити висновок, що сьогодні українська мова захищена на законодавчому рівні.

Список використаних джерел

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України ; за ред. В. Г. Кременя. Київ: [б. в.], 2009.
2. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

3. Конституція України.
http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960254K.html

4. Слісаренко Ігор. Державна мова як знаряддя контролю владою засобів масової інформації в Україні. *Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні*. (Матеріали міжнародної наукової конференції 28-29 листопада 1996 р.) Київ, 1998. С. 85.

Зубик Ю. М.,

курсант,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін та
психології поліцейської діяльності,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ КОМУНІКАЦІЙНИХ БАР'ЄРІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ

На сучасному етапі, коли відбувається поглиблення та зміцнення міжнародних зв'язків, володіння іноземними мовами є, можливо, головною умовою ефективної взаємодії з міжнародними партнерами. Однак, при вивченні мов дуже часто виникають проблеми, які не завжди пов'язані з самою системою навчання. Такі проблеми нерідко спостерігаються у поліцейських та курсантів й обмежують їхні кар'єрні можливості в майбутньому, а також можуть створити певні труднощі під час виконання службових обов'язків.

Основною причиною незнання, або поганого володіння іноземними мовами, на нашу думку, є комунікаційні бар'єри, які поділяються на фізичні та психологічні (особистісні). *Фізичними* бар'єрами є перешкоди в самому середовищі комунікації, що проявляються в значній відстані між людьми, або навіть у політиці держави, яка обмежує спілкування з особами з певних країн. Однак, в час інформаційних технологій люди здатні прибрести будь-які кордони у спілкуванні та забезпечити ефективну комунікацію як для виконання робочих задач, так і для простоті взаємодії з носіями інших мов [2, с. 112].

Інша ситуація складається з *психологічними* бар'єрами – певними психічними станами, які проявляються в пасивності суб'єкта та перешкоджають виконанню тих чи інших дій. Механізм впливу

психологічних бар'єрів пояснюється певними переживаннями й установками, які виникають при вивченні мов, а саме: відчуттями сорому, страху, низькою самооцінкою, почуттям провини і навіть тривоги [1]. Всі ці установки та переживання пов'язані між собою і створюють такий собі “ланцюг” причин, який сковує курсанта при вивченні мов і обмежує можливості швидкого навчання. Суть цього “ланцюга” полягає у створенні низки стійких переконань, які вкорінюються в свідомості курсанта. Однак як зі звичайним металевим ланцюгом, руйнування «однієї ланки» негативної установки, призведе до подолання наступних, а оскільки цілісність ланцюга порушується, при постійній роботі він може взагалі розірватися. Цікавим є те, що за відсутності певного психологічного бар'єру чи при його послабленні, фізичні бар'єри або автоматично, або поступово зникають.

Так, для курсанта, що подолав психологічні комунікаційні бар'єри, навіть безпосереднє несення служби не може стати перепоною при вивченні мови. Він матиме внутрішні ресурси для пошуку можливостей дізнатися щось нове, а головне – попрактикувати вже вивчений матеріал шляхом вербальної комунікації, зокрема за допомогою онлайн ресурсів.

З вищезазначеного можна сказати, що основним бар'єром при вивченні іноземної мови є психологічний, оскільки він впливає на свідомість курсанта, таким чином, що вивчення мови викликає негативні відчуття. Для вирішення цієї проблеми варто виокремити основну причину створення такого бар'єру – *страх*. Так, навіть коли курсант вже психологічно налаштувався і готовий навчатися, в нього можуть виникнути складнощі, викликані суб'єктивним переживанням страху, що активується в результаті включення центральних відділів головного мозку, які відповідають за біль (оскільки мозкова діяльність достатньо енерговитратна, людині психологічно «дискомфортна» складна робота, тому суб'єкт шукає більш цікаві і прості завдання, які не потребують великих розумових затрат). Проте, у такому випадку мозок можна «обдурити», зробивши сам процес вивчення мови цікавим. Для цього Бенні Льюїс – ірландський поліглот, – радить переключити свою увагу на культуру тієї країни, мову якої потрібно вивчити, адже це забезпечить створення позитивного досвіду, що задіє ділянки мозку, які відповідають за отримання задоволення, а відповідно “розумовий біль”, котрий, в свою чергу, викликає страх, зменшиться. Такий спосіб може суттєво підвищити продуктивність при вивчення мови. Поряд із цим варто використати метод створення позитивної звички, автором якого є Філіп Лалл. Суть цього методу полягає в тому, щоби протягом 66 днів виконувати певні дії, які в

поєднанні з методом Бенні Льюїса мають стати таким собі “запобіжником”. Коли процес формування звички з вивчення мови стає нудним, “запобіжник” повертає інтерес до цієї діяльності, адже перегляд книг або відео про особливості мови чи культури іншої країни не дає сильно відволікатися від самого процесу, і вивчення мови продовжується, тільки в контексті дослідження особливостей повсякденного життя іноземців. Бенні Льюїс зазначає, що така методика допомогла йому вивчити декілька іноземних мов, хоча до 21 року він спілкувався виключно англійською [3].

Отже, основою комунікативних бар’єрів є психологічні установки, які створюють відчуття страху, що заважає вивченю мов не тільки курсанту, а й будь-якій іншій людині. Важливим є те, що подолати бар’єри можна за допомогою розвинутих вольових якостей, оскільки усвідомлення своїх можливостей і необхідності покращення здібностей при засвоєнні іноземних мов створюють реальні умови для суттєвого прогресу в цьому напрямку.

Список використаних джерел

1. Бар’єр психологічний / Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmacyencyclopedia.com.ua/article/1853/bar-yer-psixologichnij>. (дата звернення: 03.04.2020).
2. Гупал М.О. Комунікативні бар’єри на початковому етапі вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей та шляхи їх подолання. Збірник наукових праць КНЛУ. Вип. 47. 2013. С. 110 -113.
3. Льюїс Б. Вільно за 3 місяці. Як заговорити будь-якою мовою незалежно від віку та місцезнаходження. Х : Фабула, 2018. 272 с.

Kashyrina I. O.,
Senior lecturer, Dnipropetrovsk
State University of Internal Affairs

USING CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING METHOD FOR PREPARING INTERNATIONAL SPECIALISTS IN LEGAL AREA

Nowadays in a time of constant development and progress, there are changing views on the study of foreign language subjects. Particular attention is paid to the development of new forms of learning that will meet the international requirements of today in the context of transnational education. Therefore, experienced professionals should find and use the most interesting and up-to-date methods of studying their subject and be able to work and develop their activities at the international level.

The issue of multilingual or bilingual education with in-depth foreign language learning has become relevant worldwide not only at the domestic level, but also at the professional one. This technique helps to develop thinking from the very beginning of personality formation, as well as contributes to the formation of motivation to learn not only subjects but also foreign languages.

One of the most popular approaches to studying subjects through foreign languages is the CLIL method (Content and Language Integrated Learning). It is an effective way to achieve good results in studying both subject and foreign language. Such method provides learning non-linguistic subjects through a foreign language. In this context, language is not a purpose for learning, but is used as a means of mastering another subject [3, p.240]. The main emphasis is that language is not the main object of study. Thus, the student can immerse himself in learning a particular subject and at the same time master a foreign language.

CLIL is a modern technique in the internationalization of higher education in many countries of the world. The CLIL-method involves the simultaneous formation of a student's subject and language competences [2, p.94]. This popular tendency is gaining momentum and is widespread among developed countries such as Sweden, Belgium, France, Germany and others. Content and Language Integrated Learning takes its place in the international educational space, as it is a very effective way of training the future specialist, in particular in legal area.

There are three models of CLIL:
soft (language-led);
hard (subject-led);
partial immersion

The first model, *soft*, is aimed at linguistic features of a special context, that is, under this model. Students are taught selective topics in a foreign language. Thus, students or students can learn a foreign language partly by learning a new vocabulary in a specific context. The following model – *hard* – aims to study the subject in a foreign language for 50% of the curriculum. Hence, this CLIL model allows more thoroughly study the subject itself using previously learned vocabulary, as well as to learn a new lexical component within the subject. The third model of *partial immersion* implies partial learning of a foreign language, in other words intermediate training, that is, a particular subject is allocated a certain amount of hours to study some modules of this subject in a foreign language [1, p.16].

The following CLIL elements known as "4C" are used to prepare future legal professionals using the subject-language integrated learning technique:

1. Content, it refers primarily to understanding, developing knowledge, skills and competences in a particular subject area. In the course it is necessary to stimulate the process of learning the knowledge and develop skills within the subject, to understand the essence and to acquire new concepts and features of the subject, taking into account the previous experience gained.

2. Cognition (perception, an important component), it carries the development of mental capacity. CLIL stimulates cognitive and mental skills. Cognition also implies the ability to use the acquired knowledge and ability to learn to express their own opinions not only in their native language, but also in foreign ones. It should be noted that the cognitive concept allows to stimulate the development of cognitive abilities.

3. Communication (language as a means of communication). Language acts as a subject for studying. Through communication, you can realize such an important component as cognitive thinking, as well as express your thoughts on content in a foreign language. The student not only uses a foreign language to study the chosen subject, but also the subject itself to practice communicating and expressing thoughts in a foreign language.

4. Culture (a core of CLIL). It involves cultural knowledge and the totality of material and spiritual values, which include understanding of cultural aspects, characteristics and analysis of what different cultures are. Culture helps to understand oneself and others, to understand the culture of their country.

To sum up, while studying through the usage of CLIL method the student has the opportunity to master the content of the subject deeply, while simultaneously learning a foreign language. CLIL serves as a tool that helps to learn other subjects, thus the student finds certain prospects to develop, and improve their communication skills. Moreover, CLIL increases students' motivation to study the subject, it becomes more interesting for them to master the subject through learning a foreign language.

References

1. Лалетина Т. А. Интегрированный подход и использование предметно-языковой интеграции при обучении иностранному языку. Красноярск, 2012, 16 с.
2. Филология и лингвистика в современном мире. Международная научная конференция. Москва, 2017, 94 с.
3. Mehisto, P., Frigols , M.-J., & Marsh, D. (2008). Uncovering CLIL. MacMillan, 2008, p. 240.

Князєв С. М.,
кандидат юридичних наук, здобувач
Національної академії внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕГЛАСНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ

Аналіз наукових джерел, присвячених дослідженню особливостей переходу від радянської до європейської моделі регулювання таємного слідства та реформування системи негласного розслідування, дозволив виокремити низку проблемних аспектів, якими, на думку вчених, характеризується така трансформація. Пропонуємо розглянути їх більш детально, апеляючи до міжнародного досвіду їх вирішення.

Згідно з кодексами всіх пострадянських країн, негласні дії можуть здійснюватися лише у провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини. Водночас матеріальні кримінальні закони містять десятки складів злочинів, які можуть визнаватися одночасно і нетяжкими, і тяжкими.

Для уникнення таких ситуацій у кримінальному законі деякі науковці пропонують класифікувати (розділити на категорії) усі види покарань на тяжкі та особливо тяжкі злочини. На їх думку, це потрібно зробити таким чином, щоб кожне злочинне діяння могло однозначно визначатися як середньої тяжкості, тяжкий або особливо тяжкий злочин [1, с. 11].

Пропонуємо звернутися до міжнародного досвіду урегулювання цього питання. У Німеччині, наприклад, у § 100а КПК ФРН передбачено здійснення контролю та запису телекомунікації без відома зацікавлених осіб за наявності таких умов: певними фактами обґрунтовується підозра, що особа як виконавець чи співучасник вчинила передбачене у абз. 2 §100а КПК ФРН кримінально каране діяння або у випадках, коли замах є кримінально караним, намагалась вчинити злочин або готувалась до його вчинення; діяння є тяжким, а дослідження обставин справи або встановлення місця перебування обвинуваченого іншим способом було би неможливим або суттєво ускладненим. У §§110а–110с КПК ФРН чітко визначено злочини, під час розслідування яких можуть використовуватись негласні співробітники: у сфері незаконного обігу наркотиків або зброї, фальшивомонетництва або підроблення цінних паперів, національної

безпеки, учинені з корисливою метою або професійними злочинцями і членами банди.

Обмежений обсяг застосування спеціальних слідчих дій у цьому сенсі встановлено і процесуальним законодавством Франції. Так, поліцейський агент може залучатися лише для розслідування злочинів, пов'язаних з організованими групами, наркотрафіком і деяких злочинів, що стосуються наражання на небезпеку неповнолітніх і торгівлі людьми. У законодавстві Австрії виймка кореспонденції допустима за наявності обґрунтованої підоозри у вчиненні обвинуваченим конкретного злочину, або він був затриманий чи тримається під вартою за рішенням суду. Зазначена слідча дія може проводитись у разі вчинення обвинуваченим умисних злочинів, покарання за вчинення якого може бути призначено у вигляді позбавлення волі на строк понад рік. Водночас для здійснення моніторингу банківських операцій необхідна причетність особи до вчинення злочину, який підслідний земельному суду (*Landesgericht*) [2, с. 55–57].

Аналіз процесуального законодавства країн свідчить про те, що проведення спеціальних (таємних) слідчих дій є вимушеним заходом і виправдане лише тоді, коли неможливо або надто складно отримати необхідну інформацію в інший спосіб. Очевидним є й те, що, незважаючи на відсутність у законодавстві країн чіткої прив'язки негласних слідчих дій до конкретних складів злочинів, їх проведення пов'язане з розслідуванням тяжких та особливо тяжких злочинних діянь.

Наступною проблемою, про яку зазначають учені-процесуалісти, характеризуючи період реформування радянської моделі регулювання таємного слідства, є поєднання на практиці окремих гласних і негласних дій. Наприклад, для отримання інформації про з'єднання абонентів по телефону (часу, тривалості, номерів телефонів тощо) прокурори звертаються до слідчих суддів з клопотанням про доступ до документів, які зберігаються в певній телефонній компанії (гласний захід забезпечення кримінального провадження), хоча повинні звертатися в порядку, передбаченому для проведення негласних слідчих (розшукових) дій у вигляді зняття інформації з телекомунікаційних мереж. Відмінність полягає в тому, що при втручанні у приватне спілкування передбачені сурові гарантії: санкції надаються тільки у провадженнях щодо тяжких і особливо тяжких злочинів. Таким чином, сторона обвинувачення

незаконно обирає менш обтяжливий для неї спосіб отримання таємної інформації. Для вирішення даної проблеми в кримінально-процесуальних законах, А Банчук пропонує встановити заборону на доступ у порядку відкритих судових процедур до документів, які містять інформацію про приватне спілкування осіб [1, с. 11].

Р. С. Тагієв звертає увагу на те, що при уважному вивченні відповідних параграфів КПК ФРН виявляється цікава особливість: німецький законодавець не проводить чіткої межі між власне оперативно-розшуковими заходами і слідчою дією. При цьому автор апелює до § 100-а КПК ФРН, у якому наводяться підстави для контролю телефонних переговорів. Науковець акцентує, що назвати перелік цих підстав вичерпним навряд чи можливо, оскільки саме формулювання норми передбачає неоднозначне тлумачення. Крім того, практично не обмежено і коло осіб, щодо яких може бути прийнято рішення про прослуховування телефонних переговорів. В Австрії гласний чи негласний статус окремих слідчих дій також є певною мірою варіативним. Так, підставами для проведення заходу з контролю (спостереження) за передачею інформації, передбачені § 149-а розділу V КПК Республіки Австрія у загальному випадку традиційні і включають у себе розкриття кримінально караного діяння, покарання за вчинення якого може бути призначено у вигляді позбавлення волі на строк понад рік, а також намір сприяти розкриттю умисно вчиненого кримінально караного діяння. І якщо перша з наведених підстав повністю знаходиться в кримінально-процесуальному полі, то друга, все ж таки, тяжіє до сфери ОРД [3, с. 99–100].

Відтак, аналіз законодавчої регламентації проведення гласних та негласних дій у зазначеному аспекті надає можливість дійти висновку про те, що статус слідчих дій у переважній більшості держав є динамічним і залежить як від особливостей національного законодавства, так і від умов конкретного провадження та рішення, яке прийме особа, що проводить розслідування.

Проблемним у наукових джерелах також визнається остаточне вирішення питання щодо можливості використання результатів негласних слідчих дій як доказів у кримінальному провадженні. Результати негласної діяльності відповідно до законодавства інших країн також зазвичай мають подвійну природу: з одного боку – процесуальну, тобто виступають як докази у кримінальних справах, а з іншого – оперативно-розшукову, тобто слугують підставою для

можливого кримінального переслідування особи, але з перспективою їх подальшого використання як доказів. Дане положення, зокрема, зафіковано у § 149-ж розділу VI КПК Австрії щодо матеріалів контролю (спостереження) за передачею інформації засобами зв’язку [3, с. 100].

У США докази, отримані у законний спосіб шляхом прослуховування телефонних розмов, їхнього запису зі згоди однієї із сторін, відеозйомки чи проведення зустрічей за участі оперативного агента є допустимими у федеральному суді за умови, що вони були отримані відповідності до закону і за умови дотримання Федеральних правил збору, дослідження та оцінки доказів [4, с. 91].

Результати негласної слідчої діяльності за законодавством більшості країн виступають як докази під час судового розгляду за умови чіткого дотримання норм закону у процесі їх отримання.

Таким чином, на підставі аналізу правових положень зарубіжних країн щодо використання результатів негласної роботи у процесі доказування у кримінальних провадженнях та його співвіднесення з нормами вітчизняного законодавства, можемо констатувати, що суттєву їх частину імплементовано при розробленні нового КПК України. Відтак, нині чине кримінальне процесуальне законодавство України значною узгоджується з європейськими підходами і міжнародними стандартами регламентації кримінально-процесуальних правовідносин. У процесі дослідження виявлено багато спільних рис у методологічних підходах та напрямах введення результатів негласної роботи у кримінальний процес, а також у системах контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини під час здійснення негласних слідчих дій на стадії досудового розслідування. Водночас, вивчення досвіду окремих зарубіжних країн щодо певних аспектів процедури здійснення та використання результатів проведення таємних слідчих дій є, безперечно, корисним та може бути використаний під час розроблення шляхів розв’язання проблем, що виникають у процесі реалізації аналогічного напряму процесуальної діяльності у вітчизняній правозастосовній практиці.

Список використаних джерел

1. Банчук А. Правовое регулирование специальных (тайных) следственных действий в постсоветских странах: аналитический обзор. Бишкек, 2014. 84 с. С. 11.
2. Савченко А. В., Матвійчук В. В., Никифорчук Д. Й, Співак В. М. Міжнародний досвід використання агентури правоохранними

органами держав Європи та США: навч. посіб. / за заг. ред. Я. Ю. Кондратьєва. Київ, 2005. С. 55–57.

3. Тагіев Р. С. Зарубіжний досвід проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 13(2). С. 98–101.

4. Сюзан М. Ринглер. Как предъявить обвинения высокопоставленным чиновникам: Практические соображения американского прокурора. Чистые руки. Москва, 2000. № 4. С. 89–93.

Ковальова Т. О.,
кандидат філологічних наук, доцент,
Національна академія внутрішніх справ

ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

В умовах сьогодення актуальним питанням постає організація дистанційного навчання майбутніх правоохоронців іноземної мови. При плануванні такого навчання необхідно взяти до уваги певні моменти.

Сьогодні є дуже популярним серед викладачів використання усіляких он-лайн платформ для навчання. Дійсно, якщо необхідно опрацювати матеріал, наприклад, для читання, то можна скористатися платформами для відеоконференцій, наприклад Zoom, Skype та аналогічними, в яких є опція «поділитись інформацією з екрану», тобто викладач на своєму комп’ютері відкриває необхідний файл з текстом та вправи до нього та роздає ці матеріали слухачам, які вони в режимі реального часу опрацьовують. Так само можна ділитися аудіофайлами. Проте цей варіант більш підходить до цивільних слухачів. При навчанні курсантів треба брати до уваги те, що не всі з них зможуть опрацьовувати матеріал у визначений викладачем або розкладом час, оскільки курсантів зазвичай залучають до несення служби, або через велику завантаженість мереж можуть бути перебої із інтернет-зв’язком, і т.д. Тому, на наш погляд, більш ефективним при роботі із зазначеною категорією слухачів є варіант, коли курсант може мати доступ до матеріалу, який необхідно опрацювати, в будь-який вільний для нього час. Дистанційні курси зі всіх дисциплін, розроблені в НАВС, надають таку можливість. Хоча в деяких випадках викладач може побачити необхідність доповнити запропонований матеріал або додати нові тексти чи завдання, якщо були зміни у тематичних планах

дисципліни. Тоді ефективним буде, не змінюючи дистанційний курс, розслати обраний матеріал курсантам або у вигляді текстових документів, або у вигляді фото цих документів (в цьому випадку викладач повинен бути впевнений у належній якості фото). Курсанти можуть опрацюувати запропонований матеріал у вільний час, проте вони повинні усвідомлювати, що такий вид роботи є обов'язковим для виконання.

Звісно, якщо викладач самостійно пропонує матеріал, він так само самостійно повинен попередньо продумати, яким чином він зможе оцінити виконану курсантом роботу. Одним з варіантів є написання письмової роботи за запропонованою темою. Тоді викладач повинен індивідуально перевірити і надати коментарі до кожної роботи, що займе достатньо часу як у викладача, який буде перевіряти роботи, так і у слухача, який буде її писати. Тому, на наш погляд, не слід давати письмові роботи по кожній пройденій темі. Оптимальним варіантом для перевірки засвоєного матеріалу є усілякі тести. Знову ж таки, на сьогодні існує безліч платформ, які надають можливість викладачеві створити свій власний тест, який надасть відповідь на те, наскільки якісно курсант опрацював ту чи іншу тему. Деякі платформи, які надають можливість самостійного створення тестів є платформами, деякі безкоштовними, у них різний функціонал і кожен викладач має можливість обрати для себе саме ту платформу, яка буде відповідати всім його вимогам.

У цьому контексті хотілося б відмітити програмне забезпечення Google Drive. На його базі є дуже корисна функція Google форма, яка дозволяє створити тест з варіаціями відповідей. Це можуть бути відкриті відповіді, закриті відповіді в наступних варіантах: короткі відповіді, відповіді так/ні, відповіді множинного вибору, відповіді у вигляді лінійної шкали, таблиці і таке інше. Перевагою цієї програми є те, що тести можуть варіюватися від теми до теми, крім того, якщо тест складається із закритих відповідей, то викладач може обрати опцію автоматичної перевірки і присвоїти певну кількість балів за кожну правильну відповідь. Таким чином, програма самостійно перевірить зроблені курсантами тести, а викладач зможе переглянути таблицю з результатами всієї групи, що, безумовно спрощую його роботу.

Проте хотілося б відмітити, що опанування будь-якої нової платформи або програми, складання тестів по кожній темі забирає дуже багато часу у викладача, і не завжди зразу можна побачити переваги такої роботи. Але сучасний світ не стоїть на місці і вимагає від викладачів стати більш просунутими та йти в ногу з новими

технологіями, своїм прикладом показувати, що успішно вчитися можна у будь-якому віці і надавати слухачам можливість отримувати знання та вчитися в різних не завжди ідеальних для цього умовах.

Козубенко І. В.,
викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

ДОСВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НІМЕЧЧИНИ

Дослідження німецького досвіду є важливим з погляду використання ефективних стратегій забезпечення якості іншомовної освіти в Україні. Іншомовна освіта реалізується за використанням принципу комунікативного професійно-орієнтованого навчання. З цією метою використовуються різноманітні курси відповідно до стандартизованих профілів навчання та оцінки його результатів на іспитах.

Процес об'єднання Європи супроводжується формуванням наукового простору та розробкою єдиних критеріїв і стандартів до професійної підготовки майбутніх фахівців. Одночасно військово-політичні події сьогодення активізують проблему взаємодії й взаєморозуміння людей різних культур та потребують негайного переосмислення технологій іншомовної підготовки військових, нових способів міжкультурної комунікації, нових методологічних і концептуальних консенсусів.

У цьому контексті вивчення досвіду впровадження європейських підходів до якості іншомовної підготовки військовослужбовців, створення відповідних освітніх проектів стає актуальним у науковому і важливим у практичному відношенні як у зарубіжних країнах, так і в Україні.

До загальних світових тенденцій щодо забезпечення якості іншомовної підготовки належать:

1) мультилінгвізм як концентроване вираження політики та програми дій із збереження мовного розмаїття й підвищення рівня економічної й національної безпеки, екологічної, соціальної та культурної інтеграції з метою забезпечення високого рівня лінгвістичної гармонії; 2) вивчення іноземних мов упродовж життя (lifelong learning) як всеобщна навчальна діяльність на постійній основі з метою покращення професійної іншомовної комунікативної компетентності, що є свідченням поступового розвитку рис полікультурної професійної мовної особистості; 3) фундаменталізація

та посилення уваги до методологічної складової змісту іншомовної підготовки, що виявляється в удосконаленні та реалізації різних методів навчання, у тому числі заміною комп'ютерних технологій вивчення мов (Computerassisted language learning – CALL) на мобільні (Mobileassisted language learning -MALL); 4) іншомовна підготовка у межах міждисциплінарних навчальних програм та розвиток професійно-орієнтованих інноваційних технологій навчання іноземних мов, особливо мови для спеціальних цілей, які б відповідали реальним потребам сучасного суспільства (наприклад, CLIL та його модифікації – Content and Language Integrated Learning – навчання через зміст), що передбачає створення професійно орієнтованого середовища.

Система іншомовної освіти України об'єктивно не може залишатись поза контекстом загальноосвітніх процесів. Тому, на наш погляд, одним із найоптимальніших шляхів вдосконалення іншомовної підготовки військовослужбовців України є вивчення прогресивного досвіду країн, які займають провідні позиції у галузі вищої освіти та іншомовної підготовки військовослужбовців, однією з яких є Німеччина.

У збройних силах Німеччини авторитетною організацією, де здійснюється різнобічна лінгвістична підготовка військовослужбовців та підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов, є Федеральне відомство іноземних мов (das Bundesprachenamt, BSpA) - це федеральна вища команда інстанція, яка перебуває у підпорядкуванні територіальної військової адміністрації бундесверу. Головними завданнями відомства (ФВІМ) є навчання іноземних мов, а також переклад (усний та письмовий), робота з термінологією в рамках діяльності бундесверу і відомстві різного рівня. У навчанні використовуються різні курси, які розподіляються на інтенсивне навчання, навчання слухачів (курсантів), мультимедійну підтримку навчання. Зокрема, мета визначається від потреб слухачів і, як правило, вимог залежних від стандартних профілів навчання (Standardisierten Leistungsprofil - SLP). Виявлення результатів навчання відповідно до SLP відбувається на стандартизованих іспитах, на яких оцінюються саме комунікативні навички в аудіюванні, говорінні, читанні і письмі за одним з чотирьох рівнів сформованості [3].

Штаб-квартира Федерального відомства іноземних мов розташовується в місті Хюрт [2]. Співробітники ФВІМ здійснюють свою діяльність у 90 цивільних і військових установах бундесверу в Німеччині та закордоном. Федеральне відомство іноземних мов поділяється на три відділи (Abteilungen) - мовна підготовка (Sprachausbildung), перекладацька служба (Sprachmittlerdienst) і центр з

внутрішніх питань і справ військовослужбовців (Zentrale Angelegenheiten). Поряд з цим існує військовий відділ (der Militärische Anteil) [3].

Відділ мовної підготовки (Sprachausbildung) виконує ряд завдань. Серед пріоритетних завдань слід назвати мовне навчання військовослужбовців та співробітників федеральних і земельних установ на 48 мовах; навчання німецької мови іноземних солдат в рамках програми "Німецька мова як іноземна" (DaF), а також викладачів іноземних мов 60 національностей; здійснення підтримки навчання німецької мови з військових напрямків в 36 країнах; прийом іспитів з іноземної мови, проведення вступних тестів; удосконалення бази лінгвістичної освіти; підвищення кваліфікації; здійснення професійних контактів в рамках напрямів освіти з вищими школами Німеччини та закордоном; зауваження молодих фахівців.

Для ефективного виконання поставлених завдань відомство має в своєму розпорядженні близько 420 викладачів, наукових співробітників, асистентів, а також представників з числа управлінського персоналу в 35 підрозділах. Відділ мовної підготовки (Sprachausbildung) складається у свою чергу з 14 секторів [3].

Головними завданнями перекладацької служби (Abteilung Sprachmittlerdienst, SMD) є здійснення письмового перекладу, збір відомостей про діяльність фахівців усного перекладу для представників, які перебувають у підпорядкуванні федерального міністерства оборони Німеччини, а також офіційна допомога цивільним службам; координація групових та індивідуальних заходів у відділенні перекладацької служби, облік відомостей про зміни в законодавстві з питань перекладацької діяльності; реєстрація, обробка та підготовка термінології для мовної служби бундесверу (der Sprachdienst der Bundeswehr) та ін.

Дослідження німецького досвіду із запровадження европейської мовної політики, збільшення кількості мов, що вивчаються, розроблення взаємоприйнятних рівнів володіння сучасними мовами є важливим з погляду використання ефективних стратегій забезпечення якості іншомовної освіти в Україні.

Список використаних джерел

1. Юрчук И. Практика языковой подготовки в военных учебных заведениях иностранных государств. *Военное обозрение*. 2009. № 3. С. 22-28.
2. Brockhaus-Enzyklopädie: in 24 Bd. völlig neu bearb. Aufl. Mannheim: Der große Brockhaus. Heer -Is. 1989. Bd. 10. S. 314-315.

3. Bundessprachenamt. Professioneller Dienstleister fur Bundeswehr und öffentlichen Dienst. Hurth : Wehrwaltung, 2010. S. 1-2.

Коломоєць О. Д.,

кандидат юридичних наук, доцент,

Кіровоградський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр МВС
України

Бабіч І. А.,

Кіровоградський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр МВС
України

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФАХІВЦІВ У ЯКОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

З часів зникнення «залізної завіси» Україна як держава стрімко інтегрувалася у сучасний глобальний світ з усіма його перевагами та недоліками. Зрозуміло, що процес глобалізації передбачає не тільки інтеграцію та уніфікацію економік, культур, політики, а й значне переміщення населення. Напевне, сьогодні вже важко когось здивувати зустріччю іноземця на вулиці твого міста чи поїздкою за кордон, що ще донедавна було неординарною подією в житті пересічного українця. Поряд з позитивом цей процес вносить певні проблемні моменти у діяльність правоохоронних органів, зокрема при вчинення іноземцями кримінальних правопорушень, зокрема у сфері отримання їх прав і свобод під час кримінального процесу.

Як відомо, держава Україна у ст.1 своєї Конституції закріпила норми, згідно яких вона себе позиціонує як «демократична, соціальна, правова держава» [1, с.3]. Поняття правової держави передбачає таку форму організації державної влади, за якої верховенство в усіх сферах життя належить правовому закону [2, с.36], тобто основою якої є рівність всіх перед законом. При цьому у ч.1 ст. 24 Конституції України зазначено, що як не може бути жодних преференцій, так і не може бути утисків чи обмежень «за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками» [1, с. 5]. Це означає, що всі особи, які перебувають на території України, мають рівні основоположні права, захист та відновлення яких гарантовано державою.

Одним із головних чинників у цій сфері є рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальність сторін,

забезпечення обвинуваченому права на захист тощо. Зрозуміло, що в процесі розслідування кримінального правопорушення, у сконні якого підозрюють громадянина іноземної держави, особи без громадянства або особи, яка заявила, що не досконало володіє державною (українською) мовою, в першу чергу виникає питання залучення перекладача. Ця вимога передбачена низкою міжнародних актів, підписаних та ратифікованих Україною (ч. 3 ст. 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права [3], ч. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [4]), а сама процедура залучення, правовий статус перекладача тощо передбачена ст.ст. 29, 42, 56, 66, 79, 80, 83, 122, 126, 224, 327, 376, 517, 567, 581, 584 Кримінального процесуального Кодексу України (далі - КПК) [5].

Проте саме застосування на практиці законодавчих норм викликає значну кількість питань та проблем, про що зазначається у багатьох наукових працях, з цього приводу постійно точиться палкі дискусії в науковій періодиці. Саме основні з них ми хочемо навести у своїй доповіді.

Одним з перших перед слідчим суддею, судом, прокурором, слідчим (далі - слідчим) постає питання необхідності залучення перекладача. Зустрічаються випадки, коли захист обвинуваченого зловживав наданими правами, і намагається оскаржити процесуальні документи «недосконалим володінням державної мови», навіть незважаючи на те, що обвинувачений є громадянином України та навчався у закладах освіти.

Окремі проблеми постають на етапі вибору перекладача, незважаючи на те, що КПК не висуває специфічних умов до особи перекладача – «це особа, яка в порядку, передбаченому ст. 68 КПК, залучена до участі в кримінальному провадженні сторонами слідчим ... і володіє, крім мови, якою здійснюється кримінальне провадження, іншою мовою, необхідною для перекладу» [6, с.198-199]. Проте постає питання у достатній кваліфікації особи, методиці перевірки її знань тощо. Досить часто майбутній перекладач володіє досконало лише однією мовою, іншою – на розмовному (побутовому) рівні, це створює проблему як можливості оскарження дій правоохоронців в майбутньому, адже враховуючи специфіку застосування юридичної термінології це завдання на достатньому рівні не завжди можуть виконати навіть професійні перекладачі, так і проблеми розуміння процесу обвинуваченим. Необхідно враховувати той факт, що зараз йдеться про поширені мови, такі як англійська, німецька, французька тощо. Більш значні проблеми виникають у випадку переклад із

непоширеніх або маловживаних мов. Як приклад, можна навести факт перекладу у суді на гагаузьку мову, яка до того ж має два діалекти та мішану «говірку». Перекладачем у даному випадку було задіяно громадянина України, гагауза за національністю, який мав вищу юридичну освіту та проживає в м. Одеса. Практики зрозуміють наявність значної кількості проблем, пов'язаних лише з цим чинником. Якщо торкнутися діалектів мови, то вважаємо, що це питання можна виділити в окрему проблему, адже існують мови, в яких їх є значна кількість. Наприклад, під час допиту громадянин Грузії заявив, що не розуміє наданого перекладача, незважаючи на те, що це його співвітчизник – грузинська мова має біля 20 діалектів, і якщо на побутовому рівні вони могли порозумітися, то з перекладом юридичної термінології цього не відбулося.

Також слід пам'ятати, що навіть при формальному володінні мовою своєї національності, особи, які довгий час мешкають на території іншої держави або народилися там, можуть мати певні відмінності від загальновживаної мови.

Ще одним проблемним прикладом може слугувати судовий процес, де обвинувачений був циганської (прийнято нині говорити – «ромської», що є не досить вірним) національності. В якості перекладача був залучений представник цієї ж національності з вищою освітою. Зрозуміло, що сучасна ромська мова має численні діалекти, котрі більше чи менше підпадали під лексичний, а також фонетичний, морфологічний і синтаксичний вплив тих мов, на теренах поширення яких вони живуть. Проте ще більш значною проблемою є залучення перекладача до особи, яка, в силу своєї малоосвіченості, низького соціального рівня володіє лише суржиком декількох мов. Зокрема, подібна ситуація спостерігається нині на Закарпатті, де тісними анклавами проживають особи, яких номінально можна віднести до ромської національності, і які розмовляють на суміші ромської, угорської, української, російської та румунської мов. Як свідчать практики, інколи під час перекладу неможливо підібрати навіть аналог терміну, велика частка пояснення пов'язана із фантазією та вмінням особи із місцевих мешканців, залучених у якості перекладача.

Крім того, досить важливим є розуміння саме перекладачем юридичних термінів на державній мові, основ кримінального процесу, оскільки тільки він зможе донести всю суть кримінального провадження до особи обвинуваченого (підозрюваного).

Отже, можна зазначити, що незважаючи на розробленість тематики існують чисельні проблеми теоретичного та практичного спрямування у процесі залучення перекладача під час кримінального процесу, які

потребують свого ґрунтовного дослідження. Одним із варіантів вирішення проблеми пропонуємо передбачити у чинному законодавстві України можливість підписувати контракти з фірмами, що спеціалізуються на перекладі або ж приватними особами, надати можливість правоохоронним органам оголошувати тендер на обслуговування установи під час процесу перекладу, що б зняло непотрібне навантаження із слідчих і дозволило займатися своїми безпосередніми функціями.

Список використаних джерел

1. Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. : відповідає офіц. тексту. Харків : Право, 2016. 82 с.
2. Юридична енциклопедія : У 6 т. Ред. кол. Ю. С. Шемшукенко (відп. ред.) та ін. К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. Т. 5 : П - С. 736 с.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_043 (дата звернення: 19.04.2020).
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року. *Урядовий кур'єр*. 2010. №215.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку із прийняттям Кримінального процесуального кодексу України». К.: Юрінком Інтер, 2013. – 376 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. За заг. ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

Корольчук В. В.,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності, Національна академія внутрішніх справ

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Нині Інтернет має колосальні інформаційні можливості і дає не менш вражаючі послуги. Інтернет створює унікальну можливість для тих, хто бажає вчитися. Сучасні інформаційні технології є ефективним інструментом, який зробив навчання індивідуально-інтерактивним.

Вивчення іноземних мов із використанням Інтернету для вдосконалення своїх знань - одна з умов успішного саморозвитку. Вивчати іноземну мову користуючись автентичними текстами, слухати і спілкуватися з носіями мови тепер можна маючи відповідний гаджет та підключення до мережі Інтернет.

Інтернет є дуже багатим джерелом потенційних навчальних ресурсів. Сьогодні можна побачити багато розробок та методик вивчення іноземних мов за допомогою ресурсів Інтернету.

Використовувати інформаційні ресурси мережі Інтернет, можна для: формування навичок та вміння читання, безпосередньо використовуючи матеріали мережі різного ступеня складності; удосконалення вміння аудіювання на основі автентичних звукових текстів мережі Інтернет; удосконалення вміння монологічного і діалогічного висловлювання на основі проблемного обговорення представлених матеріалів мережі; поповнення свого словникового запасу, як активною, так і пасивною лексикою; ознайомлення з культурою, що включає в себе мовний етикет, особливо мовну поведінку різних народів в умовах спілкування, особливості культури, традицій країни мови, що вивчається.

По можливості інформаційні сайти використовують для добору цікавих текстових документів, творчих завдань відповідно до потреби. Спеціальні навчальні сайти містять різні види робіт, вони розроблені з урахуванням різного рівня знань. Є вузькоспеціальні навчальні сайти, призначенні для навчання фонетики, граматики, лексики відповідної спеціалізації. Використання Інтернет дозволяє вивчати матеріал у будь-якому порядку, на різних рівнях володіння іноземною мовою, а інтерактивний режим перетворює процес навчання у спільну діяльність. Також використання Інтернету стимулює до подальшого самостійного саморозвитку в правоохоронній сфері. В процесі активного використання іншомовних електронних ресурсів здобувається навички коректної поведінки в типових ситуаціях і уявлення про основні елементи іноземної культури, відчувається справжнє занурення у живу мову, отримується можливість для розвитку мовленнєвих навичок.

Повноцінна підготовка майбутніх спеціалістів не може бути вдалою без використання Інтернет-технологій, адже нині кожен повинен

вміти використовувати можливості Інтернету у своїй професійній діяльності.

Відомо, що кінцевою метою навчання будь-якої мови є вільне орієнтування в іншомовному середовищі і умінню адекватно реагувати в різних ситуаціях, тобто в спілкуванні. Навчаючи іноземної мови, Інтернет допомагає у формуванні вмінь і навичок розмовної мови, а також у навчанні лексици і граматиці, забезпечуючи справжню зацікавленість і, отже, ефективність. Більше того, Інтернет розвиває і інші важливі навички.. Це, насамперед, пов'язане з розумовими операціями: аналізу, синтезу, абстрагування, ідентифікації, порівняння, зіставлення, вербального прогнозування та інше. Таким чином, навички і уміння, сформовані за допомогою Інтернет-технологій, виходять за межі тільки мовного аспекту. Інтернет розвиває соціальні і психологічні якості, зростає впевненість і розуміння своєї здатності на ті чи інші дії.

Отже, потенційні переваги інформаційних технологій очевидні це і модульні, легко адаптовані до потреб конкретного користувача програми навчання, незалежність від місця та часу навчання, можливість швидкого оновлення своїх знань. Використання інформаційних технологій дозволяє зробити навчання більш ефективним та індивідуалізованим.

Kotlyarov S. A.,
cadet of the 3rd year of
the Faculty of Economic and Legal
Security,

Dnipropetrovsk State University of Internal
Affairs

Sanakoev D. B.,
Candidate of Law, Associate Professor,
Head of the Financial and Economic
Security Department, Dnipropetrovsk State
University of Internal Affairs

THE ROLE OF CONTENTS OF TRAINING IN THE TRAINING SYSTEM OF MODERN LAWYERS

The problems of innovative technologies and teaching aids in the restructuring system of national education are undeniably relevant. However, to train a highly qualified specialist who is competitive in the

domestic and foreign labor markets, a discussion on the problems of the content of training could be no less important. Scientific development and discussions on the problems of the content of training require new socio-economic conditions for Ukraine, characteristic of permanent crisis situations, globalization processes, the interdependence of all countries of the world, as well as the problems of identifying possible achievements and risks associated with the integration of Ukraine into world economic processes. Without diminishing the role of innovative technologies and teaching aids in the system of modernization of domestic education, it should be noted that it is innovative transformations of the content of training that can significantly affect the solution of the problem of training a modern specialist, adapted to the competitive conditions of the life of society, individually active, able to participate in the international division of labor, resist social, economic, environmental, political and other negative challenges. As is known, in May 2005, in May 2005, it signed the Bologna Declaration to resolve the aforementioned and a number of other social, economic, and personnel problems, and undertook commitments by 2010 to modernize its education system [1, p. 40-49].

In this context, the intentions of our country to adhere to such principles of the Bologna Declaration as:

- the abolition of the age limit for training;
- promoting the mobility of students and teachers;
- recognition of a single system of scientific degrees;
- transition to two educational qualification levels of the educational process;
- introduction of new tools and a credit-modular training system;
- providing the educational process with a research nature;
- adaptation of domestic legislation with the principles of the Bologna Declaration, the needs of harmonization of our education and science systems in international educational and scientific systems, changes in the domestic and world labor markets. [2, p. 44-47]

Based on the foregoing, it is obvious that the Bologna process has not only an educational, scientific, cultural or enlightening goal, but also economic, legal, political, social, organizational, communicative and many other goals, the achievement of which requires the implementation of two main directions of reform. The first is a change in educational qualification levels, criteria and standards of the education system. The second area of reform is the modernization of the content, forms and means of training. In the first area of reform - changes in the technical criteria for standardizing national education systems, reflected in the first five principles of the Bologna Declaration mentioned above, they are already being implemented,

however, with some deviations characteristic of the formal-market approach to reform. We note, for example, deviations from the principles of the Bologna Declaration regarding the introduction of four instead of the declared two educational qualification levels of education in Ukraine, as well as regarding Ukraine's commitments to adapt the domestic system of academic degrees to the European one, other deviations of a technical nature are quite obvious, their implementation requires rather political will than in-depth research. [3, p. 66-75]

And vice versa - the second direction of reforms: the problems of the formation of the content of training in the context of adapting domestic legislation with the principles of the Bologna Declaration, the needs of harmonizing our system of law, education and science in socio-economic changes in the domestic and world labor markets, a number of other problems related to the transformation of content training programs for the training of modern lawyers, economists, other humanities – is more complex and requires deep, methodologically weighted scientific research. This is evidenced not so much by discussions in the scientific literature as by real economic, legal and social problems that have arisen and deepened in the reform process. Their solution requires the training of a specialist researcher who is able to identify and eliminate crisis manifestations in the management sphere, find out the reasons for the permanent manifestations of the socio-economic crisis, eliminate the factors of the formation of a deviant model of human behavior, the causes and conditions of the widespread spread of economic crime, corruption, and a number of other, new, previously unknown criminogenic manifestations. In the context of our scientific interests, we are primarily interested in the depth and limits of reforming the content of such academic disciplines as criminology, criminal law and other legal disciplines, the formation of which cannot be influenced by individual formal market studies, where the generally recognized principles of law are often ignored.

References

1. Veresha RV The subject of criminal action under the criminal law of the violated Powers. *Criminal Law of Ukraine*. 2006. № 3. P.40-49.
2. Grishchuk V.K., Krasnitsky I.V. General principles of authenticity of legal entities under criminal law France. *Bulletin of the Lviv Institute of Internal Affairs*. 2003. № 3. P. 44-47.
3. Romanyuk O. Institute of Criminal Security of Legal Persons: Myth or Reality? *Bulletin of the Prosecutor's Office*. 2003. №12. P. 66-75.

Крестьянполь Л. Ю.,
кандидат технічних наук, доцент,
Луцький національний технічний
університет

Якимович Т. С.,
заступник завідувача відділу
Волинського науково-дослідного
експертно-криміналістичного центру
МВС України

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВЕБ-РЕСУРСІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У роботі розглянуто питання можливості вивчення іноземної мови, використовуючи веб-ресурси. Описано організаційно-педагогічні підходи до ефективного дистанційного навчання. Також у роботі наведено результати аналізу онлайн ресурсів на прикладі BBC Learning English, British Council Learn English.

Говорячи про дистанційні курси, їх ще називають онлайн курсами, ми розуміємо курси, в яких немає безпосередньої взаємодії між викладачем і користувачем. Взаємодія між ними та процес навчання відбувається завдяки використанню різних технологічних інструментів, зокрема глобальної мережі Інтернет [1, с.11; 2, с. 104]. Використання таких засобів навчання не прив'язує користувачів до певного дня, години чи місця.

Для ефективного навчання іноземної мови необхідно задіяти наступні підходи:

Наявність системи управління навчанням.

Взаємодія між учасниками навчального процесу, а також практичний результат оволодіння мовою.

Наявність зворотного зв'язку.

Аналізу навчального матеріалу.

Зручність та зрозумілість користування ресурсом.

Один з основних методичних принципів навчання іноземної мови на основі поставлених завдань – це проведення необхідного аналізу навчального матеріалу перед створенням навчального онлайн курсу. Також важливим критерієм для вибору користувачами є зручність користування ресурсом.

У роботі проводився аналіз веб-сайтів BBC Learning English, British Council Learn English для онлайн вивчення англійської мови. У результаті виявлено ряд помилок, що допускаються при розробці

навчального матеріалу [3]. Для оцінки веб-сайтів було використано 5 показників, кожен з яких містить кілька параметрів:

дизайн і оформлення;

верстка і скрипти;

тексти сайту;

тексти з посиланнями і доступність контактної інформації [4, 5, 6].

Результати дослідження наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика онлайн ресурсів для вивчення англійської мови

Назва онлайн ресурсу	Зручність користування	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
BBC Learning English	<ul style="list-style-type: none"> - логічність і простота розташування різних графічних елементів в дочірніх сторінках з уроками; - простота і зручність навігації по сайту; - продуманість розташування елементів управління; - загальна легкість сприйняття дизайну веб-ресурсу. 	<ul style="list-style-type: none"> - безкоштовне користування усіма матеріалами; - розвиток читання та аудіовідповіді; - використовується жива мова; - поліпшення вимови; - теми не тільки розмовні; - новинної стрічки новинної стрічки кожного дня. 	<ul style="list-style-type: none"> - стрічкове меню не дозволяє користувачеві переглянути дочірні сторінки в меню; - відсутність логічного ланцюжка або «хлібних крихт», що ускладнює процес повернення до попередньої сторінки; - розташування панелі інтеграції з соціальними мережами неналежне і малопомітне; - при перегляді відеозапису виникає необхідність завантажити

			флеш-плеер.
British Council Learn English	<ul style="list-style-type: none"> - ресурс чітко структурований, що дозволяє швидко знаходити потрібні матеріали; - простота розташування контейнерів з контентом у дочірніх сторінках з уроками; - простота і зручність навігації по сайту; - розміщення важливих елементів у відповідній області на сторінці; - легкість сприйняття дизайну інтернет-ресурсу для кожної окремої категорії відвідувачів; - продуманість розташування елементів управління. 	<ul style="list-style-type: none"> - безкоштовне користування сайтом і контентом; - ресурс можна використовувати як для самостійного навчання, так і для доповнення до курсу англійської у мовній школі або занять з репетитором; - величезна кількість навчальних матеріалів: ігри, тексти, відео, вправи, подкасти, поради та рекомендації; - можливість пройти тест на визначення рівня володіння англійською мовою. 	<ul style="list-style-type: none"> - немає упору на граматику.

Загалом при аналізі двох веб-ресурсів для вивчення англійської мови, доступну структурно-логічну схему розроблено на сайті British Council Learn English. Сайт оптимізовано для користувачів, вправи доступні, логічні і зрозумілі. Після вивчення матеріалу є можливість перевірити отримані знання і провести тестування. Тестування проводиться шляхом: вибору вірної відповіді, вибору правильного розташування слів у реченні, аудіювання. Онлайн курси вивчення

англійської мови є достатньо ефективними та доступними, однак, створення, запровадження та реалізація таких курсів потребує чимало часу й зусиль. Розглянуті вище онлайн курси надають можливість користувачам ефективно вивчати англійську мову на основі різноманітних видів діяльності, завдяки новітнім технологіям та засобам навчання.

Список використаних джерел

1. Дмитриева Е. И. Основная методическая проблема дистанционного обучения иностранным языкам через компьютерные телекоммуникационные сети Интернет. *Иностранные языки в школе*. 1998. № 4. С.10 –16.
2. Постоленко І. Ефективне навчання англійської мови дистанційно. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2015. №1. С. 104 –108.
3. Алан Купер. Об интерфейсе. М.: Вильямс, 2011. 502 с.
4. Bonk C. Frameworks for Research Design, Benchmarks, Training, and Pedagogy in Web-based Distance Education. In M. Moore & W. Anderson (Eds.), *Handbook of Distance Education*. – New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, Inc. 2003. P. 331 – 348.
5. Мандел Тео. Дизайн интерфейсов. ДМК Пресс, 2005.
6. Dumas J. S., Janice C. Practical Guide to Usability Testing Redish. Intellect, Ltd (UK), 1999.

Кузьменко М. М.,
курсант першого курсу, група ДР-942,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Резцова Н. С.,
викладач кафедри кримінального процесу
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

СВІТОВИЙ ДОСВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ І ФАХІВЦІВ ІЗ ПРАВА

«Говори належним чином і якомога меншою кількістю слів, але завжди просто, тому що мета мовлення – не виставляння напоказ, а щоб тебе зрозуміли».

Вільям Пенн

Така тема як «Світовий досвід іншомовної підготовки поліцейських і фахівців із права», на мою думку, є дуже важливою у наш час технічного прогресу, коли можна проводити консультації в онлайн режимі, або мінятися досвідом із колегами інших країн, або ж

навіть при зустрічі з туристом, надати йому кваліфікуочу допомогу у разі правопорушення, або з інших причин. Такий напрям допоможе розглянути досвід Німеччини, США та України. Ці країни слугуватимуть як різні кутки світу, з різним зростом економіки, рівнем громадської свідомості та проектів, які направлені на підвищення кваліфікації поліцейських.

В Україні питання вивчення іноземних мов стає важливим питання в рівні розвитку компетенції поліцейських та їх гнучкості в розмові з іноземцями, особливо коли Україна стоїть на порозі євроінтеграції та збирається ще щільніше співпрацювати з Європейським Союзом, де відповідні органи повинні будуть забезпечити МВС України володінням іноземної мови. Та таку проблему не так просто усунути, адже ніхто не може примусити вивчити англійську мову працівника поліції, котрий просто незацікавлений в цьому, та в навчальних закладах системи внутрішніх справ на вивчення англійської мови надається надзвичайно мало годин. Однак слід зауважити, що у кожного працівника поліції буде надзвичайно сильна мотивація, адже зі входженням до Європейського Союзу всім працівникам правоохоронних органів повинні зрівнятися зарплатню, наприклад, працівник поліції в Україні буде отримувати 1200 євро, як і працівник поліції в Франції. Наша країна надає платформи для вивчення іноземної мови попри навчання, а саме Lingva.Skills, Rosetta Stone, курс англійської мови, які проводить Британська Рада для патрульних поліцейських міста Києва за сприяння Посольства США в Україні, є найвдалішим проектом з розповсюдження англійської мови серед публічних службовців в Україні.

У Німеччині дещо інша ситуація із володінням іноземної мови. Останнім часом активізувалися науково-педагогічні розвідки проблем іншомовної освіти, зокрема, і Німеччини, яка демонструє значні досягнення в адаптації освітньої галузі до вимог сучасного життя. У збройних силах Німеччини авторитетною організацією є Федеральне відомство іноземних мов (das Bundesprachenamt, BSpRГ) - це федеральна вища команда інстанція, яка перебуває у підпорядкуванні територіальної військової адміністрації бундесверу. Вивченням іноземної мови там займається дещо інша структура, на відміну від нас, яка приділяє набагато більшу увагу кваліфікації працівників збройних сил Німеччини. Тому вступивши в спілкування з представниками поліції Німеччини, з'являється враження, що держава приділяє велику увагу рівню знань іноземної мови для працівників поліції та взагалі контактуючим особам з туристами. Ця країна показує

себе на дуже високому рівні в плані розвитку лінгвістичних напрямків на підвищення рівня розмовної іноземної мови, для комфорного спілкування з громадянами інших країн [1, с. 92–94].

Наприклад, у США ще вищий рівень розвитку іншомовної підготовки працівників поліції та правознавців. Сьогодні однією з головних особливостей оволодіння іноземною мовою в провідних штатах є професійно-орієнтоване засвоєння знань прикордонниками, які постійно контактиують з громадянами інших штатів, країн. Вони володіють не тільки базовими знаннями, але й професійними, аби надати професійну допомогу потерпілим не тільки в своїй галузі, а й всебічній. Це показує значний розвиток на фоні інших країн. Треба помітити, що для оволодіння мовою штати виділяють достатній бюджет, для більш ефективного контакту з іноземцями [2. С. 28–34.]

Висновок. Україна не відстает від всесвітніх тенденцій. Розвиток міжнародного співробітництва ЗСУ, МВС, СБУ з військовими та правоохоронними відомствами іноземних держав, зростання кількості міжнародних контактів у межах співпраці представників Державної прикордонної служби України (ДПСУ) з такими міжнародними організаціями, як ОБСЄ, НАТО, Міжнародна організація з питань міграції (МОМ), що є важливою складовою іншомовної професійної компетентності фахівців з охорони кордонів. Це дає можливість відкрити нові можливості в плані вивчення іноземної мови, за допомогою обміну досвідом з іншими країнами. Я вважаю, що велика кількість проектів, які є у вільному користуванні, є позитивною рисою в плані вивчення мови. Це є показником високого рівня її вивчення та більшим профілем для її використання в бутті.

Список використаних джерел

1. Марченко Ю.Г. Комунікативна компетентність студентів-юристів як фактор розвитку культури їхнього професійного мовлення. *Вісник наукових досліджень: актуальні регіональні проблеми економіки, права, управління і соціальної сфери*. 2005. № 2. С. 92–94.
2. Коваленко О. Формування компетентнісного підходу до вивчення іноземних мов. *Іноземні мови в навчальних закладах*. 2008. № 3. С. 28–34.

Laktionova V.,
cadet of Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Supervisor: Striuk E.,
Senior Lecturer, Department of Dnipropetrovsk
State University of Internal Affairs

«PRIMARY PROFESSIONAL TRAINING OF UKRAINIAN CADETS IN THE CONTEXT OF BECOMING A NATIONAL POLICE»

Initial professional training of police officers is a very complex and responsible process, the effectiveness of which depends on the availability of scientific programs and the introduction of the latest training methods. Training future police officers is a very complex process, as it is directly related to the training of professionals who will serve the benefit of our society, ensure public safety and law and order.

Primary professional training for the bodies of the National Police of Ukraine is the activity of the authorized state bodies and services in the provision of educational services and adaptation to practical skills that will be applied by the law enforcement officer in practice. It plays one of the most important roles because it lays the foundation for the development of professional knowledge and skills.

The purpose of the Regulations on the Organization of Primary Professional Training of Police Newly Accepted for the Service of the National Police (hereinafter - the Regulations), approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine №105 of 16.02.2016 is to acquire future law enforcement officers the skills necessary to fulfill police powers [1].

The aforementioned Regulation defines all grounds for enrollment and non-enrollment of a person in a vocational training institution, also defines the grounds for deduction of police officers undergoing initial vocational training at the level of special centers of primary vocational training. The police officer shall be sent to vocational training not later than 14 calendar days after his appointment [1].

Analyzing the above provision, we can distinguish the following positive features of the initial professional training, namely: the training is conducted on the basis of a trainer of the Ministry of Internal Affairs and National Police institutions, which act precisely to provide special training for police officers, first admitted to the service of the National Police. Also, it should be noted that such institutions create the proper conditions for obtaining a quality education, because in such educational institutions there

are candidates of law, associate professors and professors. It should also be noted that subjects such as: fire training, tactical-special training, special physical training are taught by real practitioners who worked in law enforcement, so it is precisely such teachers who can really teach the material. From the negative, in our opinion, the rice can be distinguished by the fact that the passage of vocational training is confirmed by a certificate in which, except for the executive authority and information about the person that she has undergone primary vocational training, there is nothing else. Also, one of the negative features is a small amount of time for the passage of primary vocational training, because during such a period of time it is not possible to fully complete the educational material. In our opinion, instead of such a certificate, diplomas or certificates should be introduced that really confirm the level of knowledge and skills acquired during the initial vocational training, as well as increase the length of time required for the training of genuinely qualified employees.

The model of police training is enshrined in the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated January 29, 2018, №51. The Concept of Implementation of the Three-Level Model of Primary Vocational Training uses the concept of "basic level of vocational education", which envisages the passage of persons first enlisted to the National Police [2].

The centers of primary vocational training belong to the second level of certification, which in accordance with the Law of Ukraine "On Education" corresponds to the third level of the National Qualifications Framework. It envisages performing various educational tasks of medium complexity according to certain algorithms and is characterized by criteria: knowledge, ability, communication, responsibility, etc. [4].

So, we can conclude that there are many centers of initial training in the territory of Ukraine, in such cities as: Kyiv, Dnipro, Zaporozhye, Kherson, Odessa, etc. But each center has underdevelopment in connection with the reform of the Ministry of Internal Affairs, which was mentioned earlier. Having analyzed the number of such centers, it is safe to say that the centers of primary vocational training are enough to train and release decent police officers.

References

1. On approval of the Regulations on the organization of initial professional training of police officers, who were first accepted into the service of the police: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine №105 dated 16.02.2016 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0576-16>

2. On approval of the Concept of introduction of the three-level model of training of police training: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine №51 ve 29.01.2018, URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS815.html

3. On Approval of the Regulations on Educational Qualification Levels (Degree Education): Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 65 of January 20, 1998 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-98-p>

4. Law of Ukraine "On Education" of 09.08.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Сопілко І. М.,

доктор юридичних наук, професор,
декан юридичного факультету,
Національний авіаційний університет

Лихова С. Я.,

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального
права і процесу,

Національний авіаційний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК SOFT-CLIL ТА HARD-CLIL ПРИ ВИКЛАДАННІ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Основними регулятивними актами, які визначають зміст вищої освіти, є державні стандарти вищої освіти та освітньо-професійні програми підготовки. Компетентній підхід підштовхує викладачів до нового розуміння місця мов міжнародного спілкування в структурі освіти. Іноземні мови поступово перестають бути лише одним з предметів в навчальному курсі, а стають дієвим інструментом для професійного розвитку. Для вирішення цього завдання в світі використовують такий інструмент як викладання за методикою CLIL. Content and Language Integrated Learning (CLIL), як випливає з визначення, є методикою, яка дозволяє одночасно (Integrated) здобувати знання як з предмета, який вивчають студенти (Content) так і з іноземної мови (Language).

Вперше термін CLIL був запропонований Девідом Маршем (David Marsh) в 1994 році [1]. В даній методиці фокус робиться на навчальний контекст, в якому іноземна мова в основному виступає як засіб у засвоєнні основного (не-мовного компоненту). При цьому CLIL - це підхід або метод, який інтегрує викладання змісту з навчальної

програми з певного предмету та викладання не рідної мови. Слід досягти високого ступеня інтеграції між вивченням іноземної мови та змісту різних навчальних предметів. Методологічна основа пропонує формувати підхід до плану заняття з декількома фокусами – філологічним та (в нашому випадку) юридичним.

Варто вказати, що в зарубіжних вузах, які працюють за методикою CLIL, також виникають труднощі, подібні до практичних труднощів працівників НАУ, описаних нами в попередніх роботах (Semchuk, 2019) [1]. Наприклад, в Університеті Балеарських островів (Іспанія) труднощі дуже подібні до тих, які є в НАУ – адже на сьогодні єдина офіційна вимога до викладачів CLIL - мати рівень володіння англійською мовою В2 (за даними CEFR)[2,126].

Тобто не тільки в Україні при викладанні дисциплін перевага віддається викладачам, які є спеціалістами з предмету, який вивчається, та додатково володіють іноземною мовою на рівні не нижче В2. Варто вказати, що не тільки в Україні, а й в країнах ЄС таких викладачів не так вже й багато, і система вищої освіти відчуває дефіцит таких кадрів.

Враховуючи, що підхід, запропонований в методиці CLIL, є досить гнучким, при його використанні виникають труднощі через відсутність фіксованих моделей, які стосується педагогічних основ даного підходу.

Проте певні загальні моделі в системі CLIL все ж можна виділити: «Жорстка» (hard-CLIL) - модель, близька до повного занурення в іноземну мову (50% всіх дисциплін викладаються іноземною мовою); «М'яка» (soft CLIL) - модель, при якій рідна мова учнів використовується в значній мірі для полегшення сприйняття предметної дисципліни (45 хвилин один раз в тиждень окремі теми профільних дисциплін викладаються іноземною мовою); Проміжна модель - модель модульного викладання (15-25 годин в семестр в рамках профільних предметів іноземною мовою викладаються окремі модулі) [3, 48].

Наразі в НАУ запроваджена модель викладання, близька до «жорсткої» (hard-CLIL) – модель, при якій на англомовному проекті передбачено викладання більш ніж 50% відсотків контенту кожного з предметів англійською.

Проте для студентів, які навчаються за стандартною програмою, також можливе введення курсів за методикою soft-CLIL чи проміжною моделлю, яка дозволить студентам з більш низьким рівнем володіння англійською мовою одночасно підвищувати знання з двох предметів.

Тому, при формуванні вибіркових навчальних дисциплін на наступний період на юридичному факультеті НАУ планується впровадження курсів, побудованих за методикою soft CLIL – тобто з активним використанням як державної мови, так і оригінальних англомовних джерел.

Список використаних джерел

1. Semchuk N., Lykhova S., Demianenko U. *Using English as a foreign language when teaching subject of the criminal law cycle* The Asian International Journal of Life Science, Supplement 21 (2), 2019, 517–534.
2. Rodríguez M. G. *Is Soft-CLIL the solution to Spaniards' low level in English? A suggested planning model.* Verbeia. Monográfico: Journal of English and Spanish studies, № 1, 2017,125-142.
3. Jindřiška Šulistová. *The Content and Language Integrated Learning Approach in Use.* Acta Educationis Generalis, 2015, Volume 3: Issue 2, 47–54. URL: <https://doi.org/10.1515/atd-2015-0018>.

Mamonova O. I.,

PhD in Pedagogics, Associate Professor,

Humanitarian Department,

Donetsk Law Institute of MIA of Ukraine

Volik O. V.,

Lecturer, Humanitarian Department,

Donetsk Law Institute of MIA of Ukraine

MODERN APPROACH TO FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS

The authors of modern scientific papers on the problems of training future law enforcement officers for professional language communication emphasize the importance of using along with traditional, also innovative forms and methods of language teaching. The most promising of them experts call such forms and methods of interactive teaching as briefing-discussion, role-playing game, competition, business game, brainstorming, lesson-excursion, analysis of professional incidents, the solution of professionally oriented problem situations-cases based on group reflection, auto comment of vital foreign communication situations based on authentic texts of professionally directed character, cross-cultural analysis of profile authentic texts etc. [4, p. 12; 5, p. 7].

As it is stated in the European Linguistic Recommendations, "only through better knowledge of modern European languages communication and interaction between Europeans with different native languages can be

facilitated for supporting European mobility, mutual understanding and cooperation, and to combat prejudice and discrimination" [6, p. 15].

Consequently, we mean the language training of future law enforcement officers, as organized continuous and purposeful process of forming professional language and communicative competence of a specialist, which is an integral part of his professional competence and is realized during professional interpersonal interaction.

We define professional linguistic and communicative competence of the law enforcement officer as an integrated personal formation – a set of knowledge, skills, personal qualities that allow a specialist to use effectively the language in professional activities aimed at ensuring effective communication with citizens of Ukraine and foreigners, service document circulation, interpersonal professional communication, constructive mediation in extreme situations.

Teaching foreign languages for law enforcement cadets requires using both traditional and innovative pedagogical technologies; innovative activity is carried out on the basis of developed psychological and pedagogical theories and concepts [3, p. 16].

As a basis we used the technology of contextual education, the theoretical positions of which are developed by A. Verbytsky, his students and followers [2] in Russia and Ukraine. E. Johnson developed this technology in the USA. She writes that contextual teaching and learning is one of the most relevant areas in modern education [7, p.1]. Such training, in which the whole system of didactic forms, methods and means – new and traditional – systematically simulates the substantive and social content of future professional activities of a specialist, and the assimilation of abstract knowledge as sign systems is imposed on the basis of this activity can be called sign-contextual or contextual one [1, p. 32].

A. Verbytsky notes that the content of scientific knowledge is presented in contextual education, as in any other one, in the form of educational information. However, at the same time, the problem situations, problems, models and tasks formulated in the language of science from the beginning to the end of the education the contours of the future students' specialty are increasingly outlined [2, p. 32].

Consequently, based on the theoretical provisions of contextual education, we developed a contextual model of professionally directed language training for future law enforcement officers. The developed model contains conceptual, content-technological and evaluation-result blocks.

According to our model, the whole course of language training for future law enforcement officers is divided into three interdependent stages: Stage 1 – the initial (motivational-diagnostic); stage II – the main (content-

forming); stage III – the final (control and correction). Each of the identified stages has its own specific features, and in general, they ensure the practical implementation of the principle of continuity in the formation of professional and language communicative competence of cadets.

Based on the results of theoretical analysis, the content of cadets' language training at the University of Ministry of Internal Affairs is presented in the substantive and social contexts and is divided into three components: linguistic, speech and sociocultural ones.

The technology of contextual education is chosen as the leading one for realization of the determined aim of language training of future law-enforcers. In this regard, the emphasis is on the organic combination of traditional and innovative (problem, project, interactive, game, role, etc.) forms and methods of training.

The effectiveness of the developed contextual model of professionally directed language training of future law enforcement officers in higher educational establishments was proved during the pedagogical experiment, which was divided into three stages: the recording, forming and control and evaluation.

References

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный поход : метод. пособие. М. : Высш. шк., 1991. 207 с.
2. Вербицкий А. А. Новая образовательная парадигма и контекстное обучение : монография. М. : Исслед. центр проблем качества подгот. специалистов, 1999. 75с.
3. Вербицкий А. А. Педагогические технологии и качество образования. *Система обеспечения качества в дистанционном образовании* / науч. ред. С. А. Щенников. Жуковский : МИМ ЛИНК, 2000. 130с. (Научные труды ; вып. 1).
4. Вертегел В. Л. Виховання естетичного смаку в студентів вищих навчальних закладів МВС України засобами іноземних мов : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання»; Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2008. 20 с.
5. Гороховська Т. В. Формування культури професійного мовлення майбутніх працівників органів внутрішніх справ : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти»; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2007. 22 с.
6. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003, 273 с.
7. Johnson Elanie B. Contextual Teaching and Learning: What It Is

and Why It's Here to Stay. Thousand Oaks, California : Corwin Press, 2002.
196 p.

Максимчук Б. Я.,

курсант

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних
дисциплін та психології

поліцейської діяльності,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасному світі знання іноземних мов дозволяє людині почуватися більш успішною, розширює її світогляд, дає можливість дивитися на події через призму традицій інших народів, адже при вивченні іноземної мови автоматично відбувається вивчення культури тієї країни, нації. У цьому контексті можна навести один відомий вислів: «Скільки мов ти знаєш, скільки разів ти людина». Погоджуючись із ним, можна сказати, що опанування інших мов із їхніми сталими виразами, особливостями словотворення тощо дозволяє поглянути на себе з іншого боку, краще пізнати себе.

Отже, на нашу думку, вивчення іноземної мови позитивно впливає на розвиток особистості. Проте, актуальною залишається проблема цього впливу на професійне становлення. З огляду на це виникають питання: для чого взагалі співробітникам правоохоронних органів потрібно вивчати іноземну мову? Які вимоги до ерудованості поліцейських «диктую» процес глобалізації?

Відповідаючи на ці, безсумнівно, дискусійні питання, слід згадати явище «глобалізації», що стало ключовим терміном кінця ХХ століття, проте й сьогодні активно просочується в усі сфери життєдіяльності людини. На нашу думку, це поняття влучно характеризує наступне визначення: «Глобалізація — економіка та культура країн, які об'єднуються». Не викликає сумніву той факт, що у наш час відбуваються складні політичні та економічні процеси: кордони між державами стираються, комунікація різних націй стає активнішою, а ринок праці — вибагливішим до кваліфікованих,

ерудованих працівників, в тому числі, – правоохоронців. Разом із цим зростає кількість людей, що вільно володіють декількома мовами, а отже – виникає необхідність забезпечення держави компетентними працівниками-білінгвами.

На сьогоднішній день наша держава обрала шлях євроінтеграції. Однією з умов успішної взаємодії України з країнами Європейського Союзу є забезпечення органів виконавчої влади працівниками, які володіють англійською мовою. Це пов'язано з тим, що всі підрозділи та працівники Національної поліції України проходитимуть перевірку на відповідність Європейським стандартам.

Необхідність відповідати вищеозначенім стандартам пов'язана з громадянством Європейського Союзу, котре визначається наявністю громадянства однієї з його країн-членів та надає такі особі свободу пересування та проживання будь-де на території держав ЕС. У цьому контексті слід розуміти, що поліція – це перший орган влади, який прийде на допомогу постраждалому від правопорушення [1]. Відповідно, якщо Україна стане членом Європейського Союзу, можна спрогнозувати збільшення кількості іноземців, що забажають переїхати сюди на постійне місце проживання або відвідати країну як туристи. Цілком логічно, що основною мовою спілкування поліції з такими громадянами стане англійська.

Працівник правоохоронних органів – обличчя держави, тому він повинен бути компетентним в усіх сферах життя, мати високі моральні якості тощо. Принаймні, так уявляє собі ідеального поліцейського пересічна людина. Виходячи з важливості підвищення авторитету співробітника поліції, можна сказати, що вивчення іноземної мови впливатиме не тільки на професійні якості правоохоронця, а й на становлення його як особистості, розширення світогляду та забезпечення престижу правоохоронних органів в цілому (йдеться про наближення в суспільстві реального образа поліцейського до ідеального). Вирішення цієї задачі для сучасної України є надзвичайно актуальним, адже потенціал вітчизняних працівників поліції може бути успішно реалізований на міжнародній арені [2].

Підводячи підсумок, можна сказати, що для майбутніх і діючих співробітників правоохоронних органів дуже важливо активно працювати над вдосконаленням своїх мовних здібностей; серед поліцейських потрібно проводити агітаційну роботу для заличення особового складу до вивчення іноземних мов.

Вивчення іноземної мови потрібно не тільки для особистісного та професійного становлення людини, а й для побудови високоморальної, демократичної, соціально-правової держави,

громадяни якої зможуть проявляти активність та розвиватися в усіх можливих напрямках.

Список використаних джерел

1. Демченко Д. Процес професійної підготовки майбутнього представника юридичної професії. *Молодь і ринок*. 2015. № 2. С. 84–89.
2. Марченко Ю.Г. Комунікативна компетентність студентів-юристів як фактор розвитку культури їхнього професійного мовлення. *Вісник наукових досліджень: актуальні регіональні проблеми економіки, права, управління і соціальної сфери*. 2005. № 2. С. 92–94.

Марченко І. В.,

старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МАЙКЛА УЕСТА НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З КУРСАНТАМИ

Одним з найважливіших завдань вищої освіти в Україні є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Розв'язання цього завдання можливе за умови осучаснення педагогічних методик та впровадження результативних технологій навчання. Терміном «технологія навчання» позначають сукупність прийомів, які використовує викладач для досягнення поставлених цілей навчання на практичному занятті з найбільшою ефективністю і за мінімально можливий період часу. Застосування різних технологій навчання сприяє, перш за все й найголовніше, створенню умов, які допомагатимуть курсантам опановувати навчальний матеріал аудиторно та самостійно. Тому що вивчення мови передбачає активну роботу із викладачем та інтенсивну самостійну роботу. [3] На сучасний день існує багато сучасних інноваційних методик навчання ІМ, але не слід забувати і про традиційні прийоми і при нагоді ними користуватися.

Свого часу англійський вчений-педагог Майл Уест (1886-1973) зазначив, що іноземної мови не можна навчити, її можна вивчити (“A foreign language is a subject which cannot be taught. It is a subject which must be learnt”). Все своє життя він присвятив розробці ефективній методики навчання ІМ, яку назвав «Прочитай і скажи» (Read and Look Up). [1]

Майл Уест вважав, що за допомогою прийому «Прочитай і скажи» можна вивчити мову, маючи тільки книгу. Для цього потрібно читати з книги невеликі уривки тексту, потім, відірвавши погляд від

книги, повторювати їх вголос, як ніби звертаючись до когось. "Якщо ваші власні вислови відрізняються від використаних в книзі - тим краще. Більш того, у міру просування вперед ви все частіше і вже навмисно будете перефразовувати прочитане, поки зрештою не почнете запозичувати з книги тільки ідеї і передавати їх своєю власною мовою". У словах вченого – педагога є істина. А хіба не тим самим прийомом ми користуємося на наших практичних заняттях з курсантами, коли даемо ім завдання, такі як "Read the passage and say its main idea", "Read and retell the text", "Read the opinion of X. and agree or disagree."?

Для ознайомлення своїх учнів з прийомом "прочитай і скажи" Майкл Уест пропонував наступну методику. Книгу учням слід тримати високо, на рівні грудей і трохи вліво. Вчитель каже: "Read!" - учні читають речення про себе. Після цього вчитель вимовляє: "Speak", і вони, повернувши книгу до грудей і дивлячись на вчителя, вимовляють слова, рухаючи губами, і так далі: "Читайте ... Говоріть ... Читати далі ... Говоріть ..." Учень повинен завжди говорити, звертаючись до когось, кого він собі уявляє. Він має прочитати про себе кілька слів і потім повторити їх, не дивлячись в текст і ніби звертаючись до кого-небудь. Цей вид роботи корисний, оскільки, коли учень говорить, він говорить природно, користуючись мовою як засобом спілкування, або якби це було його мовою реакцією в певній мовній ситуації. Крім того, учні доводиться утримувати в пам'яті слова цілого словосполучення або навіть цілого речення. Утворюється зв'язок не від «книги до рота», а від «книги до мозку». Запам'ятовування таким способом складає половину навчального процесу.

Всім викладачам є знайомим неприродний голос та відсутність необхідної інтонації, коли курсанти читають вголос. Вони лише "озву чають" слова, а не розмовляють на мові. Але мова - це форма поведінки, хтось завжди говорить комусь. Наприклад, для того, щоб учні не втрачали увагу, Майкл Уест радив вчителям викликати будь-якого учня до дошки і пропонувати йому читати уривок тексту всьому класу. Час від часу вчитель має переривати його, кажучи: "Who did you say that to?", прагнучи домогтися, щоб кожна фраза була адресована якому-небудь одному учневі, а не безіменно всьому класу в цілому. [2]

Найбільш ефективною формою індивідуальної роботи вголос є робота парами з використанням прийому "прочитай і скажи". (Є можливість спробувати її здійснити в групах до 16 курсантів.) Всі учні в цьому випадку діляться на пари, а вправи даються в формі питань і відповідей. Один учень, тримаючи перед собою відкриту

книгу, задає питання, користуючись прийомом "прочитай і скажи", а інший відповідає без книги. Потім вчитель пропонує їм помінятися ролями: "Change over!", і тоді перший учень відповідає, а другий задає питання. У цей час вчитель слухає і перевіряє, чи правильно учні виконують вправу. Для всіх, хто вивчає англійську мову, питальна форма речення являє особливі труднощі, тому цей прийом надає можливість тренуватися в постановці запитань.

Майл Уест наполягав, щоб робота в класі проходила при мінімальному втручанні з боку вчителя. Навіть розпорядження мають віддаватися педагогом мовчки. Ка же він тільки тоді, коли пояснює новий матеріал, показує, як треба вимовляти слово, або виправляє помилку. Замість того, наприклад, щоб самому задавати всі питання, він може задати один-два питання, а потім використовувати тільки ключові слова.

Ще хотілося б відзначити, що відмінних успіхів під час навчання англійської мови як іноземної Майл Уест домігся не тільки завдяки використанню певних прийомів навчання. Вирішальну роль зіграло його вміння вибудовувати уроки за допомогою "циклів роботи", які він розробив для навчання кожному виду мовної діяльності. Цикл роботи - це якийсь алгоритм виконання того чи іншого завдання. Заняття може складатися з різних циклів, набір яких змінюється від уроку до уроку залежно від його цілей. Але самі цикли повинні бути одноманітними за формою. Вчитель повинен строго дотримуватися один раз обраної ним побудови уроку, не змінювати його, щоб клас знову знає, що його чекає. Однією з головних переваг незмінної побудови "циклу роботи" є те, що учні знають його мету і що буде далі, і тому навчальний процес протікає при мінімумі вказівок з боку вчителя.

У сучасних умовах для досягнення найбільшої ефективності в навчанні іноземної мови слід поєднувати традиційні прийоми з сучасними інноваційними прийомами навчання. І, крім того, обов'язково умовою ефективності навчання є володіння учнями певним обсягом знань про мову як систему.

Список використаних джерел

1. Метод "прочитай - скажи" при навчанні іноземної мови (Майл Уест) URL : https://studbooks.net/2094709/literatura/uest_metodika_sistema_obucheniya_chteniu_Mayкла_Uesta. URL: <http://filolingvia.com/publ/45>
2. Метод Уеста. URL: www.novapedahohika.com/noloms-1222-1

Mochar B. O.,

Student, Lviv State University of Internal Affairs

Scientific advisor : Zapotichna R. A.,

Lecturer, Lviv State University of Internal Affairs

DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE OF LAW ENFORCEMENT STUDENTS

The field of second and foreign language teaching and learning has been an issue of debate for a long time. Various theories and methods of language learning have been introduced. Grammar translation method occupied the field of foreign and second language teaching for many decades and is still of use today. The field has also been dominated by the behaviorist theory and the idea that language is nothing but a social behavior that can be learned as any other behavior through the process of habit formation.

To define the notion «communicative competence» we can delve into the two words that constitute it, of which the word «competence» is the headword. Competence can be described as the knowledge, ability or capability while the word «communicative» has the meaning of exchange or interaction. So we can say that communicative competence is nothing but a «competence to communicate» that is, having the ability that allows the person to communicate in order to fulfill communicative needs.

The term «communicative competence» was first used by Dell Hymes in 1966 in his lecture delivered in a conference on «Developing the Language of the Disadvantaged Children», then it was published as a paper entitled «On Communicative Competence» in 1972 and republished in 2001. Hymes points out that communicative competence doesn't only represent the grammatical competence but also the sociolinguistic competence [1, p. 54].

There are many learning strategies or activities that are usually selected for enhancing language learning. These activities that enhance language learning are usually communication-based activities and task-based activities. These activities usually play a big role in developing communicative competence and enabling communication skills in comparison to those strategies of imitations, memorization and repetition drills that mainly concern about language and its structures rather than the use of that language [2, p. 307].

We made an attempt to sum up some activities of studying English as a foreign language which may help in developing law enforcement students' communicative competence:

1. Oral conversation and dialogue in pairs or groups. Teachers should encourage law enforcement students to converse in pairs and groups. These activities proved to be of high value in the cultivation students' communicative competence as they provide students with more opportunities for exposure and help them in building their confidence in their language and releasing language anxiety.

2. Teacher-student interaction. English as a Foreign Language teacher should play the role of a facilitator in his classroom in order to help language learning to take place. He should create a democratic and enthusiastic atmosphere and interact with his students.

3. Using literature. Literature, whatever the genre drama, short stories, novels etc. is considered to be useful in developing English as a foreign language students' communicative competence as it provides students with authentic language inputs as well as equip them with English culture.

4. Simulation and role-play activities. Simulation and role-play activities are also effective for promoting law enforcement students' communicative competence. The most important condition here is that students should consider themselves as much real as possible. Such activities proved to be effective in promoting communicative competence and making the classroom more interesting and interactive.

5. Computer-assisted classroom activities. Teachers should benefit from computer and modern technology in English language teaching. Today, there are so many English programs, recordings, videos that help law enforcement students to learn English and develop their communicative competence. If the teacher employs such technology in his teaching, it will be very effective in enhancing English as a foreign language learners' competence and achieving language acquisition.

6. Reading English news and watching English TVs. Another way to involve law enforcement students in real life language situation that provide them native language experience inside and outside classroom in foreign language context is motivating them to watch English news, films, online lessons at TVs and to read English newspaper and website news. This will help a lot in developing learners' communicative competence as it will expose them to various types of texts and vocabulary [3, p. 175].

To sum up, activities mentioned above increase the linguistic competence of law enforcement students as well as the other competencies. These tools help law enforcement students to befriend English people and to get opportunities for natural exposure to native English speakers.

References

1. Hymes, D. 2001. On communicative competence. Linguistic

anthropology: A reader. URL : <https://www.scribd.com/doc/74833626/Dell-Hymes-on-Communicative-Competence-Pp53-73>

2. Sabri T. S. 2018. Communicative Competence in English as a Foreign Language: Its Meaning and the Pedagogical Considerations for its Development. *The Creative Launcher*, Vol. II, Issue VI, pp. 300-312.

3 Wang, Q., Carolyn D. 2010. Classroom interaction and language output. English language teaching. URL : <https://eric.ed.gov/?id=EJ1081568>

Мулик К. С.,
здобувач вищої освіти 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Подворчан А. З.,
старший викладач
кафедри українознавства та іноземних мов,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У СУЧASНИХ УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сьогодні розвиток нашої держави та розвиток її правоохоронних органів ставлять перед новою поліцією низку нових завдань та пріоритетів. Позитивний досвід закордонних країн та їх правоохоронних органів, наприклад, таких як Бельгія, Франція, доводять те, що як урахування світових тенденцій з дотримання прав людини, так і урахування внутрішніх умов розвитку країни може привести до значних успіхів у розкритті окремих видів злочинів та попередженні злочинності.

Сучасного поліцейського повинні характеризувати такі риси: 1) соціально-психологічна готовність до взаємодії та взаєморозуміння; 2) певний рівень мовної підготовки; 3) конструктивна поведінка у конфліктних та непередбачуваних ситуаціях. Діяльність поліцейського тісно пов'язана з комунікацією. Наявність у поліцейських добре розвинених комунікативних якостей та навичок є запорукою ефективної професійної діяльності, а питання мовної підготовки мають особливу важливість та постійну актуальність.

Такий науковець, як К. Карті зазначає, що як «представник владних структур країни, поліцейський, маючи певний рівень знань мови

(української, російської, англійської тощо), має змогу спілкуватися з представниками місцевих національних меншин, іноземцями, представниками інших гілок влади на будь-які теми, сприяти розв'язанню проблем, направляти осіб у відповідні відомства, агентства, організації, установи тощо» [1].

Сучасний та досить стрімкий розвиток країни та міжнародного співробітництва вимагає від поліцейських не тільки розмовного рівня володіння іноземними мовами для спілкування з іноземцями (у межах виконання функцій з охорони громадської безпеки), але й забезпечення можливості залучатися до участі в міжнародних операціях з підтримання миру й безпеки та мати вільно володіти іноземними мовами [2].

Але володіння іноземною мовою є другорядним елементом, більш пріоритетним є володіння українською мовою. На нашу думку, мовна підготовка поліцейських повинна відбуватися на всіх етапах професійної підготовки майбутніх правоохоронців. Таким чином, повинні існувати та модернізуватися умови для безперервного отримання знань.

Мовну підготовку слід розглядати як процес формування у поліцейських знань, вмінь та навичок, особистісних якостей, які необхідні для ефективного спілкування в межах виконання покладених на них обов'язків.

Важомий внесок щодо розгляду питання, пов'язаного з мовою підготовкою майбутніх фахівців правоохоронних органів, було зроблено такими вченими, як Н. Артикуца, Л. Гріднева, Т. Голововська та ін.

Вважаємо за доцільне додати, що: 1) володіння та спілкування українською мовою для поліцейського є прикладом дотримання законів України (адже, згідно ЗУ «Про забезпечення функціонування української мови як державної», згідно ст. 9 поліцейські мають володіти та застосовувати її під час виконання службових обов'язків, будучи особами начальницького, рядового, сержантського і старшинського складу Національної поліції України); 2) поліцейський є представником держави, тому він повинен вміти чітко та зрозуміло побудувати свою думку, чистою та діловою мовою; 3) процес оволодіння українською мовою поліцейським не повинен зупинятися на певному етапі, він повинен бути систематичним та протягом всього життя [3].

Процес здійснення мовної підготовки майбутніх поліцейських має бути максимально наближеним до реалій професійної діяльності. Мовні та мовленнєві вправи повинні мати змістову та процесуальну віднесеність до професійного контексту. Під час мовної підготовки поліцейських повинна бути чітка стратегія, повинні бути наявні матеріали, підручники та методичні рекомендації. Щодо самостійної підготовки, що покладається на плечі самих поліцейських, можна віднести читання творів

у різних стилях (задля поповнення словникового запасу та задля уникнення пауз при розмові, при підборі вдалого вислову).

До основних проблем, що виникають під час мовної підготовки поліцейських та можуть привести до конфліктних ситуацій, слід віднести: 1) небажання самого здобувача оволодіти певними новими знаннями; 2) невелика кількість часу, що приділено на підготовку; 3) недостатнє оснащення методичними матеріалами, застарілі підручники (які не містять в собі актуальної інформації).

Отже, на нашу думку, є доцільним організувати мовну підготовку майбутніх правоохоронців як цілеспрямований, професійно-орієнтований, неперервний, поступовий, системний процес з чітко скоординованими складовими. Організація та виконання даної підготовки повинно бути покладено на спеціально відведені дисципліни у школах, вищих навчальних закладах, курсах підвищення кваліфікації тощо.

Список використаних джерел

1. Артикула Н. В. Мова права і юридична термінологія: навч. посіб. Київ: Стилос, 2004. 277 с.
2. Закон України «Про Національну поліцію»:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
3. Про забезпечення функціонування української мови як державної. Закон України від 25.04.2019. №2704-VIII
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>.

Недашківська О. А.,
старший судовий експерт,
Житомирський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр
МВС України

ПЛЮРИЛІНГВІЗМ В УМОВАХ ТОТАЛЬНОЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА

На сучасному етапі стрімкої діджиталізації усіх галузей життєдіяльності людини, подальшої трансформації суспільства в інформаційне володіння іноземною мовою є необхідною умовою успішного працевлаштування та подальшого професійного розвитку практично кожного індивідууму, не є виключенням і така специфічна категорія, як працівники різноманітних установ у структурі МВС.

Зростання розвивального потенціалу іноземних мов у житті суспільства й окремої людини, а також наявність багатомовного і полікультурного середовища призвели до трансформації поняття

мультилінгвізм у плюрилінгвізм – здатність людей використовувати дві і більше мови для спілкування [1].

Рівень та швидкість сучасного розвитку суспільства, науки, техніки, комунікативної та соціальної складової суспільства загалом, його безумовного впливу на усі галузі людської діяльності, в тому числі на судову експертну діяльність, зумовлює потребу постійного удосконалення процесу експертного дослідження. Таке удосконалення можливе лише за умови всебічної фахової підготовки працівників експертних установ, яке здійснюватиметься за сучасними світовими стандартами та підвищення кваліфікації практикуючих судових експертів.

Однією з найважливіших складових кадрової підготовки сучасних фахівців експертної установи є мовна підготовка, яка крім володіння державною мовою, передбачає і володіння іноземними, зокрема англійською.

Тотальна діджиталізація суспільства, запровадження електронного документообігу в експертних установах МВС, використання персонального комп’ютера для виконання повсякденних завдань вимагає від судового експерта володіння англійською мовою хоча б на початковому рівні, що дасть змогу підвищити якість та швидкість виконання поставлених завдань.

У практичній діяльності судового експерта-товарознавця існує об’єктивна необхідність володіння англійською мовою, яка дає змогу ефективно, якісно та швидко виконувати поставлені перед експертом завдання.

Так, «труднощі перекладу» виникають у судового експерта ще на початковому етапі проведення експертизи – ідентифікації та класифікації об’єкта дослідження, що зумовлено великою кількістю імпортної продукції, яка реалізується та перебуває в обігу на території України.

За деякими підрахунками, об’єм лише косметичної імпортної продукції на території України сягає 92 % від загальної кількості товарів [2]. Тобто кількість іншомовних запозичень в найменуванні різноманітної імпортної продукції остаточно заводить експерта у глухий кут.

Широкий спектр товарів має запозичені назви, наприклад: праймер (від англ. prime – ґрунтовка) – це косметичний засіб для підготовування шкіри обличчя для подальшого нанесення макіяжу або підготовки нігтьової пластини для манікору, в будівництві – засіб для підготовування поверхонь для подальшої обробки, в стоматології – засіб для підготовування поверхні зуба для подальшої обробки;

повербанк (від англ. powerbank) зовнішній акумулятор (акумуляторна батарея) – пристрій для багаторазової підзарядки мобільного пристрою (телефона, смартфона, планшетного комп’ютера) за відсутності джерела змінного струму;

гаджет (від англ. gadget – штука, пристрій) – невеликий пристрій, призначений для полегшення тавdosконалення життя людини;

сабвуфер (від англ. subwoofer) – акустична система, яка відтворює звуки найнижчих частот звукового діапазону;

смартфон (від англ. smartphone – розумний телефон) – мобільний телефон, який доповнено функціональністю кишенькового персонального комп’ютера [3].

У такій ситуації другим етапом є дослідження документації та маркування продукту, оскільки тільки маркування є основою вихідної інформації про продукт, що у свою чергу вимагає знання англійської мови для достовірної та якісної ідентифікації об’єкта для подальшого виконання поставленого перед експертом завдання.

Таким чином, практична робота судового експерта в умовах сучасності вимагає володіння англійською мовою хоча б на початковому рівні з метою забезпечення якості виконання експертиз, оптимізації робочого часу, підвищення загального рівня підготовки судового експерта, забезпечення безперешкодного міжнародного обміну досвідом в галузі, що можливо досягти шляхом матеріального заохочення працівників, можливості кар’єрного росту, бонусної системи стимулювання, впроваджуючи новітні інтерактивні методи вивчення іноземної мови, використовуючи можливості віртуального освітнього середовища, орієнтованого на підвищення мовної комунікативної компетентності.

Список використаних джерел

1. Европейская хартия плюрилингвизма. URL: https://www.observatoireplurilinguisme.eu/images/Charte/Charteplurilinguisme_ruV2.13.pdf (дата звернення: 18.04.2020).
2. Байца Р. І., Кордіяка Ю.М. Актуальні проблеми та перспективи розвитку косметичної галузі. Вісник Національного університету «Львівська політехніка», 2015, № 821. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/31203/1/09-44-49.pdf> (дата звернення: 17.04.2020).
3. Онлайн-словарь для 28 языков. URL: <https://www.babla.ru/английский-русский/> (дата звернення: 18.04.2020).

Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПІЗНАВАННЯ БРЕХНІ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Розпізнавання брехні є традиційним напрямком психологічних досліджень. Довгий час науковців цікавила одна зі сторін спілкування – комунікант (брехун) та його особистісні властивості, які вивчалися в межах трьох підходів: 1) дослідження міміки та невербальних засобів спілкування; 2) вивчення мовлення; 3) реєстрація психофізіологічних параметрів організму за допомогою спеціального високочутливого обладнання. Проте, з початку ХХІ ст. спостерігається переорієнтація вектору наукових досліджень з пошуку ознак брехні на вивчення особливостей іншої сторони спілкування – реципієнта («розпізнавача» брехні). І хоча узагальнюючі дослідження у цій сфері носять пессимістичний характер, адже знайдено відносно мало корелятів, пов’язаних з успішністю розпізнавання брехні, властивості реципієнтів, які проявляються у різних ситуаціях спілкування, досі представляють великий науковий інтерес.

До «класичних» досліджень, котрі враховують як властивості реципієнтів, так і ситуацію взаємодії, можна віднести експериментальні плани, що моделюють кілька варіантів комунікації і порівнюють успішність розпізнавання брехні між ними. Наприклад, дуже часто вивчалися особливості розпізнавання брехні: 1) коли реципієнти бачили і чули співрозмовника, 2) чули тільки його голос, або 3) розпізнавали брехню виключно за відео без звуку [2]. Інший популярний варіант досліджень: 1) коли реципієнти могли спілкуватися з комунікантом безпосередньо, 2) стояли поряд з людиною, котра проводила допит, або 3) знаходилися в іншій кімнаті, спостерігаючи за допитом крізь скло (чи монітор) [1]. Декілька досліджень були присвячені вивченю перешкод та часової затримки при розпізнаванні брехні через програми он-лайн переписки та відеодзвінки [3]. І хоча проведені дослідження носять більшою мірою спорадичний характер, було встановлено, наприклад, що безпосередній допит особи знижує рівень розпізнавання брехні, бо реципієнт повинен відволікатися на формулювання питань, а це знижує рівень концентрації уваги; розпізнавання брехні за письмовим текстом у чат-переписках менш успішне у порівнянні з відеодзвінками,

коли є можливість ставити уточнюючі питання; щодо експериментальних планів з розпізнавання брехні за мімікою, голосом, або за мімікою та голосом, результати досліджень суттєво розходяться.

У зв'язку з цим інтерес представляють дослідження з розпізнавання брехні, засновані як на певних особистісних властивостях комуніканта, так і на їхніх проявах у різних ситуаціях взаємодії. Зокрема, у часи глобалізації і посилення міжнародних зв'язків важливо зрозуміти, на скільки успішно реципієнт здатен розрізняти повідомлення з правдивими і дезінформаційними інтенціями, що транслюються знайомою та малознайомою для нього мовами.

У пілотажному дослідженні взяли участь 22 особи – співробітники патрульної поліції віком від 25 до 38 років і досвідом роботи у правоохоронних органах від 2 до 16 років. Досліджуваним пропонувалося переглянути 20 відеозаписів (10 знайомими їм російською та українською мовами, 10 – малознайомою англійською). Для того, щоби розпізнавання іноземною мовою не перетворювалося на випадкове вгадування за мімікою та жестами, автор дослідження пояснював реципієнту загальний контекст виступу. Особи на відео розповідали історію зі свого життя (правду або брехню), а реципієнти мали розпізнати загальну інтенцію повідомлення.

За результатами дослідження (рис. 1) співробітники патрульної поліції розпізнають брехню як іноземною, так і знайомою мовою на рівні випадкового вгадування (що цілком співвідноситься з результатами зарубіжних досліджень [2]). Цікаво також відмітити, що реципієнти не відрізняються за рівнем розпізнаванням іноземних та знайомих повідомлень в цілому ($t=0,2$; $p>0,05$), а також правдивих виступів знайомою та малознайомою мовами ($t=1,1$; $p>0,05$), проте існують розбіжності за рівнем розпізнавання брехні ($t=2,1$; $p\leq0,05$). Це означає, що повідомлення іноземною мовою призводять до більш упередженого ставлення з боку поліції, у той час, як виступи рідною мовою навпаки – викликають довіру.

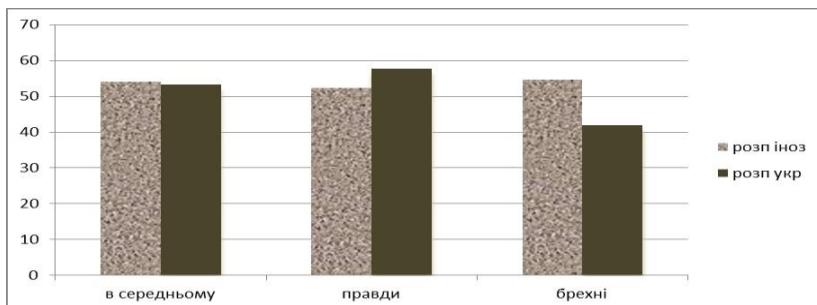

Рис. 1. Успішність розпізнавання правди, брехні та повідомлень в цілому, %.

Висновок. Розпізнавання брехні – важлива і актуальна задача, успішність вирішення якої залежить як від особистісних властивостей комуніканта, так і від особливостей реципієнта та ситуації взаємодії. За результатами пілотажного дослідження співробітники патрульної поліції демонструють статистично значимо вищий рівень недовіри до повідомлень малознайомою їм мовою, що варто враховувати при допиті іноземців, а також, можливо, при проведенні занять із толерантності та недискримінації на курсах підвищення кваліфікації.

Список використаних джерел

- Ekman P. Who can catch a liar? *American psychology*. 1991. № 9. P. 913–920.
- Law M. It's the deceiver, not the receiver: No individual differences when detecting deception in a foreign and a native language. *PlosOne*. 2019. № 13 (5). doi.org/10.1371/journal.pone.0196384
- Masip J. Defining deception. *Anales de psicología*. 2004. №1. P. 147–171.

Novikova A. G.,
 Dnepropetrovsk State University of
 Internal Affairs
Scientific adviser: Kashyrina I. O.,
 Senior lecturer of the Dnepropetrovsk State
 University of Internal Affairs

ROLE PLAYING AS A TOOL FOR IMPROVEMENT OF COGNITIVE ACTIVITY

In our present life foreign language is an integral part of daily life and professional area. Foreign languages are taught in all higher educational organizations. Nowadays tutors try to find and implement the most effective

and interesting methods of teaching English. In the process of studying foreign languages students should increase their cognitive, communication, speech and cultural skills. There are different approaches for teaching English to students in order this studying to be interesting, motivating and effective. The purpose of this thesis is to identify ways of organizing gaming activities in higher education.

Various ways of organizing game activities, the performance of students' educational achievements will be greatly increased. It is necessary to identify the following issues:

to reveal the meaning and content of the concept of "game" in the educational process;

to study the state of the problem of using games in practice, to allocate ways of the organization of game activity at university;

to check the effectiveness of the use of selected methods of play activities in the educational process.

Nowadays, many students do not want to study, for this purpose the teachers have to come up with games for lessons, so that it will be more interesting and motivating. Since childhood, we have been playing lessons in elementary school. When the teacher uses the elements of the game in the classroom, it creates a friendly atmosphere, cheerful mood, the desire to learn. When planning a class, the teacher should keep in mind all the students, choose games that would be interesting and understandable. The game is formed by many features of the student's personality. The play produces agility, endurance, activity. [4, p. 10-16]. The game is a school of communication of any student.

Role playing at the university is the first thing of all didactic, should attract students' unstable attention to the material of the class, give new knowledge, make them think hard. In the very games student's communication and interaction with the team begins, and this gives the opportunity to get to know each other better. In the course of the role playing, students have a habit of focusing, working thoughtfully, independently, developing attention and memory [2, p. 5-16]. The game stimulates cognitive interest. Pedagogical stimulation and motivation of students' learning activities include the formation of cognitive interest, which is a selective orientation of the individual, who is turned into the sphere of cognition, subject knowledge acquisition. It is an interest in deep, conscious knowledge. The cognitive interest is multifaceted, so it can act as an external stimulus to the process of assimilation, as a means of activating this process; be as a motive for cognition, confronting and interacting with other motives.

The main purpose of teaching a foreign language is to form students' communicative competence, the basis of which is the communication skills formed on the basis of linguistic knowledge and skills. During foreign language lessons, we introduce personally oriented communication, to create by all means a positive emotional atmosphere of spiritual enrichment, enabling each student to experience himself in different types of creativity. [1, p.222]. This is facilitated by the active forms of work, the technology of interactive learning, the essence of which is that the learning process takes place under the condition of continuous, active interaction of all students. To conduct a modern foreign language lesson with the use of interactive learning technologies means to create such comfortable learning conditions in which each student will feel successful, intellectual ability, will learn to be democratic, to communicate with other people, to think critically.

Therefore, it is recommended to include role playing games as additional developmental exercises during the lesson: physical minutes, relaxation minutes and more. They contribute to the development of the child's mental processes; develop focus, attention, perseverance, cognitive abilities, memory and intelligence. In turn, well-developed mental processes will promote the development of cognitive interest and mobilization. [3, p. 10-12]. The game activity has such specific features as unproductive character, presence of imaginary situation, communicativeness, emotionality. Necessary elements of the imaginary situation are the role with the inherent rules of the game action. The presence of roles in the game determines the role communication of students. Play is a creative activity, a way of free use of the knowledge acquired by students, their understanding.

References

1. Artemov V.A. Psychology of teaching foreign languages: Textbook. allowance. M.: Education, 1983. 222 p.
2. Vygotsky L.S. The game and its role in the psychological development of the child. *Questions of Psychology*. 1966. No. 6. P. 5-16.
3. Dianova E.M., Kostina L.T. Role play in teaching a foreign language. *Foreign languages at school*. 1988. No. 3. S. 12-16
4. Diment L.G. Organization of games in the lesson. *Foreign languages at school*. 1987. No. 3. S.10-16.

Падалка А. В.,
студентка юридичного факультету,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ
Науковий керівник: Каширіна І. О.,
старший викладач
юридичного факультету,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ІНШОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ

В наш час в умовах сучасного суспільства, широко набуває популярності долучення до вивчення іноземної мови серед студентів. Можна зазначити, що зараз студенти прагнуть до знань, до вдосконалення себе, та хочуть презентувати себе світові у найвигіднішому амплуа, як високо кваліфікованих фахівців міжнародного рівня. Звісно, для цього майбутні фахівці повинні докласти чималих зусиль, та почати перш за все, саме з вивчення іноземної мови. Саме вдосконалення усного мовлення є дуже ефективним способом покращення навичок та знань з тої чи іншої іноземної мови. У процесі вивчення іноземної мови студентами юридичних спеціальностей немовних закладів освіти дуже важливо, щоб студенти мали розуміння важливості знання іноземної мови, мали чітку мотивацію до її вивчення та професійного оволодіння.

Перш за все, в студента повинна з'явитися наснага займатися цією справою. Важливим підґрунтам до вивчення мови є освоєння граматики, бо від цього залежить саме правильність висловлювання своїх думок в спілкуванні з носіями мови. Як показує практика, студентам цікавіше вивчати мову, коли це є у вигляді гри та коли до кожної теми при вивченні можна підійти креативно, наприклад, зняти якесь відео, де буде відкрита усна розмова або ж навпаки слухати цікаві пізнавальні відео, посібники, або ж медійні файли, запам'ятати щось нове, та це нове використовувати вже в розмові.

Використання різноманітних дидактичних рольових ігор є дуже дієвим способом навчання іноземної мови. Комунікативні навички грають дуже важливу роль для майбутнього фахівця юридичних спеціальностей. Саме їх підвищенню має бути приділена велика увага під час вивчення іноземної мови. На заняттях можна грати у рольові ігри, які охоплюють різні теми спілкування. Рольові ігри є засобом підвищення іншомовного мовлення у студентів-юристів. Наприклад,

серед таких ігор можуть бути наступні варіанти: використання карток для розвитку усного мовлення, пояснення слів за допомогою їхніх дефініцій, діалогічне або монологічне мовлення на ту чи іншу тему, розробка презентацій та усна доповідь відповідно до тематики, гра у асоціації, під час якої студенти можуть розвивати когнітивну та мовну компетенції.

Іншим важливим аспектом для розвитку усного мовлення є читання текстів іноземною мовою, що дає можливість студентам навчитись більш правильно вимовляти слова та звісно ж поповнювати свій словниковий запас. Також доволі актуальним методом в навчанні є аудіювання, завдяки якому можна зрозуміти, наскільки студент орієнтується в тій чи іншій темі. Це також дає можливість виправляти помилки при розмові, а студент, в свою чергу, практикує свої комунікативні навички та поповнює вокабулярій, розширяє своє мислення, розуміння іншої мови та її сприймання на слух.

Отже, можна сказати, що треба приділяти багато уваги в навчанні студентів саме розвитку усного мовлення іноземною мовою, та дуже гарною практикою було б спілкування саме з носіями іншої мови, це б покращило рівень сприйняття в студентів усного мовлення. В умовах неможливості проведення занять з носіями мови, ефективним методом є застосування вище зазначених методів навчання іншомовного усного мовлення для студентів юридичних спеціальностей. Йдучи шляхом виконання таких завдань та розвитку комунікативної компетенції майбутній фахівець того чи іншого напрямку юриспруденції матиме змогу вийти на інтернаціональний рівень та бути затребуваним спеціалістом.

Подворчан А. З.,
старший викладач кафедри
українознавства та іноземних мов
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У СУЧASНИХ УМОВАХ

Соціально-економічні процеси, які сьогодні стрімко відбуваються в українському суспільстві, позначилися і на мовних явищах. Помітним проявом змін стало стрімке входження в мовний ужиток багатьох запозичених іноземних слів і виразів, що відображають нові життєві реалії. Захоплення іноземною лексикою, не завжди виправдане, викликає справедливі критичні зауваження не

тільки філологів та діячів культури, а й переважної більшості науковців.

У той же час можемо виділити і деякі позитивні тенденції в мовній практиці: в останні десятиліття відроджується інтерес до риторики, динамічно розвивається її практичне спрямування, пов'язане з вивченням мовного впливу в ході службової діяльності правника. Дослідники відзначають появу багатьох нових мовних жанрів в усній публічній промові, прояв мовної розкутості представників найрізноманітніших соціальних груп населення.

При цьому в ситуації широкої мовленнєвої творчості кризові явища у мовній культурі майбутніх правоохоронців стали ще більш відчутнішими. При різкому падінні рівня володіння правильною, грамотною мовою мало кого з правоохоронців бентежить сам факт невміння і небажання говорити красиво, точно, поважаючи співрозмовника і дотримуючись прийнятих в суспільстві норм мовного етикету. Відсутність етичних вимог до мови є небезпечним проявом кризи мовної культури.

Проблема формування мовленнєвої культури стоїть в одному ряду з фундаментальними проблемами педагогіки. Розуміння того, що мова є одним з головних інструментів розвитку особистості, призводить до пошуку ефективних підходів у викладанні, у тому числі і для категорії майбутніх правоохоронців, на яку раніше педагогічна діяльність з формування мовленнєвої культури не поширювалася. Від констатації критичного падіння рівня мовної культури і справедливих тверджень про соціально-культурне значення мови в житті курсанта необхідно переходити до виховання мовної культури у лавах Національної поліції. Педагогічну діяльність, спрямовану на цю категорію здобувачів вищої освіти, об'єднує розуміння того, що сьогодні прийшов час виховувати особистість, яка вміє говорити, думати і діяти у відповідності зі своїми переконаннями.

Поняття «мовна підготовка» містить у собі такі компоненти, як особистісно-орієнтоване навчання, активізація процесу навчання, іншомовна мовленнєва підготовка, мотивація до вдосконалення у мовній діяльності, до вивчення мов, а також формування комунікативної компетенції.

Концепція особистісно-орієнтованої педагогіки (Алексєєв М., Коробченко А., Павлова Л., Якиманська І.) дозволяє розглядати проблему формування мовної культури курсантів у контексті здобуття вищої освіти. Становлення особистості курсанта на основі розширення мовного досвіду, знань, умінь і навичок у рідній мові є досить актуальним освітнім завданням. Рівень розвитку психолого-

педагогічних наук, а також інтеграційні процеси всередині самої філології дозволяють ставити перед педагогікою завдання становлення в процесі навчання у вищому навчальному закладі юридичного спрямування не егоїстичного споживача культури, а особистості, яка вільно і самостійно визначає свій розвиток у цілому, ціннісні орієнтири у формуванні мовної культури, зокрема.

Ситуація з формуванням мовної культури в суспільстві в цілому і вищих навчальних закладах юридичного спрямування зокрема, здається критичною. Сьогодні ми змушені визнати: низький рівень мовленнєвих умінь і навичок курсантів неминуче знижує й інтелектуальні можливості здобувачів вищої освіти, а в підсумку позначається на рівні професійної освіти. Мова впливає на досвід особистості, її поведінку, культуру. Усі сфери життєдіяльності людини, її успішність значною мірою залежить від того, в якому мовному середовищі проходить життя людини, як вона освоїла рідну мову.

Однією із складових частин державної мовної політики є підвищення рівня мовної культури курсантів у системі вузівської підготовки. Важливість завдань, що стоять перед вищою школою, надає більшої актуальності підготовці майбутніх фахівців, що володіють високим рівнем мовної, мовленнєвої комунікативної компетенції. У числі вимог щодо обов'язкового мінімуму змісту та рівня підготовки майбутніх правоохоронців визначені наступні: здатність в письмовій та усній мові правильно (логічно) оформити результати роботи; володіння методами редактування інформації та інші.

Цілі формування мовленнєвої культури у своїй сукупності відображають вимоги, що пред'являються до фахівця-юриста завтрашнього дня: від професійної компетентності і потреби в самоосвіті до розвитку необхідного мислення. Досягнення такої інтегрованої мети можливе при певних організаційно-педагогічних умовах, вироблення технології навчання, побудованої на принципах особистісно-орієнтованої педагогіки.

Список використаних джерел

1. Алексєєв М.О. Особистісно-орієнтоване навчання в школі. Ростов-на-Дону, Фенікс, 2006. 332 с.
2. Закон України «Про Національну поліцію» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25.04.2019 № 2704-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

4. Коробченко А.А. Проблеми особистісно-орієнтованого навчання у вищих навчальних закладах. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки.* № 4. Бердянськ: БДПУ, 2005. 210 с.
5. Павлова Л. Психологічне супроводження особистісно орієнтованого навчання. *Управління освітою.* 2007. №3. С. 16-18.
6. Пехота О.М. Особистісно орієнтована освіта і технології. *Наукові праці МФ НаУКМА.* Т. VII. Миколаїв. 2000. С. 26-28.
7. Якиманська І.С. Технологія особистісно-орієнтованого навчання в сучасній школі [текст]. Москва, 2000.176 с.

Полоз А. М.,

курсант III курсу

факультету економіко-правової безпеки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Санакоєв Д. Б.,

кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри фінансово-
економічної безпеки
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ МЕТОДИКИ ТА ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПРАВООХОРОНЦІВ ТА ЮРИСТІВ

Сьогодні, як і раніше, цінується володіння іноземними мовами. Проте, справа стосується не тільки престижу і самовдосконалення, а й кар'єрних перспектив. Споглядаючи сучасну ситуацію у світі ми можемо констатувати, що англійська мова була і залишається найбільш популярною та розповсюдженою мовою у цивілізованому світі. Цією мовою ведуться бізнесові відносини, здійснюється торгівля на світовому ринку, встановлюються міжнародні відносини. Більшість неангломовних країн, зокрема європейських, визначають вивчення англійської мови як життєво необхідний фактор. Україна не є винятком.

Сьогодні відбуваються євроінтеграційні процеси для України. Однією із важливих умов прийняття України до Європейського Союзу є визначення важливості англійської мови. В Європі всі справи ведуться або ж двома мовами, або ж тільки англійською. Сфера юриспруденції та правоохоронних органів не є винятком. Європейський Союз вимагає від України, щоб усі працівники на

державних посадах, у тому числі і представники закону, знали англійську мову на досить високому рівні [1]. Проте, слід зазначати Микола Якимчук у своїй праці «Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та сектору безпеки», що вивчення англійської мови це одна справа, зовсім інша справа – це вивчення націленої юридичної англійської. Складність цього полягає в особливості самої юридичної мови: велика кількість термінології, своя пунктуація, порядок слів, стиль написання документів, тощо [4].

Наталя Дем'яненко у статті «Сучасні підходи у вивченні іноземних мов у системі підготовки кадрів для Служби безпеки України» [2, с.51-52] описує ефективні методи викладання юридичної англійської мови. Вони пов'язані на ефективному поєднанні розвитку навичок говоріння, аудіювання, письма та читання. Перш за все, потрібно підтримувати цікавість студентів до вивчення англійської мови й постійно нагадувати, навіщо це потрібно та які позитивні результати це дасть. Коли студенти зацікавлені у цьому, тоді вони проявляють активність і завзятість на заняттях. Це є запорукою успіху. Для розвитку навичок читання, потрібно пропонувати студентам цікаві їм статті або літературу. Проте, необхідно не забувати про спеціалізований напрям – юридичний.

Для розвитку сприйняття мови на слух доцільним є часто вмикати студентам записи мовлення носіїв і пропонувати різні завдання, які покращили б їхне сприйняття іноземної мови. Такими завданнями можуть бути тести по тексту, відповіді на питання, задані в запису, або ж переклад. Для розвитку не тільки сприйняття мови, а й розмовних навичок, потрібно постійно говорити зі студентами англійською. Ставити їм відкриті питання, давати завдання про підготовку вдома коротких виступів, тощо. Ефективною можливістю може стати зустріч і розмова з носієм англійської. Для покращення навичок письма, студенти мають багато писати і паралельно вивчати граматику. Адже якщо у мовленні десь промайне помилка, її можуть не почути, а на письмі все задокументовано.

В Україні юридична англійська викладається в університетах, які готують майбутніх юристів, суддів та представників правоохоронних органів. Також юридичну англійську мову можна вивчити на спеціальних курсах. Особливо це буде корисно досвідченим працівникам, які вже давно закінчили навчальний заклад [3, с.167]. Хоч рівень викладання потребує удосконалення, ми все ще маємо багато спеціалістів, які здатні зацікавити й навчити студентів.

Отже, англійська мова зараз дуже важлива в усіх сферах життя. Юридична англійська – це набагато складніша для вивчення мова

через свої лексичні та граматичні особливості. Зважаючи на сучасні стосунки України з Європою, ми повинні слідувати європейським стандартам і вчити англійську. Попри брак спеціалістів, в Україні існує досить сильна навчальна база. Тому залишається заохочити студентів.

Список використаних джерел

1. Урядовий портал, освітня кампанія "Україна заговорить англійською!". 2017. <https://www.kmu.gov.ua/news/250248128>.
2. Дем'яненко Н.Б. Сучасні підходи у вивченні іноземних мов у системі підготовки кадрів для Служби безпеки України. - матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. К.: Національна академія прокуратури України, 2017. 176 с.
3. Англійська мова для юристів: навч. посіб. / Н.В. Рибіна, Н.С. Кошіль, Л.В. Собчук. Тернопіль: ТНЕУ. «Економічна думка», 2015. 220 с.
4. Мова права і юридична термінологія: Навчальний посібник. 2-ге вид., змін, і доп. К.: Стилос, 2004. 277 с.

Романов І. І.,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

ЗМІСТ ТА РОЛЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Інтеграція нашої держави в європейський простір посилює необхідність ефективного вивчення іноземних мов. Прагнення до європейського рівня навчання зумовлює необхідність відповідати певним критеріям, що властиві цьому рівню. В першу чергу, постає необхідність вивчення та достатнього володіння іноземною мовою. Вивчення іноземної мови має ряд завдань, але найголовніше, яке постає перед суб'єктами навчання – це оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю (ІКК), тобто оволодіння певними знаннями, навичками та вміннями в усній та писемній формах. ІКК поділяється на 2 складники:

- ◆ мовний, який включає в себе лексику, граматику, фонетику, техніку читання та техніку письма;
- ◆ мовленнєвий, який включає в себе аудіювання, говоріння, читання та письмо.

Усі ці компоненти повинні вивчатись як одне ціле, один компонент повинен підкріплювати інший.

Але, одного знання іноземної мови мало для того, щоб спілкуватися з іноземцями, оскільки в них інша культура, менталітет, традиції, а отже, треба формувати лінгвосоціокультурну компетентність (ЛСК) – здатність та готовність людини до іншомовного міжкультурного спілкування [1]. Для того, щоб адекватно та правильно розуміти іноземця, недостатньо знати лише іноземну мову, треба ще знати і культурне підґрунтя. Саме культурні розбіжності зумовлюють великі труднощі у розумінні цінностей, традицій, правил поведінки, ритуалів, жартів, притаманних країні-носію мови. Таким чином, незнання, неврахування чи некоректна інтерпретація цих цінностей можуть спричинити культурні бар'єри, а іноді й конфлікти. Тому, для того щоб спілкування було успішним, необхідно планомірно формувати ЛСК у курсантів / студентів.

Слід нагадати, що ЛСК складається з трьох компонентів:
соціолінгвістичного;
соціокультурного;
соціального[2].

Кожен із цих компонентів має свої особливості та характеристики. Ми же хочемо більш детально розглянути соціокультурний компонент.

Соціокультурна компетентність – це здатність особистості набувати різноманітних культурологічних, лінгвокраїнознавчих, соціокультурних і міжкультурних знань і користуватись ними для досягнення своїх цілей в іншомовному спілкуванні [1]. Одним із компонентів цієї компетентності можемо назвати знання про країну-носія мови. Сюди можна віднести знання про:

- а) *історико-культурний фон*: становлення та розвиток країни, історичні події, клімат країни та географію;
- б) *соціокультурний фон*: права, свободи, обов'язки громадян, устрій країни, політична система, економіка, наука, мистецтво, релігія, освіта, техніка, виробництво;
- в) *етнокультурний фон*: духовні цінності народу, свята, обряди, традиції, звичаї, національні страви, склад розуму;
- г) *семіотичний фон*: символи та знаки, якими користуються носії мови, різні позначки. Ці знання потрібні для правильного їх використання під час спілкування з представниками іншомовної культури та для правильної інтерпретації цих понять [2].

Важливими є знання тем для обговорень та дискусій. Важливість знань “безпечних” та “небезпечних” тем для спілкування є

беззаперечною. До “безпечних тем” можна віднести бесіди про спорт, погоду, мистецтво, концерти, розваги, книги та інші теми, які не є предметом для суперечок обох співрозмовників. З іншого боку, теми, які не треба піднімати під час спілкування з іноземцями, це “достатки”, “релігія”, “проблеми в житті”, “політична ситуація”.

Отже, можемо зрозуміти, що важливість соціокультурних та культурологічних знань є не менш значущою, аніж знання власне іноземної мови. Значущість соціокультурної компетентності простежується і на державному рівні, коли працівники правоохоронних органів нашої держави співпрацюють з іноземними колегами з питань фаху й відповідно повинні розуміти ті чи інші особливості культури, звичаїв та етики; але й на нижчих рівнях, зокрема, коли наші правоохоронці реагують на звернення громадян інших держав, які перебувають на території України.

Список використаних джерел

1. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за ред. Ніколаєвої С.Ю. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студентів мовних спец.о.в. – кваліф. рівня “магістр”], за ред. Ніколаєвої С.Ю. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.
3. Смірнова Л.Л. Методичні аспекти формування соціокультурної компетентності майбутнього учителя іноземної мови. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки:* зб.наук.праць. Вип.104(2). Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2012. С.410-416.
4. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К.: Академія, 2010. 312с.

Romaniuk O. M.,

Lecturer at the Department of Foreign Languages and Culture of Professional Speech,
Lviv State University of Internal Affairs

DEVELOPMENT OF DIALOGICAL SPEECH IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

An integral part of the professional training of future law enforcement officers and lawyers is foreign language learning. In today's

context of intense international contacts, foreign language becomes an important means of generalizing knowledge of reality and intercultural communication. That is why teaching a foreign language in the course of future professional activity is a teacher's priority.

In the curriculum of the discipline "Foreign Language for Specific Purposes" it is indicated that the development of communicative competence takes place in accordance with students' ability to learn, their subject knowledge and previous experience, and is carried out within the context of learning and specialization. Taking into account the above mentioned, one of the main tasks of foreign language teacher is to choose the learning material according to the level of knowledge of students.

The purpose of a foreign language as a subject is to master students' ability to communicate in the language they are learning. This skill implies the ability to form communicative competence. The training should be oriented towards achieving a proper level of foreign language that will allow students to use it in direct oral communication with native speakers. Therefore, foreign language teaching involves using the language as a tool in future professional activity of students.

Language communication is carried out in the form of oral dialogical and monologue speech. Both forms of speech (dialogue and monologue) have distinctive features and differences. It should be noted that oral language learning should be started with the development of monologue skills, and then moving to the development of dialogical speech. A. Miroshnichenko defines dialogical speech as a process of speech interaction of two or more participants of communication [1, p. 10]. Therefore, within the speech act, every participant alternately acts as a listener and as a speaker. Formation of students' dialogical language skills means that they develop a number of skills that allow them to perform the communicative task under the typical conditions of communication. Exchange of remarks is accompanied by mutual understanding; it provides good listening and speaking skills that are needed for the interlocutors and speech activity. Students need to develop the ability to initiate a dialogue, respond to the interlocutor in order to continue the conversation.

The textbooks, handouts and workbooks contribute to the development of the students' thinking as well as their communication skills engaging them in an active creative process of communication and interaction with each other. There are certain difficulties in mastering the students' dialogue, which are related to its non-predictability. It is impossible to plan the dialogue in advance, since the speech behavior of each participant is largely determined by the partner's speech behavior.

The individual approach should be used in foreign language teaching. Information about the students, their interests, characters, experience, and relationships in the group will definitely help the teacher to interact with the group and to get the result. The task of the teacher is to involve the students not only in the dialogue, but also in the fulfillment of other communicative tasks, namely discussion [10, p.18].

To sum up, dialogue is the interaction of the subjects of the learning process, which can be developed in different directions. It should be noted, that during dialogical speech training in the process of foreign language learning students show their creative personality, improve their communication and organizational abilities.

References

1. Мирошніченко А. Л. Навчання усного мовлення / А. Л. Мирошніченко // Українська мова та література. 2004. № 31. С. 9–13.
2. Скалкин В. Л. Обучение диалогической речи / В. Л. Скалкин. К. : Радянська школа, 1989. 158 с.

Рудницька К. С.,
курсант взводу ФЕПБ 842

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,
викладач кафедри гуманітарних
дисциплін та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Система вищої освіти України суттєво змінюється відповідно з обов'язанням, які взяв на себе уряд нашої держави, вступаючи на шлях євроінтеграції. Серед наслідків цього реформування можна зазначити, зокрема методологічні нововведення при викладанні та вивченні іноземних мов у закладах вищої освіти.

Не викликає сумніву той факт, що вивчення іноземних мов було та залишається однією з головних складових процесу становлення справжнього фахівця. У цьому аспекті вартою уваги є нова європейська мовна політика, спрямована на впровадження багатомовності серед випускників вищих шкіл.

У сучасних умовах розвитку та реформування вітчизняної сфери охорони правопорядку проблема створення більш досконалої системи відбору кадрів набуває значної актуальності. Одним із напрямків її розв'язання можна назвати курс на формування нових психологічних навичок у працівників правоохоронних органів, починаючи від патрульних поліцейських, і закінчуючи керівним складом [1, с. 85].

Сучасний етап історії української поліції відкрив в її формуванні новий розділ, а саме – міжнародне співробітництво у різних сферах функціонування держави, зокрема й при підготовці високопрофесійних кадрів. Продовжуючи та вдосконалюючи міжнародне співробітництво з різними країнами, керівний апарат Національної поліції визначає такі шляхи підготовки кадрів:

створення можливостей і нових умов щодо застосування європейського досвіду в галузі професійної підготовки кадрів, включаючи поглиблена вивчення іноземних мов;

повне вдосконалення освітнього процесу, зокрема новий рівень вивчення іноземних мов;

здійснення новітніх наукових досліджень щодо питань розвитку правоохоронної діяльності та сучасних методів боротьби з інтернаціональною злочинністю.

Під час виконання своїх службових повноважень працівник поліції вступає в діалог не з одним десятком людей, тому задля уникнення більшості конфліктних ситуацій, або задля найбільш ефективного їх вирішення, поліцейський має обов'язково дотримуватися культурних норм професійного мовлення. І в цьому аспекті важливим є виділення такого елементу, як *знання іноземної мови*. Адже знаючи її, поліцейський може з легкістю спілкуватися з громадянами інших держав, які порушують чинне законодавство України, або які опинилися в біді і потребують професійної допомоги.

На сьогоднішній день Україна є туристичною країною, тому на працівника поліції покладається обов'язок захищати права та свободи не лише громадян нашої держави, а й іноземців. Іноземець при виникненні у нього проблемних питань повинен звернутися до українського поліцейського та отримати висококваліфіковану допомогу, і володіння іноземною мовою в даному випадку є просто необхідним елементом. Саме тому зараз урядом та Міністерством внутрішніх справ розробляються нові методологічні шляхи вивчення іноземної мови як для діючих працівників правоохоронних органів, так і для курсантів на етапі навчання в закладах вищої освіти.

Підсумовуючи, можна сказати, що знання іноземної мови не тільки значно підвищить статус поліцейського, його самооцінку та професійну компетентність, а й дозволить налагодити більш довірливі стосунки у процесі комунікації з іноземними туристами, що також сприятиме формуванню позитивного іміджу нашої держави [2, с. 136].

Таким чином, розмірковуючи над питанням: «Чи варто українським поліцейським вивчати іноземну мову?», із урахуванням усіх вищезазначених аргументів, відповідь вбачається беззаперечною: «Звісно так!». Проте важливо, щоби іншомовна підготовка фахівців продовжувала розвиватися в нашій країні і знайшла підтримку у керівництва структури правоохоронних органів. Адже вміння спілкуватися іноземною мовою, в тому числі, і для співробітника поліції, є на сьогоднішній день своєрідним вікном у світ, що сприяє досягненню поставлених цілей за допомогою нових здібностей та навичок.

Список використаних джерел

1. Іванський Р.Д. Формування національно-мовної особистості – основна мета викладання мовних дисциплін у вищих навчальних закладах МВС України. *Мова і культура нації*. Збірник наукових праць. Львів, 2001. С.84-86.
2. Крашенінікова Т.В., Поповський А.М., Руколянська Н.В. Українська мова (за професійним спрямуванням): Навчальний посібник. Модульний курс. Дніпропетровськ: Середняк Т.К., 2015. 330 с.

Saroyan R. M.,

a cadet of Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Ponomaryova V. R.,

a cadet of Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Scientific advisor: Bolkarova O. V.,

Senior Lecturer of the Department
of Ukrainian Studies and Foreign Languages,
Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS IN THE NEW CONDITIONS OF PROFESSIONAL ACTIVITY

The current trends in Ukraine's formation and the development of its law enforcement agencies set new priorities and tasks for the new police.

Bringing Ukraine's police to the best of world standards should be carried out both taking into account global trends in human rights compliance and taking into account the internal conditions of the country's development. The best practices of law enforcement in many European countries, such as France, show that the socio-service nature of police activity, working for the people and with it, can lead to significant successes in detecting certain types of crime and preventing crime.

Based on the analysis of literature on the subject, we determine that the modern police officer should be distinguished: social and psychological readiness for interaction and understanding, a certain level of language training and constructive behavior in conflict situations.

It is known that the activities of police officers are communicative. The acquisition of certain communicative qualities and skills by law enforcement officers is to a large extent the key to effective professional activity, and the issues of language (foreign language) training becomes extremely relevant. As practice shows, the realities of modern policing require that police officer not only have a rudimentary command of foreign languages to communicate with foreigners within the framework of public safety functions, but also a rapid exit of the country's law enforcement agencies into the international arena. Ukrainian police may be sent to international organizations, involved in the training of law enforcement and security personnel in foreign languages, participate in international peacekeeping and security operations and be fluent in foreign languages [1].

Good knowledge of both the language and non-verbal communication, knowledge of certain local realities is the key to successful communication and usually timely assistance and hot pursuit of crimes. Similar knowledge is formed in future law enforcement officers when learning a foreign language at different stages of vocational training: primary, in higher education institutions with specific conditions of education, postgraduate education and job training [1, p. 3].

In our opinion, language (foreign language) training should take place at all stages of the professional training of law enforcement officers. This should create conditions for lifelong learning. The differences are only in the levels of ownership (from introductory during primary preparation to autonomous or competent at the postgraduate stage).

Unfortunately, the level of command of foreign law enforcement officers is still quite low, and their language (foreign) training needs considerable improvement.

The practice of teaching foreign languages to future law enforcement officers indicates that there are some contradictions in the process of learning: between the content of the subject foreign language in vocational

education institutions and the professional needs of law enforcement officers; between the language training process and the realities of daily policing; between a certain “non-system” of linguistic (foreign) training of future law enforcement officers and the possibility of continuous linguistic (foreign) training.

The content of training should be analyzed in strict accordance with the conditions, features, and content of the future professional activities of law enforcement. Only through such factors can sustainable motivation to learn and increase the efficiency of the entire educational process be achieved.

The language training process should be as close as possible to future professional activity. Language and speech exercises should be meaningful and procedurally relevant to the professional context.

By a certain “non-system” of linguistic (foreign) training of future law enforcement officers, we understand the lack of a clear strategy for linguistic (foreign) vocational training. In practice, there are usually disadvantages such as the lack of textbooks on the training profile of specialists. Teachers are forced to search for numerous materials for conducting classes, writing methodical developments and creating their own textbooks. Often, textbooks or educational materials written by different authors, even within the same educational institution, are not coordinated one, which leads to duplication of grammatical, lexical topics, etc. [2].

Based on the above, we can conclude that there are certain problems in the implementation of future law enforcement officers' language (foreign) training in the new conditions of their professional activity. In our opinion, it is advisable to organize the linguistic (foreign-language) training of future law enforcement officers as a purposeful, professionally-oriented, continuous, level, gradual, systematic process with clearly coordinated components.

References

1. Про Національну поліцію: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 17.04.2020)
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання [Наук. ред. укр. Вид-ня С.Ю. Ніколаєва]. Київ: Ленвіт, 2003. 237 с.

Семчук Н. О.,
кандидат юридичних наук,
старший викладач,
Національний авіаційний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З СПЕЦІАЛЬНИХ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЗА МЕТОДИКОЮ CLIL

Під час викладання юридичних дисциплін у ВНЗ в умовах України (коли згідно навчального плану заняття мають чіткий поділ на лекції та семінари або лабораторні роботи) CLIL (Content and Language Integrated Learning) може застосовуватися лише з врахуванням вказаних особливостей.

Наприклад, при підготовці до лекційного заняття CLIL може застосовуватися лише фрагментарно: 1) доступним є постановка та досягнення одночасно мети заняття з погляду оволодіння іноземною професійною лексикою, та, одночасно – оволодінням знаннями з курсу, який викладається [1, 518]; 2) врахування базових принципів 4 «С» [2, 56] також можливе з поправкою на класичний лекційний формат, який суттєво обмежує викладача в постійній зміні активностей.

Також певні обмеження наявні при викладанні англійською мовою, яка для студентів є іноземною, курсів, які передбачають лабораторні роботи – наприклад, курсу криміналістики. Проте в даному разі елементи CLIL, такі як максимальне застосування іноземної літератури з предмету, різних додаткових матеріалів та збереження необхідної «динаміки» у викладанні також дозволяє покращити оволодіння студентом знаннями з предмету.

Разом з тим, при проведенні семінарських занять для майбутніх юристів, методика CLIL може застосовуватися в повному обсязі. Крім того, вона особливо вдала для підготовки майбутніх юристів, навчання яких традиційно є двоетапним: на першому етапі основою є вивчення теорії, а на другому – вирішення практичних задач. Тобто чергування активностей, характерне для вивчення юридичних дисциплін рідною мовою студента, при викладанні за методикою CLIL отримує додатковий розвиток та новий поштовх.

Типовий план уроку для CLIL складається з таких етапів :

- перевірка попередніх знань;
- практика з змістової частини уроку іноземною мовою;
- розширення словникового запасу;
- закріплення знань;

- навички підбиття підсумків;
- застосування нових знань;
- перевірка та виправлення помилок [3, 5].

Проте на даному етапі, не дивлячись на більш ніж 30-ти річний досвід викладання предметів англійською мовою в Національному авіаційному університеті, на даний час методика CLIL централізовано не застосовується [1]. Фактично студенти навчаються за програмами, які являють собою переклад дисциплін, які викладаються українською мовою. А при складанні навчально-методичних комплексів така специфіка також не враховується. Проте, наближаючись до міжнародних стандартів викладання, потрібно враховувати наявні новації в педагогічній науці та йти в ногу з часом.

Тому далі, для ілюстрації доцільності застосування такої методики як CLIL при викладанні юридичних дисциплін на англомовному проекті, представлений приклад плану семінарського заняття з курсу «Адвокатура та нотаріат» (Advocacy and Notary Service in Ukraine) для студентів англомовного проекту по методиці CLIL, розроблений на базі існуючої навчальної та робочої навчальної програми. В дужках будуть дані певні пояснення.

Topic

The concept of the bar (поняття адвокатури)

LESSON AIMS (змістовна частина заняття – які питання мають бути розкриті під час семінару) – **Content:** By the end of the lesson the students will have greater understanding of what **bar and barrister's self-government is, what tasks, organizational forms, types and principles of advocacy can be used for.**

LESSON AIMS (в рамках даного заняття – які нові юридичні терміни іноземною будуть вивчатись) – **Language:** The students will have expanded their vocabulary in the field related to the topic: a bar, law bureau, legal practice, lawyer's office, lawyer unions, right to practice advocacy, lawyer activity, barrister's self-government, Ukrainian National Bar Association.

Age group

Adults

Level

B1+

Time

90 minutes

Materials

- CLIL lesson worksheet

Introduction

This topic and accompanying tasks / activities offers the teacher and students the opportunity to develop both content and language knowledge to an appropriate depth over a single lesson or a series of class hours.

Procedure

- 1. Lead-in** (вступ до уроку) [5-10 minutes]. Students get information by listening to the teacher. The teacher tells the students that they are going to do.
- 2. Checking previous knowledge** (повторення матеріалу з минулого семінару) [5-10 minutes]. Students read a list of phrases and fill in the matching words from past seminar.
- 3. Expanding knowledge and specific language** (розширення знань та практика в використанні термінів) [20 minutes]. Students answer the teacher's questions according to the topic of the seminar.
- 4. Practising functional language and checking the knowledge (первірка знань)** [20 minutes]. Students use their language and special knowledge to find out the right answer for some questions.
- 5. Noticing and analyzing language (reading)+ Developing cognitive skills (reasoning)** (читання+міркування при вирішенні задач) [20 minutes]. Students speak and discuss the cases suggested by the teacher.
- 6. Vocabulary extension** (розширення словникового запасу за рахунок вивчених на занятті слів) [5-10 minutes].
- 7. Practicing language+ Developing cognitive skills (reasoning)** (Мовна практика + Розвиток пізнавальних навичок (міркування) при підведенні підсумків семінару) [5-10 minutes]. Under the guidance of the teacher, students draw conclusions on the issues discussed at the seminar.

Список використаних джерел

1. Semchuk N., Lykhova S., Demianenko U. Using English as a foreign language when teaching subject of the criminal law cycle. *The Asian International Journal of Life Science*, Supplement 21 (2), 2019, pp. 517–534.
2. Jindřiška Šulistová. The Content and Language Integrated Learning Approach in Use. *Acta Educationis Generalis*, 2015, Volume 3: Issue 2, 47–54. URL: <https://doi.org/10.1515/atd-2015-0018>
3. Coyle, D. Content and Language Integrated Learning – Motivating Learners and Teachers. *The Scottish Language Review*, 2006, Volume 13, 1-18.

Серединський В. В.,
завідувач відділу,
Волинський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр
МВС України

МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У сучасному світі англійська мова є методом міжнародного спілкування. Підписання ділових договорів, навчання за кордоном, подорожі, розваги, пошук нових знайомств – все стає простіше, якщо маєш навички володіння англійською. Вивчення англійської мови – трудомісткий процес, почати її освоювати можна в будь-який час. Вік не має значення, важливо бажання навчатися. Існує безліч методів навчитися англійській, які пропонує сучасність. Побудувавши грамотний план занять, навчитися можливо в короткі терміни якісно. Необхідно визначити, яка кінцева мета навчання: підвищення рівня володіння розмовною мовою, здача тестів міжнародного рівня, поліпшення успішності в навчальному закладі тощо.

Щоб освоїти англійську мову, необхідно визначити, яка методика є найбільш придатною в конкретному випадку. Серед усіх способів вивчення англійської, основними є три: самостійний, індивідуальний з приватним викладачем (репетитором), груповий. Груповий спосіб вивчення англійської мови використовується в навчальних закладах різних рівнів акредитації, його використовують викладачі, які проводять курси іноземної. Викладач змушений викладати матеріал, орієнтуючись на індивідуальний рівень кожного слухача, орієнтованості навчання.

На сьогоднішній момент навчитися англійській мові можна простіше, використовуючи електронні пристрої, Всесвітню Павутину, соціальні мережі. Заняття з репетитором англійської мови проводяться через Скайп, удосконалювати навички володіння можна при письмовому відеоспілкуванні зі знайомими. Завдяки відеодзвінкам по Скайпу немає необхідності залишати будинок, щоб отримати знання з певної теми. Інтернет пропонує велику кількість ресурсів, навчальних відео, за допомогою яких вивчення англійської стає простіше, розмовний рівень підвищується.

Існують наступні іменні методи вивчення англійської мови:

1. Метод Лебона. Запропонований французьким психологом, соціологом – англійська мова вивчається на паралельному читанні текстів рідною, потім іноземною мовою.

2. Метод Шехтера. Основний спосіб вивчення, за допомогою якого освоюється мова – живе спілкування з його носіями, поступове переймання мовних навичок мовця.

3. Метод Давидової. Набув поширення в кінці ХХ тисячоліття завдяки поширенню електронних пристрій: аудіоуроки дозволяли вивчити граматику, збільшити словниковий запас.

4. Метод Замяткіна. Полягає в багаторазовому прослуховуванні тексту англійською мовою, повторному відтворенні безліч разів.

Кожен з методів ґрунтуються на комплексному сприйнятті всіх аспектів англійської мови, базуючись на формуванні «мовної інтуїції», несвідомого використання слів, фраз, пропозицій.

При комбінуванні запропонованих методів, грамотному встановленні графіка занять, добірки рівня навантаження – результат виявиться якісним, досягнути кінцевої мети можливо в стислі терміни [1].

При усному викладі матеріалу за хвилину слухач сприймає і здатний обробити до однієї тисячі умовних одиниць інформації, а при «підключенні» органів зору до 100 тисяч таких одиниць. Як бачимо, найбільша кількість слухачів є візуалами, які краще засвоюють інформацію за допомогою зорового каналу. Під час сприймання матеріалу існує можливість вести записи, що включає моторну пам'ять і покращує процес запам'ятування. Тому висока ефективність використання в навчанні мультимедійних засобів, основа яких – зорове та слухове сприйняття матеріалу, є очевидною. Застосування мультимедійних засобів підвищує рівень сприйняття та запам'ятування на 30-40% завдяки одночасній багатоканальній взаємодії слухача з інформацією.

Слід також пам'ятати, що мультимедійні засоби навчання, які використовуються в навчальному процесі, повинні відповісти системі психологічних, дидактичних та методичних вимог.

Виклад навчального матеріалу повинен відповісти не тільки вербально-логічному, але і сенсорно-перцептивному рівню когнітивного процесу. Його виклад необхідно орієнтувати на вокабуляр і лінгвістичну композицію конкретного контингенту і специфіку підготовки слухачів [2].

Список використаних джерел

1. Найкращі методики вивчення англійської мови. URL: <https://buki.com.ua/news/naykrashchi-metodyky-vyvchennya-anhliyskoj-movy/>.

2. Огляд найбільш цікавих інтерактивних методів на заняттях з англійської мови. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/fr/node/1146>.

Скриник Л. М.,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ
Скриник М. В.,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Відповідно до ««Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» навчальний процес організується з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченості, гармонійно розвиненої особистості, здатності до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки».

Для досягнення цієї мети, поряд з такими формами організації навчання як навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, практична підготовка, контрольні заходи, особливої уваги заслуговує самостійна робота студентів. Відповідно до п.3.10.1. «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» самостійна робота студента визнається «основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять». Варто зазначити що перевагою такої форми роботи студента над засвоєнням навчального матеріалу стає можливість її виконання не лише у бібліотеці вищого навчального закладу або навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), але також в домашніх умовах за підтримкою, при необхідності, фахівця або викладача у формі запланованої консультації.

Отже, одним із засобів організації самостійної роботи здобувача вищої освіти є використання Інтернет-технологій.

Освітні Інтернет-ресурси невід'ємно впливають на активізацію пізнавальної діяльності студентів, формують їх інформаційну культуру, навички дослідницької та аналітичної діяльності, умінь самостійно приймати рішення, передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студента, гарантують можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних матеріалів. Однак, незважаючи на те, що освітні Інтернет ресурси містять в собі значні можливості для активізації пізнавальної

діяльності студентів, а віртуальність освітнього середовища приваблює їх переважну кількість, проблема використання Інтернет ресурсів щодо підготовки самостійної роботи студентів залишається відкритою. Існують різні думки з цього приводу. Одні фахівці вважають недооцінку використання освітніх ресурсів Інтернету студентами, завдяки скептичного ставлення викладачів, результатом якого стає заниження оцінювання якості роботи студентів. Інші вважають недостатнє використання Інтернет ресурсів в роботі самих викладачів, а також недостатнє надання рекомендацій щодо заохочення студентів.

Враховуючи переваги та недоліки використання Інтернет ресурсів, спираючись на досвід колег та власний досвід роботи зі студентами та курсантами НАВС нами була розроблена модель організації самостійної роботи студентів у вигляді інформаційного блоку на основі Інтернет технологій з вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Така модель передбачає реалізацію всіх дійових засобів впливу на успішне оволодіння навчального матеріалу. На нашу думку, найбільш впливовим засобом такої моделі являється психологічний вплив, що включає в себе як створення мотивації студентів щодо самостійної роботи, так і формування пізнавального інтересу. Технічна сторона передбачає підтримку самостійної роботи студента та надання рекомендацій з приводу можливостей використання Інтернет ресурсів відповідно рівню підготовленості здобувача. Комунікативний компонент реалізується у формуванні комунікативної компетенції, а методологічний передбачає знання особливостей самостійної роботи та вміння орієнтуватися в ній.

Головною метою такої моделі є створення ефективного механізму подання, сприяння та засвоєння курсантами необхідних дидактичних матеріалів, що відводяться для самостійної роботи. В основу цієї моделі входять два блоки – інформаційний та контрольний.

Інформаційний блок містить електронний довідник з граматики, юридичні словники, мультимедійні презентації й посилання на додаткову літературу та Інтернет ресурси, відповідно навчального матеріалу.

У контрольному блокі міститься інформація щодо оцінювання сформованості мовних компетенцій студентів. Матеріал складається з тестів різного характеру: 1) вхідні тести, які визначають рівень курсантів; 2) пробні тести; 3) тести на розуміння аудіо матеріалів; 3) контрольні тести.

На нашу думку, лише завдяки самостійній роботі поряд з іншими формами навчання можуть реалізовуватися принципи науковості, наступності та безперервності на яких базується навчальний процес.

Список використаних джерел

1. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-93>
2. Введение в научное исследование по педагогике: учебное пособие для пед. институтов - М. : Просвещение, 1988. - 239 с.

Trynkinia T.,
Student of the Dnepropetrovsk
State University of Internal Affairs
Scientific adviser : Skiba E.K.,
Doctor of Philosophy Sciences,
Associate Professor,
Professor of the Department of Social and
Humanitarian Disciplines, Dnepropetrovsk
State University of Internal Affairs

INNOVATIVE METHODS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

It is well known that in our time of global communications, the culture of communication is an important means of realizing the individual in society. In the process of socialization, languages play an important role. They help us to communicate with people, to solve important issues that concern not only relations between different countries but also some private issues. Therefore the study of foreign language has become very important and is considered as branch of significant knowledge, because it opens to man new styles of life, gives the person cross cultural education. So, it provides the chance to discover in detail the various cultures of the world. All these factors are important for creating a single cultural space in a global society.

In Ukraine, foreign studies are becoming increasingly important. In order to establish relations with other countries, Ukraine needs highly educated people who are fluent in foreign languages or at least one language in perfect. It is very important for our country in order to achieve a higher level of representation of their country in the international arena, to overcome cultural, socio-political barriers.

In our opinion, Ukraine should not only increase its level in foreign policy, but also put into practice innovate education at the national level in the domestic policy, in order to ensure in-depth study of foreign languages.

We believe that for this purpose it is necessary to develop more efficient and effective, state-of-the-art facilities that will motivate students to study foreign languages not only of ordinary citizens, but also of civil servants of different levels who work in state bodies and institutions of Ukraine. This is extremely important; civil servants must represent the state; they are the face of both the domestic and foreign policy of the state, which creates county's image as a European state.

Having analyzed the situation, in our opinion, it is possible to propose some effective, innovative methods for learning foreign languages, which will help in learning languages.

One of these methods is a work on a project, and this type of work provides a special orientation of learning on cognitive self-study activities. It is the self-organization of the individual that is the main factor in mastering any knowledge. Projects can be divided into mono-projects, collective projects (for example, teamwork), oral-, written-, and Internet-projects.

The self-organization of the project process aims the person at a multi-level approach to language learning that can cover reading, listening, speaking and grammar. When working on a project independently and even in a group, the person certainly develops critical thinking as active independent thinking. An addition to this is the fact that projects help differentiate between individual-creative and active-action approaches to learning.

The second method, we believe, is multimedia complexes. This method is related to modern computer technologies, which make a large contribution to language learning. By helping a variety of interesting ideas, videos that motivate learning through curiosity, novelty, adaptability, these technologies encourage students, students, citizens, thereby enhancing activity. In the educational process, they increase the motivation of learning, stimulate creative activity and promote the development of personality, expanding the ability to provide educational information.

The third method is the method of game. It promotes more active, rapid learning. At the same time, by stimulating the participants with some prize for more effective work, the teacher reduces the psychological burden from the learning process; the teacher (or tutor) switches emotions from negative to positive. It, in our opinion, also increases brain activity and gives the process of learning new knowledge a certain ease.

Scientists say that the game is the most accessible type of activity, it is useful way of processing the impressions received from the outside world. While playing we can clearly demonstrate the features of thinking and imagination, emotionality, activity, a developing need for communication.

We can list a few of these games, such as Chain-story. This game is somewhat similar to our Spoiled- Phone game. The purpose of it is to continue the story of the previous student while using one sentence.

Grab - minute game is also can be taken in practice. The goal of this game is to explain a word that is written on a piece of paper for one minute. When explaining the words, participants refresh their vocabulary with new words, activate their speaking skills, and learn how to respond to unexpected situations.

Having analyzed the various innovative methods, we can conclude that there are a large number of advanced methods. When making language learning more diverse, engaging, and being involved with the activity of learners, we thus capture the individual in the process, helping not only to learn but also to develop a great many qualities, such as critical thinking, ability of team working, capacity of independent self- education.

References

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Паволокова. Х.: Вид. група «Ос-нова», 2009. 176 с. (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
2. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання-Прес, 2008. 447 с.
3. Крамаренко С.Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів. *Відкритий Урок*, 2002. № 5-6. С. 7-10.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.

Харчук Н. Р.,

старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія внутрішніх справ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗВО

На сьогодні модернізацію системи освіти в державі все частіше пов'язують з розвитком дистанційного навчання, яке розглядається як один з істотних факторів підвищення конкурентоспроможності на

ринку освітніх послуг. Ця форма навчання широко застосовується в країнах Західної Європи, США та інших розвинутих країнах, відповідно, залишаючись останньою світових освітніх процесів, ми ризикуємо втратити частину студентів, які замість вітчизняних навчальних закладів обиратимуть зручніші та сучасніші закордонні аналоги в дистанційному форматі.

Система дистанційного навчання в нашій державі перебуває на стадії становлення, тим не менш про її важливість та перспективність свідчить розробка широкої нормативно-правової бази [4] та зростаюча кількість праць [5], включаючи й праці, присвячені проблемам дистанційного навчання англійської мови в немовному закладі вищої освіти [6;].

Дистанційна форма навчання визначається як така форма організації навчального процесу в освітніх закладах, в результаті якої забезпечується реалізація дистанційного навчання та передбачається можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень [5].

Мета дисципліни «Іноземна мова» полягає у формуванні здатності до міжкультурного спілкування, яке, у випадку майбутніх юристів та поліцейських, має професійне спрямування, та реалізується на основі формування міжкультурної комунікативної компетенції. Остання, у свою чергу, визначається як такий рівень володіння мовленнєвими, мовними, соціокультурними та професійно-предметними знаннями, навичками та вміннями рідною та іноземною мовами, який дозволяє комунікативно прийнятно здійснювати міжкультурне спілкування. Виходячи з аналізу змісту професійної діяльності юристів та правоохоронців, дослідники вказують на пріоритетність володіння вміннями письмового мовлення. Тим не менш, зважаючи на посилення інтеграції України до європейських та світових структур, все більшої актуальності набуває усне мовлення англійською мовою, адже в перспективі майбутні юристи можуть проходити стажування в інших країнах, де їм доведеться спілкуватися в усній формі. Дистанційне навчання ефективно вирішує цю проблему шляхом надання можливості постійного та достатньо динамічного телекомунікаційного спілкування викладача та студента на відстані, студентів між собою та з носіями мови у ході навчального процесу, причому ініціювання цього спілкування можливе з боку будь-якого з перелічених суб'єктів навчального процесу [3].

Основним засобом дистанційного навчання англійської мови майбутніх фахівців є електронний підручник, матеріал якого повинен бути укладеним з урахуванням принципів програмованого управління

процесом засвоєння знань. Такий підручник має забезпечувати втілення провідних дидактичних принципів, а саме наочності, свідомості, активності, систематичності, послідовності, доступності, міцності засвоєння тощо, а також відповідати вимогам особистісно-орієнтованого підходу в методиці навчання іноземних мов [3]. Контроль при дистанційному вивчені іноземних мов може здійснюватися у вигляді тестів, контрольного перекладу та усного спілкування з викладачем. Причому у випадку тесту перевірка та оцінювання відповідей здійснюються автоматично системою дистанційного навчання.

Перехід до дистанційного навчання має відбуватися поетапно та продумано. Зокрема дослідники рекомендують розпочати запровадження дистанційного навчання з комбінованих варіантів [2]. Така пропозиція видається виваженою та логічною, адже, по-перше, це забезпечить поступове звикання до нової форми навчання як викладачів, так і студентів, а по-друге, окрім елементів дистанційного навчання можуть з успіхом використовуватися у підготовці студентів денних та заочних відділень, особливо беручи до уваги тенденцію до скорочення годин на аудиторні заняття з подальшою їх компенсацією за рахунок самостійної та індивідуальної роботи студента [1], яка не оминає і процес підготовки майбутніх юристів. По-третє, такий підхід надасть науковцям достатню кількість часу для розробки відповідних дистанційних курсів, що сприятиме підвищенню якості останніх та допоможе уникнути багатьох технічних проблем [3].

Доцільним представляється подальший пошук нових технологій, психолого-педагогічних умов, що сприяють розвиткові інноваційних технологій навчання іноземним мовам у немовних вузах України.

Список використаних джерел

1. Homberg B. Distance Education: A Survey and Bibliography L.: Kogan Page, 1977. 234 p
2. Muukkonen H. Technology-Mediated Progressive Inquiry in Higher Education. *Online and Distance Learning: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*. 2008. Vol.3. PP. 3119-3128.
3. Коломієць В. Служби Інтернету в неперервній освіті вчителів англійської мови. *Рідна школа*. К., 2005. № 2. С. 42–44.
4. Леонтьев А. Н. Психолингвистические очерки. М. : Наука, 1970. 86 с.
5. Муліна Н. І. Включене дистанційне навчання англійської мови студентів вищих технічних закладів освіти: побудова курсу, методика навчання та результати. *Іноземні мови*. 2000. № 2. С. 27–30.

6. Олійник О. В. Інформаційні технології дистанційного навчання у вищій бібліотечній освіті США: дис. к-та наук з соціальних комунікацій: 27.00.03. Харк. держ. акад. культури. Х., 2008. 229 с.

Цимбалюк Т. П.,

викладач кафедри іноземних мов,

Національна академія внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ ПЛАТФОРМ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій та освітньої системи, що характеризується розробкою нових методів та засобів навчання, надзвичайно актуальним є використання освітніх інтернет платформ як засобів формування іншомовної компетентності майбутніх правоохоронців.

Сучасне навчання іноземної мови поєднує як класичну форму, так і електронне навчання, що передбачає використання численних інтернет-додатків та платформ. Використання інтернет- та мультимедійних технологій дозволяє урізноманітнити освітній процес та можливість суттєво підвищити пізнавальну діяльність, активізувати навчальну, самостійну роботу курсантів та вдосконалити всі види мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, письмо та читання.

Можливості використання освітніх інтернет платформ величезні. За допомогою них можна вирішувати цілу низку дидактичних завдань на заняттях іноземної мови:

формувати навички та вміння читання, використовуючи матеріали глобальної мережі;

вдосконалювати писемне мовлення; поповнювати словниковий запас;

формувати стійку мотивацію до вивчення англійської мови [2].

Відкривається доступ до різних електронних підручників, довідників, словників, іноземних газет та журналів. Соціальна мережа Facebook пропонує різні іноземні форуми, де учасники можуть спілкуватися онлайн з метою вдосконалення навичок говоріння; YouTube має велику кількість відео для перегляду та comentування; для спілкування та обговорення теми занять можна використовувати програму Skype [1].

Комуникація на інтернет-форумі сприяє розвитку соціокультурної компетенції курсантів і формуванню полікультурної мовної особистості, оскільки здійснюються спілкування й обмін думками з представниками різних культур із актуальних питань

сучасності. За допомогою форумів можна спілкуватися в режимі реального часу з людьми, що знаходяться за сотні тисяч кілометрів. Листування з іншомовними друзями сприяє збагаченню словникового запасу, закріпленню лексичних одиниць, покращує здібності мислити та викладати думки іноземною мовою.

Існує багато освітніх платформ, де доступна велика кількість лексичного та граматичного матеріалу. Розглянемо декілька найбільш популярних додатків, зокрема такі:

Lingva.Skills - на платформі містяться вправи для опанування різних типів навичок – вивчення нових слів, сприйняття мови на слух, переклад, складання речень за шаблоном, засвоєння мовних конструкцій та інші.

Learn English від British Council - світова платформа для вивчення англійської мови. Можна пройти онлайн-тест для визначення рівня мови, а потім підбираються необхідні курси, наявні у країні – від повсякденної англійської до підготовки до складення іспиту IELTS.

Bussu - платформа для вивчення розмовної іноземної мови. На сайті доступні заняття для запам'ятовування лексики та постановки вимови, а виконані вправи перевірятимуться носіями мови.

Loyal books — бібліотека безкоштовних електронних та аудіокниг різними мовами. Ефективний спосіб вдосконалити словниковий запас.

BBC Learning English — масштабне відділення BBC, на сайті доступні навчальні курси для різних рівнів. Частина курсів поділяється за тематикою: англійська в університеті, на роботі, у новинах тощо [3].

Слід зазначити, що освітній інтернет платформи доцільні лише як помічники та не можуть замінити самого викладача. Викладач може скорегувати та правильно підібрати програму навчання, враховуючи індивідуальні особливості та можливості курсантів, використовуючи при цьому різні технічні засоби.

Використання освітніх платформ при підготовці майбутніх працівників правоохоронних органів впливає на інтенсифікацію навчального процесу з іноземної мови, сприяє зростанню мотивації, створює психологічно-комфортні умови для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності та сприяє зануренню в мовне середовище завдяки реальному спілкуванню з носіями мови і культури та формує позитивне ставлення до вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Карпа І. Використання веб-сторінок та соціальної мережі Facebook у процесі навчання англійської мови. http://dspu.edu.ua/youngsc/AQGS/2015_12/39.

2. Стрельчук Я.В. Використання інтернет-ресурсів на заняттях з англійської мови у вищих навчальних закладах. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». 2013. № 1. С. 225-229.

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2013_1_53.

3. Подопригорова Л.А. Использование Интернета в обучении иностранным языкам. *Иностранные языки в школе*. 2010. № 5. С. 25–31.

The changing expectations demanded of life and work in the 21st century

require that employees,

Chenkivska N. V.,

Lecture of the Foreign Languages Department National Academy of Internal Affairs

A PROJECT-BASED LEARNING IN HIGHER EDUCATION AS ONE OF THE BEST METHODS USED BY TEACHERS

The changing expectations demanded of life, work and study in the 21st century that teachers should be prepared for different situations that may arise in educational process. This is especially true for teachers who are teaching in higher educational establishments, higher education needs to take a more critical look at the educational practices and instructional methods, which lead to improvements in students` essential skills such as self-directed learning. *The Project-based learning (PBL)* is that one learner-centered teaching method that seeks to enable students to develop themselves and their knowledge through means relevant to their lives. The structural principles of the method reflect contemporary knowledge regarding the importance of autonomy, activity, and collaboration in learning, and harmonize well with the information age and its technologies.

According to one of the most popular definitions, project-based learning is a teaching method that: engages students in learning knowledge and skills through an extended inquiry process structured around complex, authentic questions and carefully designed products and tasks [3, p.4].

PBL has several basic characteristics that combine to form its unique character. These include:

In-depth inquiry. The demand to apply a strict academic approach to research and to engage in a full inquiry process, including phrasing questions, finding sources, collecting information, analyzing and synthesizing the findings, and applying the information.

Authenticity. The project should include realistic components that go beyond simulation or a hypothetical exercise and connect the project to the real world. These components include, for example, the final product, the quality criteria of the project, tools used throughout the project, or the audience to which the project is presented.

Active learning. The students are creative partners in the processes of constructing and applying the knowledge.

Freedom and autonomy. Some of the decisions concerning the content and means of learning and the implementation of the project are taken independently by the students.

Challenging questions or problems. The learning is based on questions or problems, and the search for the answers motivates the learning processes and the project. In order to meet the requirements of in-depth inquiry and authenticity, the questions and problems should be structured in a manner that provides an opportunity for thorough learning, be interesting to the students, and be relevant to their world. For these reasons, it is desirable that the students participate in formulating the questions or problems.

Collaborative learning. Although theoretically PBL work can take place individually, the strong preference is for collaborative learning in small groups. This preference is connected to the view that learning is a social process, and it further supposes that collaborative work encourages the students to be more involved and responsible [1], and also helps them to improve their social skills.

Product and product presentation. Every project should yield a final product, and the final product should be presented and explained to an audience, preferably one that has an interest in the project and that goes beyond the confines of the classroom. The possible range of products is large and includes, for example, presentations, short films, exhibitions, programs for enhanced efficiency, games, and instruments. Even though the learning produced throughout the entire process is the main goal of the project rather than the final product, the latter is certainly an essential component of the method, giving it its unique task-oriented and practical quality and helping to distinguish it from its pedagogic relatives [1].

Alongside the advantages, challenges are also encountered in the successful implementation of PBL in higher education. One of the most effective and useful method to use is *Changes in the roles of lecturers and students method*. The PBL method imposes greater responsibility for learning on the students than regular learning, while the lecturers become guides and facilitators. The change in roles and responsibilities – both for students and for lecturers – may lead to uncertainty regarding methods of

implementation. Another one part of any discussion is a *Driving question*. Students need it in any situation, it leads students to discussion a lot using new vocabulary they just have got. A good driving question captures the heart of the project in clear, compelling language, which gives students a sense of purpose and challenge. The question should be provocative, open-ended, complex, and linked to the core of what you want students to learn. It could be abstract (Why do police use different methods of questioning?); concrete (What are the methods of questioning?); or focused on solving a problem.

Students find project work more meaningful if they conduct real inquiry, which does not mean finding information in books or websites and pasting it onto a poster. In real inquiry, students follow a trail that begins with their own questions, leads to a search for resources and the discovery of answers, and often ultimately leads to generating new questions, testing ideas, and drawing their own conclusions. With real inquiry comes innovation — a new answer to a driving question, a new product, or an individually generated solution to a problem.

Research indicates that PBL: (a) has a positive effect on student content knowledge and the development of skills such as critical thinking, problem solving, and collaboration; (b) benefits students by increasing their motivation and engagement; and (c) is challenging for teachers to implement, leading to the conclusion that teachers need professional development, school and district support, and opportunities to collaborate in order to plan and enact PBL effectively while students need support including help setting up and directing initial ?inquiry, organizing their time to complete tasks, and integrating technology into projects in meaningful ways [2].

The Project-based learning is often impressive and when teachers use this method they always get a good result. Creating a learning environment is a key point of this method and of course it helps students to memorize new vocabulary faster and easier.

References

1. Donnelly, R. and Fitzmaurice, M. (2005). "Collaborative Project-Based Learning and Problem-Based Learning in Higher Education: A Consideration of Tutor and Student Role in Learner-Focused Strategies." In: G. O'Neill, S. Moore and B. McMullin, eds., Emerging Issues in the Practice of University Learning and Teaching, 1st ed. Dublin: AISHE/HEA, pp. 87-98.
2. Brush, T., & Saye, J. (2008). The effects of multimedia-supported problem-based inquiry on student engagement, empathy, and assumptions about history. The Interdisciplinary Journal of Problem-based Learning, 2(1),

21-56.

3. Markham, T., Larmer, J. and Ravitz, J. (2003). Project Based Learning Handbook: A Guide to Standards-Focused Project Based Learning for Middle and High School Teachers. 2nd ed. Novato, CA: Buck Institute for Education.

Чорна В.,

студентка,

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Райлянова В. Е.

Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Стрімка інформатизація стала новим викликом ХХІ століття. Цей процес дуже активно впроваджується у всі сфери життя, і в останні роки все частіше зустрічається в освітньому просторі. Інформатизація торкається усіх навчальних ланок, в особливості вищих навчальних закладів, призводить до зміни навчального процесу, який зорієнтований на максимальну оптимізацію навчання до потреб його учасників. Вважається, що впровадження технологій у якості засобів навчання позитивно впливає на його результативність та ефективність.

До цифрового середовища дуже швидко адаптуються діти, найчастіше ще до досягнення шкільного віку, вони набувають певні навички. Для закріплення цих навичок потрібно впроваджувати і розвивати їх в загальній освіті. Для забезпечення високого рівня цифрової грамотності стає необхідним зміна форм, методів, технологій навчання, впровадження нових підходів в системі загальної освіти.

Як показує практика, формування певних компетенцій відбувається на різних рівнях освіти відповідно до цілей і вікових особливостей учнів. Цифрові навички повинні формуватися протягом всієї освітньої діяльності, починаючи з початкової школи [1].

Прогнози вчених з цього приводу вже почали справдjuватись – і у школах, і в коледжах, і в університетах навчання поступово починає керуватись зasadами цифрової педагогіки та стає безпосередньо пов'язаним саме з цифровим навчанням. Під цифровою педагогікою розуміють використання у навчальному процесі електронних елементів з метою посилення та зміни освітянського досвіду [2].

Як наслідок розвитку даного освітнього напряму став формуватися відповідний лексичний запас термінології, пов'язаний з педагогічною діяльністю, наприклад: «цифрове навчання» (англ. digital learning), «онлайн педагогіка» (англ. online pedagogy), «гібридна педагогіка» (англ. hybrid pedagogy), «критична цифрова педагогіка» (англ. critical digital pedagogy), «цифрові гуманітарні науки» (англ. digital humanities) та інше. У даному контексті доцільно зазначити, що феномен цифрової педагогіки, який сьогодні активно досліджується вченими різних галузей науки, як правило, визначається через нові можливості інтеграції знань, модернізації освітніх стандартів, розробки методів навчання, самонавчання і контролю, поновлення компетенцій та інше.

Вищі навчальні заклади на даному етапі залучення до цифрового простору, враховуючи процес стрімкої інтеграції, мають наступні головні задачі:

- впровадження змішаного (гібридного) навчання (blended learning), що передбачає поєднання навчання за допомогою комп'ютера та очне спілкування з викладачем (як в традиційному навчанні);
- створення окремих онлайн курсів для студентів з урахуванням їх слабких сторін в навчанні;
- розробка і відкриття онлайн курсів для викладачів з приводу підвищення кваліфікації (дистанційне підвищення кваліфікації і перепідготовка);
- методичний супровід, розробка та експертиза цифрових навчальних матеріалів і контрольно-оцінних засобів;
- мережева взаємодія університетів, їх структурних підрозділів, адміністрації, студентів, викладачів;
- проведення вебінарів, відеоконференцій, відеотрансляцій;
- внутрішні комунікації.

Висновок: цифрові технології стали не тільки інструментом, а й новим середовищем існування людини. Цифрове освітнє середовище дає принципово нові можливості для інтеграції освітнього процесу: перейти від навчання в класній кімнаті до навчання в будь-якому місці і в будь-який час; проектувати індивідуальний освітній план, тим самим, задовільняючи освітні потреби особистості, що навчається; перетворити студентів не тільки в активних споживачів електронних ресурсів, а й творців нових ресурсів та інше.

Отже, завдяки інтеграції цифрової педагогіки буде досягнута максимальна оптимізація безперервного навчання студентів та

викладачів, окрім цього це позитивно посприяє результативності навчання.

Список використаних джерел

1. Тезисы о цифровом образовании. 22.03.2018. URL: <https://news.itmo.ru/ru/blog/53>

2. Digital Pedagogy?

URL: <https://www.briancroxall.net/digitalpedagogy/what-is-digital-pedagogy/>

3. Громова Т. Митио Каку: Учеба уже не будет базироваться на запоминании. URL: <https://www.dsnews.ua/society/mitio-kaku-ucheba-uzhe-ne-budet-bazirovatsya-na-zapominanii-28082014231600>

4. Кнорре-Дмитриева К. 5 образовательных технологий, которые изменят мир в ближайшие пять лет. URL: <https://snob.ru/selected/entry/82371/>

Шемякіна Н. В.

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов,

Національна академія внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Одним із важливих механізмів реформування системи вищої освіти України є інформатизація, яка спрямована на підвищення якості, доступності та ефективності освітнього процесу. Розвиток інформаційних і комунікаційних технологій відкриває нові можливості і пред'являє нові вимоги до системи освіти.

Всі досягнення у галузі застосування інформаційних комп'ютерних технологій (ІКТ), зокрема у галузі навчанні іноземних мов, мають служити одній меті – створенню методологічної основи їх застосування в процесі самоосвіти та навчання студентів у ЗВО.

Активне застосування ІКТ у навчанні іноземних мов передбачає розробку і використання викладачами програмних засобів навчального призначення. Програмні засоби мають відповісти вимогам освітніх стандартів та передбачати можливість їх використання як для самостійної роботи студента, так і в навчальному процесі, під час аудиторної роботи. Основне завдання викладачів при цьому полягає у технології створення електронного курсу з іноземної мови.

Безумовно, використання електронних засобів навчання (ЕЗН) у навчально-виховному процесі, повинно відповідати загальнодидактичним принципам: науковості, доступності,

проблемності навчання, наочності, системності і послідовності викладення матеріалу, забезпеченю свідомості навчання, самостійності і активізації діяльності студента, єдності навчальної, розвивальної і виховної мети, забезпеченю систематичності і послідовності навчання з використанням електронного ресурсу.

Необхідно відзначити, що компетентнісний підхід як принцип побудови ЕЗН передбачає таку організацію навчального матеріалу, яка забезпечить взаємозв'язаний розвиток всіх компонентів іншомовної комунікативної компетенції: мовної, мовленнєвої, професійної, загальнокультурної, соціокультурної.

Не можна не погодитись з думкою про те, що «Електронний підручник повинен максимально полегшити розуміння та запам'ятування (причому активне, а не пасивне) найбільш істотних понять, тверджень і прикладів, залишаючи в процес навчання інші, ніж звичайний підручник, можливості людського мозку, зокрема, слухову та емоційну пам'ять, а також використовуючи комп'ютерні пояснення» [3].

До незаперечних переваг електронних підручників належить можливість організації «живого» подання інформації – мультимедійні технології дозволяють створити відповідні моделі, включити аудіо - і відеофрагменти. Можливості наочного викладу матеріалу, привернення уваги і багатоканальний механізм подачі інформації є провідними досягненнями комп'ютерних освітніх систем. У цьому випадку викладач отримує потужний засіб, а студент – максимально ефективну можливість якісного засвоєння матеріалу [5]. Серед інших переваг мультимедійних видань: оперативне внесення змін та доповнень, зручність пересилання електронною поштою, компактність збереження у пам'яті комп'ютера або на диску, простий спосіб тиражування.

Традиційно, електронний навчальний курс повинен містити :

На базовому рівні:

- основний теоретичний матеріал, що відповідає вимогам стандартів;

- системи вправ і завдань, що дозволяють сформувати й розвинуті практичні уміння і навички;

- методи і засоби підсумкової оцінки засвоєння базових знань.

На додатковому рівні:

- навчальний матеріал, до якого студент може звертатися для поглибленого вивчення питань курсу;

- навчальний матеріал, до якого студент може звернутися для задоволення професійних питань .

Комплексні показники, що визначають лінгводидактичний потенціал ЕЗН у навчанні іноземних мов є такими [4].:

1) функціями ЕЗН у процесі навчання іноземної мови з урахуванням можливостей варіювання режимів роботи та форм організації навчального процесу;

2) сферою застосування ЕЗН, яка визначається цілями навчання, для досягнення яких вони можуть бути використані, та колом користувачів, на яких вони орієнтовані;

3) дидактичною ефективністю цих засобів з точки зору їх цільового призначення.

Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити висновок, що плануючи заняття із застосуванням ІКТ, необхідно керуватися педагогічною доцільністю застосування того або іншого методу, а також способом його застосування під час викладання навчального матеріалу. Використання ЕЗН у процесі навчання іноземних мов значно впливає на форми і методи навчання, характер взаємодії між студентом і викладачем і, відповідно, на методику проведення занять в цілому. Разом з тим, ЕЗН не замінюють традиційні методи навчання, а значно підвищують їх ефективність [1]. При методично обґрунтованому застосуванні, ЕЗН стають базою сучасної освіти, що гарантує потрібну якість, варіативність, диференціацію та індивідуалізацію навчально-виховного процесу.

Список використаних джерел

1. Ахмедова А.М. Использование образовательных ресурсов Интернета на уроках физики. Ученые записки института социальных и гуманитарных знаний: материалы V Международной научно-практической конференции «Электронная Казань – 2013» (ИКТ в образовании: технологические, методические и организационные аспекты их использования) часть II. Казань: Юниверсум, 2013. №1 (11). С.267-273.
2. Глибовець М. М. Формальна модель координаційно-орієнтованої мережі для колаборативної системи навчання. Проблеми програмування. 2006. № 2– 3. С. 402– 412.
3. Зимина О.В. Печатные и электронные учебные издания в современном высшем образовании: Теория, методика, практика. М.: Изд-во МЭИ, 2003. 336 с.
4. Карамышева Т.В. Изучение иностранных языков с помощью компьютера. В вопросах и ответах. СПб.: Издательство «Союз», 2001. 192 с.
5. Панова Е.В. Электронный учебник: преимущества и проблемы использования в учебном процессе. Международная

конференция "Библиотеки и Образование" - 2007 «Информационные ресурсы и сервисы открытого образования».

Шинкаренко І. О.,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри гуманітарних
дисциплін та психології
поліцейської діяльності,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

**СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ**

Трансформація системи освіти в Україні передбачає її глибоке реформування, яке має бути пов'язано з загальними тенденціями розвитку світового товариства. На сучасному етапі освіта в Україні перетворилася в систему, яка в основному забезпечує потреби суспільства і особистості, орієнтується на європейські і світові стандарти, що дозволяє їй бути конкурентоздатною [1, с .48].

Отримання професії в умовах вищого навчального закладу пов'язане з розвитком за допомогою освіти і професійної підготовки суб'єктів навчання. У ході професійного становлення майбутні правоохоронці здобувають особливі властивості та якості, які і стають їхнім особистісним потенціалом, системою, що складається із загальних та спеціальних знань і вмінь, рівня свідомості і відношення до світу, професії, самого себе, рівня фізичного розвитку. Це обумовлює потенційну здатність якісно та ефективно виконувати професійну діяльність і реалізувати свої можливості, самоактуалізуючись у ній.

В умовах трансформації суспільних відносин радикально міняється соціально-психологічний «портрет» сучасного правоохоронця, структура його особистісних якостей: спеціальні знання, висока професійна підготовка, загальна культура перетворюються в обов'язкові умови несення служби.

Найбільш загальними для всіх категорій правоохоронців, пріоритетними напрямками виховної роботи з особовим складом у формуванні духовних якостей працівників Національної поліції доцільно вважати:

- національно-патріотичне, професійне виховання, формування честі та гідності працівника Національної поліції, інтересу до оперативно-службової діяльності, стійкої духовної позиції правоохоронця,

патріота-громадянина України, який розуміє загальнодержавне значення службових задач;

- правове виховання, формування правосвідомості, загальної та службової правової культури, здатності стояти на сторожі Закону, кваліфіковано здійснювати правозастосовувальну та правоохоронну діяльність;
- морально-етичне, естетичне виховання, формування загальної та службової культури професійної діяльності, розуміння ролі етикету та такту у взаємовідносинах з громадянами та з товаришами по службі;
- фізичне виховання, формування індивідуальної та загальнопрофесійної фізичної культури;
- спеціалізоване службово-бойове виховання, формування здібності вправно та рішуче діяти у складній бойовій обстановці [2, с. 3].

Пріоритетність того чи іншого напрямку виховної роботи визначається не тільки конкретно-історичною, політичною, соціально-економічною ситуацією, але і специфікою службових задач, гостротою та динамікою оперативно-службової та бойової підготовки, впливом криміногенних факторів.

Вищезазначені напрямки не виключають, а передбачають акцентування уваги на формування у правоохоронців культури міжнаціональних відносин, морального імунітету проти кримінального тиску, здатності протистояти інформаційно-психологічному впливу міжнародного тероризму та сепаратизму, деструктивним проявам злочинних співтовариств, окремих осіб та груп громадян, які негативно та вороже налаштовані проти співробітників Національної поліції [3, с. 247].

Таким чином, організація професійної підготовки і морального виховання гармонійно розвинутої, суспільно активної особистості фахівця для Національної поліції України має особливе значення. Це пояснюється тим, що оперативно-службова діяльність правоохоронців повинна не тільки правомірно здійснюватися, але й містити елементи справедливості, ситуаційної та психологічної обґрунтованості, а правозастосовувальні (в тому числі іноді і правообмежувальні) дії працівників Національної поліції мають бути зрозумілими та схваленими населенням. Таким чином, до правоохоронців висуваються високі моральні вимоги, які слід вважати професійно значущими.

Список використаних джерел

1. Клименко І.В. Психологічні засади професійної підготовки поліцейських: монографія. Харків: Фоліо, 2018. 424 с.
2. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: наказ МВС

від 6 січня 2016р. № 50, код акту № 8113/2016. *Офіційний вісник України. 2016 №22. Ст. 861.*

3. Краснов В.В. Формування особистості правоохоронця в умовах протидії руйнівному інформаційному впливу. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України: тези доп. Всеукр.наук.-практ. конф. (м. Харків, 5.04.2019) МВС України.* Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С. 247-248.

ЗМІСТ

Чернєй В. В.....	3
Avdieva A.	
INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND RESOURCES IN FOREIGN LANGUAGES TEACHING	5
Богуцький В. М.	
ОБ'ЄКТИВНІ ЧИННИКИ УСКЛАДНЕННЯ РОЗУМІННЯ МОВИ ПРАВА.....	7
Biskub I., Danylchuk A.	
EU EXPERIENCE: TRAINING LAWYER-LINGUISTS.....	9
Бондаренко В. А.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ УСНОГО ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ ІЗ ПРАВА.....	11
Васильєва Д. В.	
ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СПІВРОБІТНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	14
Вашук А. О.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	17
Василенко В. А., Черненко Я. О.	
ЖАРГОН ЯК ОДИН ІЗ СОЦІОЛЕКТІВ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ КУРСАНТІВ	20
Vasylenko O. V.	
METHOD OF BLENDED LEARNING IN TEACHING ENGLISH.....	22
Вінницька Т. М.	
ІНШОМОВНА ОСВІТА ДОРОСЛИХ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	26
Галдецька І. Г.	
ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	28
Гафісова А. Е.	
ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	31
Гдакович М. С.	
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ – ЯК ОДНА ІЗ ПЕРШОЧЕРГОВИХ ЗАСАД ЛІНГВОДИДАКТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ	33
Головач Т. М., Кузьо Л. І.	
НАВЧАННЯ ПИСЕМНОМУ МОВЛЕННЮ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	36

Hrabovska N. A.	
METHOD "EYEWITNESS TESTIMONY CHARTS" IN THE TEACING ENGLISH.....	38
Shevchenko T. V., Hrynber O. S.	
THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF ENGLISH LANGUAGE FOR LAWYERS AT THE PRESENT STAGE	40
Драмарецька Л. Б.	
ЩОДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ІНШОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ	41
Zapotichna R. A.	
FILMS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING OF LAW ENFORCEMENT STUDENTS.....	44
Заяць О. В.	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	47
Звєгінцева А. М.	
ЗАКОНОДАВСТВО ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ	49
Зубик Ю. М.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ КОМУНІКАЦІЙНИХ БАР'ЄРІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ	52
Kashyrina I. O.	
USING CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING METHOD FOR PREPARING INTERNATIONAL SPECIALISTS IN LEGAL AREA	54
Князєв С. М.	
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВ НЕГЛАСНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ.....	57
Ковальова Т. О.	
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ	61
Козубенко І. В.	
ДОСВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НІМЕЧЧИНИ.....	63
Коломоєць О. Д., Бабіч І. А.	
ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФАХІВЦІВ У ЯКОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	66
Корольчук В. В.	
ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	69

Kotlyarov S. A., Sanakoev D. B.	
THE ROLE OF CONTENTS OF TRAINING IN THE TRAINING SYSTEM OF MODERN LAWYERS	71
Крестьянполь Л. Ю.	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВЕБ-РЕСУРСІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	74
Кузьменко М. М	
СВІТОВИЙ ДОСВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ І ФАХІВЦІВ ІЗ ПРАВА	77
Laktionova V.	
«PRIMARY PROFESSIONAL TRAINING OF UKRAINIAN CADETS IN THE CONTEXT OF BECOMING A NATIONAL POLICE».....	80
Сопілко І. М., Лихова С. Я.	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИК SOFT-CLIL ТА HARD-CLIL ПРИ ВИКЛАДАННІ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	82
Мамонова О. І., Volik O. V.	
MODERN APPROACH TO FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS	84
Максимчук Б. Я.	
ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	87
Марченко І. В.	
МОЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МАЙКЛА УЕСТА НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З КУРСАНТАМИ.....	89
Mochar B. O.	
DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE OF LAW ENFORCEMENT STUDENTS	92
Мулик К. С.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У СУЧASНИХ УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	94
Недашківська О. А.	
ПЛЮРИЛІНГВІЗМ В УМОВАХ ТОТАЛЬНОЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА	96
Новицька І. В.	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗПІЗНАВАННЯ БРЕХНІ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	99

Novikova A. G.	
ROLE PLAYING AS A TOOL FOR IMPROVEMENT OF COGNITIVE ACTIVITY	101
Падалка А. В.	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ІНШОМОВНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ	104
Подворчан А. З.	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ У СУЧASНИХ УМОВАХ.....	105
Полоз А. М.	
АКТУАЛЬНІ МЕТОДИКИ ТА ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПРАВООХОРОНЦІВ ТА ЮРИСТІВ.....	108
Романов I. I.	
ЗМІСТ ТА РОЛЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	110
Romanuk O. M.	
Development Of Dialogical Speech In Teaching Foreign Languages.....	112
Рудницька К. С.	
РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	114
Saroyan R. M., Ponomaryova V. R.	
FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS IN THE NEW CONDITIONS OF PROFESSIONAL ACTIVITY	116
Семчук Н. О.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З СПЕЦІАЛЬНИХ ЮРИДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЗА МЕТОДИКОЮ CLIL	119
Серединський В. В.	
МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	122
Скриник Л. М., Скриник М. В.	
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ.....	124
Trynkin T.	
Innovative Methods Of Learning Foreign Languages	126
Харчук Н. Р.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗВО	128

Цимбалюк Т. П.	
ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ ПЛАТФОРМ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ.....	131
Chenkivska N. V.	
A PROJECT-BASED LEARNING IN HIGHER EDUCATION AS ONE OF THE BEST METHODS USED BY TEACHERS.....	133
Чорна В.	
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ	136
Шемякіна Н. В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	138
Шинкаренко І. О.	
СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ	141

Наукове видання

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ФАХІВЦІВ
ІЗ ПРАВА

Матеріали
Х Міжвузівської науково-практичної інтернет-конференції
(Київ, 30 квітня 2020 року)

Відповідальний упорядник: Корольчук В.В.

Підписано до друку 23.04.2020. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Обл.-вид. арк. 26,0. Ум. друк. арк. 28,32.
Тираж 50 прим.
